

EUROOPAN KESKUSPANKKI

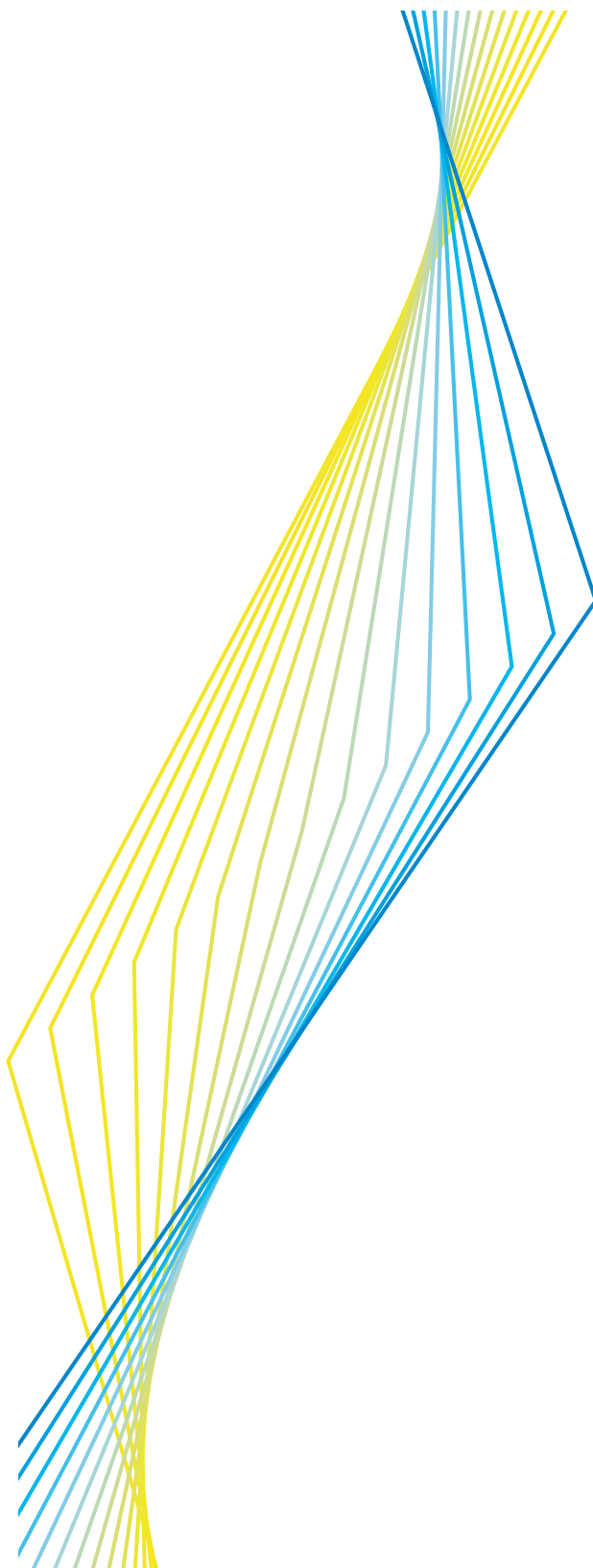
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Maaliskuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Maaliskuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Kuukausikatsaus on pääkirjoitusta lukuun ottamatta käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

*Tämän numeron tilastot perustuvat 1.3.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.
ISSN 1561-0322*

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	22
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	30
Julkinen talous	39
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	41
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	57*
TARGET-maksujärjestelmä	61*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	63*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti kokouksessaan 2.3.2000 pitää EKP:n korot ennallaan. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korko pidettiin 3,25 prosentissa, maksuvalmiusluoton korko 4,25 prosentissa ja talletuskorko 2,25 prosentissa eli tasolla, joille ne nostettiin 3.2.2000. Tarkasteltuaan huolella raha- ja reaali-talouden sekä rahoitusmarkkinoiden kehitystä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian mukaisesti EKP:n neuvosto totesi, että hintavakauteen kohdistuvat riskit painottuvat hintojen nousun suuntaan. Näitä riskejä on seurattava ja arvioitava jatkuvasti.

Itse asiassa rahapolitiikan strategian molemmat pilarit antoivat merkkejä siitä, että hintavakauteen kohdistuvat riskit painottuvat hintojen nousun suuntaan. Ensimmäisen pilarin osalta voidaan todeta, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo marraskuusta 1999 tammikuuhun 2000 laski 5,7 prosenttiin, kun se vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 6,0 %. Kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo pysyi siis edelleen yli 1 prosenttiyksikköä 4½ prosentin viitearvoa suurempana. Keskiarvon viimeaikainen lasku heijastaa M3:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastumista 5,0 prosenttiin tammikuussa 2000, kun se joulukuussa 1999 oli 6,2 %. Tämä puolestaan johtui etupäässä vertailuajankohdan vaikutuksista, sillä kausivaihteluista puhdistettu M3:n kasvuvauhti oli poikkeuksellisen nopea tammikuussa 1999, mitä ei otettu huomioon laskettaessa M3:n vuotuisia kasvuvauhtia tammikuussa 2000. Merkit runsaasta likviditeetistä ovat vahvistuneet, sillä yksityissektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 2000 edelleen nopea eli 9,5 %.

Tarkasteltaessa toisen pilarin eri indikaattoreita voidaan rahoitusmarkkinoiden kehityksen osalta todeta, että valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottojen perusteella laskettuna euroalueen pitkät nimelliskorot muuttuivat tuskin lainkaan helmikuussa ja obligaatiofutuuri hintojen volatiliiteetti oli vähäistä. Tuottokäyrä pysyi melko jyrkänä, mikä osoittaa, että euroalueen talouskasvun odotetaan edelleen voimistuvan lähiaikoina.

Euroalueen taloudellista toimeliaisuutta tarkasteltaessa käytettävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että euroalueen reaali-talouden kasvu jatkui voimakkaana vuoden 1999 kolmannen neljännek-

sen jälkeen, jolloin BKT:n määrän neljännesvuosittainen kasvu kohentui tuntuvasti. Arvio euroalueen BKT:n määrän kasvusta viime vuoden viimeisellä neljänneksellä julkistettiin vasta EKP:n Kuukausikatsauksen tämän numeron laatimisen jälkeen, mutta lyhyen aikavälin indikaattorit ja käytettävissä olevat tiedot yksittäisten jäsenvaltioiden BKT:n määrän kasvusta viittaavat kasvun jatkumiseen vahvana. Käytettävissä olevat kyse-lytiedot osoittavat taloudellisen ilmapiirin olleen erittäin positiivinen myös vuodenvaihteessa teollisuuden luottamuksen kohennuttua entisestään tammikuussa 2000 ja kuluttajien luottamuksen pysyttyä lujana. Tästä myönteisestä ilmapiiristä kertovat myös käytettävissä olevat ennusteet, joiden mukaan BKT:n määrä kasvaa hieman yli 3 % vuonna 2000. Talouskasvun odotetaan jatkuvan yhtä nopeana vuonna 2001.

Nämä ennusteet heijastavat osittain euroalueen ulkoisen ympäristön suotuisia näkymiä. Maailmantalouden ja -kaupan valoisat näkymät johtuvat pääasiassa Yhdysvaltain vahvana jatkuvasta talouskasvusta. Tähän vaikuttavat osaltaan myös useimpien teollisuusmaiden ja kehittyvien markkinoiden voimakas elpyminen ja kiihtyvä talouskasvu. Aasiassa Japanin taloudellinen elpyminen on edelleen epävarmaa, mutta useiden alueen kehittyvien markkinatalouksien kasvu on ollut huomattavan voimakasta.

Euron valuuttakurssin heikentyminen viime kuukausina ei heijastanut talouden perustekijöitä, kuten euroalueen talouskasvun vahvistumista, ja sai osaltaan aikaan tuonti- ja kuluttajahintoihin kohdistuvia nousupaineita. Valuuttakurssin kehitys on siis edelleen huolestuttavaa. Maaliskuun alussa euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi pysyi jokseenkin samalla tasolla kuin helmikuun alussa, mutta valuuttamarkkinat olivat maaliskuussa melko volatiilit. Helmikuussa nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli heikentynyt keskimäärin 1,2 % tammikuusta 2000 ja 10,8 % vuoden 1999 ensimmäisen neljänneksen tasostaan.

Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattu kuluttajahintainflaatio nopeutui odotetusti entisestään tammikuussa 2000, jolloin vuotuinen YKHI-inflaatio kiihtyi 2,0 prosenttiin vuoden 1999 joulukuun 1,7 prosentista. Inflaation kiihtyminen tammikuussa johtui suurelta osin

öljyn hinnan jatkuvasta kallistumisesta ja sen vaikutuksesta YKH:n energiaerään. Tätä kehitystä vahvistivat myös vertailuajankohdan vaikutukset, sillä öljyn hinta laski vuosien 1998 ja 1999 vaihteessa. Öljyn hinta kallistui entisestään helmikuussa ja aiheuttaa siten edelleen nousupaineita kuluttajahintainflaatioon lähikuukausina. Energiaa lukuun ottamatta hintojen nousu oli edelleen maltillista tammikuussa 2000, mutta muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen hienoinen nousu saattaa olla ensimmäinen merkki siitä, että tuontihintojen kallistuminen on alkanut vaikuttaa tuottajahintojen kautta kuluttajahintainflaatioon.

Kaiken kaikkiaan kuluttajahintoihin on alkanut kohdistua yhä tuntuvampia nousupaineita. Vaikka on odotettavissa, että öljyn hinnan vuoden 1999 kehitykseen liittyvien vertailuajankohdan vaikutusten vuoksi 12 kuukauden inflaatiovauhti hidastuu edelleen vuoden 2000 aikana, rahapolitiikan päättäjiä on arvioitava kehitystä lähikuukausia pidemmällä ajalla ja otettava huomioon hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit. Vaikka useimpien ennusteiden mukaan inflaatio vuonna 2000 ja 2001 jää keskimäärin alle 2 prosentin, ne näyttävät antavan kuvan, jossa vuotuinen inflaatiovauhti hidastuu vuoden 2000 kuluessa ja kiihtyy myöhemmin.

Ottaen huomioon nämä hintojen nousupaineista aiheutuvat hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit EKP:n neuvosto painotti, että valppautta tarvitaan, jotta oikea-aikaisiin toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa ryhtyä. On myös tärkeää, että palkkaratkaisut ovat vastai-

suudessakin maltillisia eivätkä itsessään myötävaikuta inflaatio-odotuksiin. Tällöin palkkakehitys ei vaaranna tämänhetkistä vahvaa talouskasvua ja yhä korkeana pysyttelevän työttömyyden vähentyminen voi jatkua. Finanssipolitiikan osalta tämänhetkinen noususuhdanne tarjoaa hyvät mahdollisuudet nopeuttaa vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteiden täyttämistä ja edistää siten osaltaan huomattavasti taloudellisen tilanteen jatkumista suotuisana. Vuoden 1999 lopussa ja vuoden 2000 alussa useimmat euroalueen maat toimittivat Euroopan komissiolle päivitettyt vakausohjelmansa, jotka ulottuvat vuosiin 2002/2003 saakka. Vaikka lähes kaikki euroalueen maat ovat saavuttaneet vuodelle 1999 asetetut alkuperäiset budjettitavoitteensa, useimmat niistä eivät pyrkineet julkisen talouden tervehtyttämiseen aktiivisella finanssipolitiikalla, vaan käyttivät hyväkseen valtion tulojen suhteellisen suurta kasvua ja korkomenojen alenemista. Useissa maissa julkisen talouden rahoitusasema ei vielä ole terveellä pohjalla eli vakaus- ja kasvusopimuksen edellyttämällä tavalla ”lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen”.

Lopuksi voidaan todeta, että euroalueen taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät vaikuttavat nyt suotuisammilta kuin koskaan kuluneella vuosikymmenellä. Kasvu on voimakasta, työllisyyden odotetaan kohenevan entisestään ja yhä korkea työttömyys tulee vähenemään. Valppaus hintavakauteen kohdistuvien riskien torjunnassa ja rakenteellisten uudistusten toteuttaminen luovat edellytykset vahvan talouskasvun ja työpaikkojen luomisen jatkumiselle.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Helmikuun 17. päivänä ja maaliskuun 2. päivänä 2000 pitämässään kokouksissa EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n voimassa olevat korot ennallaan. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korko pidettiin 3,25 prosentissa, maksuvalmiusluoton korko 4,25 prosentissa ja talletuskorko 2,25 prosentissa (ks. kuvio 1).

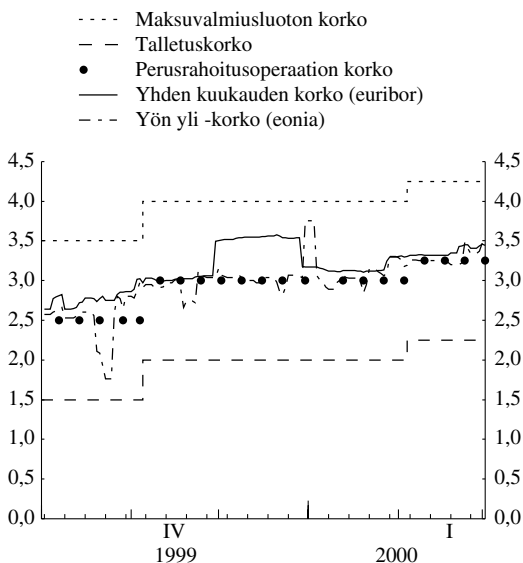
M3:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen tammikuussa 2000 johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta

Tammikuussa 2000 lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui 5,0 prosenttiin, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 6,2 % (joulukuun luku on pienentynyt aiemmin arvioidusta 6,4 prosentista). M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo marraskuusta 1999 tammikuuhun 2000 laski 5,7 prosenttiin, kun se vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 6,0 % (jälkimmäinen luku on pienentynyt aiemmin arvioidusta 6,1 prosentista). Kolmen kuu-

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

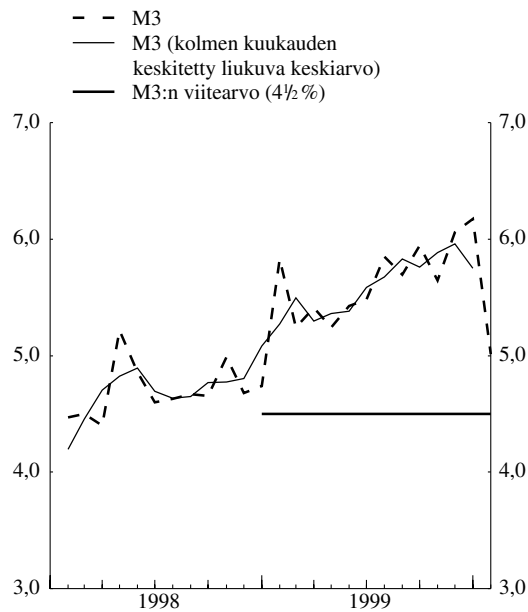

Lähde: EKP.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

kauden keskiarvo oli edelleen yli prosenttiyksikön verran M3:n kasvuvauhdin 4½ prosentin viitearvoa suurempi (ks. kuvio 2). M3:n kasvuvauhti on jo pitkään poikennut viitearvostaan, mistä voidaan päätellä, että euroalueella on runsaasti likviditeettiä.

Ennen hidastumistaan tammikuussa 2000 M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli nopeutunut vuoden 1999 neljännellä neljänneksellä. Kehitys vastasi pitkälti odotuksia, sillä se oli lähinnä seurausta vuodentakaisen vertailuajankohdan eli talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alun erityistilanteesta (ks. kehikko I Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa sivulla 8). Itse asiassa vuoden 1998 viimeisellä neljänneksellä M3:n kasvu oli kausivaihteluista puhdistettujen lukujen perusteella suhteellisen heikko, kun taas tammikuussa 1999 kausivaihteluista puhdistetun M3:n kasvu edellisestä kuukaudesta oli poikkeuksellisen suuri. Tammikuussa 2000 tällä vuodentakaisen vertailuajankohdan kehityksellä ei enää ollut vaikutusta M3:n vuotuisen kasvuvauhtiin.

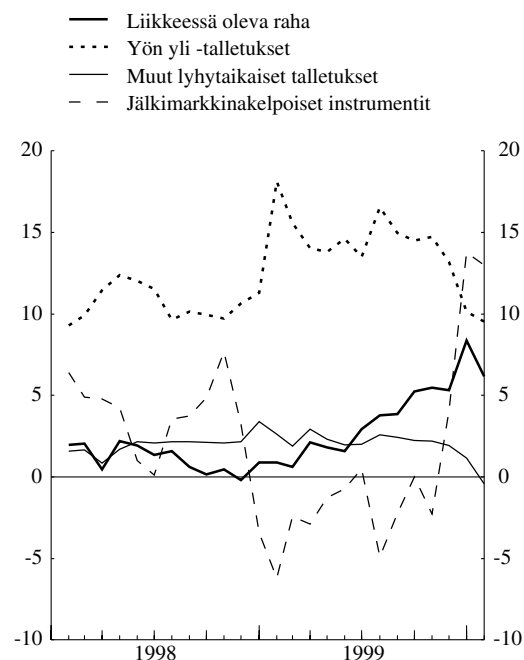
M3:n kasvu oli suhteellisen voimakasta vuoden 1999 alkupuolella, mutta vuoden jälkipuoliskolla rahan määrän kuukausittainen kasvuvauhti hidastui jonkin verran. Tämä ilmenee esimerkiksi siitä, että heinäkuusta 1999 tammikuuhun 2000 kausivaihteluista puhdistetun M3:n kasvuvauhti oli vuositasolla 4,5 %. Kasvuvauhdin hidastuminen saattaa osittain johtua korkojen noususta vuoden 1999 mittaan, mikä vaimensi M3:n likvidimpien erien kysyntää. Lisäksi sijoituksia on saattanut siirtyä M3-aggregaatin ulkopuolelle tuottoikäyrän jyrkennyttyä vuonna 1999, jolloin pitempiäaikaiset sijoitukset muuttuivat halutummiksi. Myös M3:n sisällä sijoituksia on siirtynyt erästä toiseen, mikä on vaikuttanut tämän laajan rahaaggregaatin koostumukseen siten, että lyhytaikaisten talletusten kasvu on hidastunut ja jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kasvuvauhti toisaalta nopeutunut (ks. kuvio 3). Kuten jäljempänä tarkemmin selostetaan, tähän M3:n sisäiseen sijoitusten siirtymiseen on saattanut vaikuttaa euroalueen lyhyiden korkojen ja pankkien talletuskorkojen välisen eron kasvaminen vuoden 1999 neljännessä neljänneksellä.

Tammikuussa 2000 kausivaihteluista puhdistettu M3 kasvoi 18 miljardia euroa eli 0,4 % joulukuusta 1999 (ks. taulukko 1). Tämä kuukausikasvu oli merkittävästi suurempi kuin vastaava kasvu joulukuussa 1999. Kausivaihteluista puhdistetun M3:n kasvuun tammikuussa 2000 vaikutti se, että M1:n erät kasvoivat huomattavasti (liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset kasvoivat yh-

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

teensä 38 miljardia euroa eli 2,0 %) ja se, että muut lyhytaikaiset talletukset kuin yön yli -talletukset pienenevät (17 miljardia euroa eli 0,8 %) samoin kuin jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (4 miljardia euroa eli 0,5 %).

Taulukko 1.

M3 ja sen pääerät

(kausivaihteluista puhdistetut kuukauden lopun määrät ja kuukausimuutokset)

	Tammikuu 2000	Marraskuu 1999		Joulukuu 1999		Tammikuu 2000		Marraskuu 1999– tammikuu 2000	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Miljardia euroa	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%
M3	4 774,5	23,7	0,5	7,1	0,2	17,6	0,4	16,1	0,3
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	1 963,6	10,0	0,5	-0,3	0,0	38,3	2,0	16,0	0,8
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2–M1)	2 138,6	-0,1	0,0	-5,5	-0,3	-17,1	-0,8	-7,6	-0,4
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3–M2)	672,3	13,8	2,1	13,0	2,0	-3,6	-0,5	7,7	1,2

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

Liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti pieneni 6,2 prosenttiin tammikuussa 2000 oltaen 8,4 % joulukuussa 1999. Kasvun hidastuminen johtui lähinnä siitä, että vuodenvaihteessa varotoimenpiteenä hankittujen tavallista suurempien setelmäärien tilapäinen vaikutus lakkasi. Keskipitkällä aikavälillä tarkasteltuna liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti oli nopeutuvaa vuonna 1999 (ks. kuvio 3). Tämä on saattanut osaltaan kuvastaa euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden elpymistä.

Kausivaihteluista puhdistettuna yön yli -talletusten kuukausittainen kasvuvauhti oli suhteellisen nopea tammikuussa 2000. Yön yli -talletuksia kasvatti todennäköisesti se, että tammikuussa 2000 niihin siirtyi varoja liikkeessä olevan rahan erästä, kun vuoteen 2000 siirtymiseen liittyvät vaikutukset lakkasivat. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti kuitenkin hidastui 9,5 prosenttiin tammikuussa 2000, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 10,1 %, sillä vertailuajankohdan vaikutus hidasti vuotuista kasvuvauhtia. Tammikuussa 1999 ilmenneen, EMUn kolmannen vaiheen alkuun liittyneen yön yli -talletusten kysynnän poikkeuksellisen kasvun vaikutus jäi itse asiassa pois vertailusta tammikuussa 2000. Tämä lyhyen aikavälin kehitys tammikuussa 2000 katkaisi vuoden 1999 jälkipuolella ilmenneen yön yli -talletusten kysynnän asteittaisen hidastumisen, joka oletettavasti johtui euroalueen rahamarkkinakorkojen ja pankkien yön yli -talletusten korkojen eron kasvamisesta. Liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten kehityksestä seurasi, että M1:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui 9,0 prosenttiin tammikuussa 2000, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 9,8 %.

Muut lyhytaikaiset talletukset kuin yön yli -talletukset, jotka olivat kausivaihteluista puhdistettuina supistuneet kuukausitasolla tammikuussa 2000, pienenivät tammikuussa 2000 vuodentakaisesta 0,4 %, kun ne edellisessä kuussa olivat kasvaneet 1,1 % vuodentakaisesta. Näiden talletusten kysynnän vaimeneminen tammikuussa johtui siitä, että irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden pituisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 3,9 prosentista 2,4 prosenttiin ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten supistumisvauhti nopeutui 2,6 prosentista 4,3 prosenttiin. Molempien talletusten kysyn-

nän jatkuva supistuminen johtui oletettavasti siitä, että lyhyiden markkinakorkojen ja pankkien näille talletuksille maksamien korkojen ero euroalueella on kasvanut syyskuun 1999 lopusta lähtien. Näiden muutosten takia väliaggregaatin M2:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui tammikuussa huomattavasti eli 3,9 prosenttiin, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 5,1 %. M2:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui jatkuvasti vuoden 1999 jälkipuoliskolla.

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui jonkin verran tammikuussa mutta oli edelleen nopea eli 13,0 % (joulukuussa 1999 kasvuvauhti oli ollut 13,8 %). Kuten edellä todettiin, näiden instrumenttien määrä kausivaihteluista puhdistettuna supistui tammikuussa 2000 edelliseen kuukauteen verrattuna. Tämä kehitys katkaisi jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kysynnän merkittävän nopeutumisen, joka oli ollut ilmeistä vuoden 1999 viimeisinä kuukausina ja saattoi puolestaan liittyä euroalueen lyhyiden korkojen nousuun samoihin aikoihin. Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kuukausitason kehitystä tammikuussa 2000 on kuitenkin arvioitava tietyin varauksin, sillä vuodenvaihteen tienoilla kausiluonteiset tekijät ovat merkittäviä ja niiden vaikutuksia on vaikeampi laskea kuin muulloin. Tarkasteltaessa jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien erien kehitystä voidaan todeta, että näiden instrumenttien vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen tammikuussa 2000 johtui yksinomaan rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapapereiden vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta 21,3 prosenttiin joulukuun 27,6 prosentista. Sitä vastoin reposopimusten vuotuinen supistumisvauhti hidastui tammikuussa 9,2 prosenttiin joulukuun 15,9 prosentista ja enintään kahden vuoden velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tammikuussa 30,9 prosenttiin joulukuun 26,4 prosentista. Joulukuun tapaan jälkimmäisten velkapapereiden nopea vuotuinen kasvuvauhti tammikuussa 2000 johtui edelleen vertailuajankohdan vaikutuksesta, sillä näiden velkapapereiden kysyntä oli supistunut merkittävästi vuoden 1998 lopussa.

Luotonannon kasvu yksityiselle sektorille oli edelleen nopeaa

Rahalaitossektorin konsolidoidussa taseessa olevista M3:n vastaeristä euroalueelle myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui tammikuussa 7,4 prosenttiin, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 8,2 %. Tämä johtui pääasiassa siitä, että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui tammikuussa 9,5 prosenttiin joulukuun 10,5 prosentista. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi kuitenkin edelleen nopeana. Julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu hidastui tammikuussa hieman eli 1,6 prosenttiin, kun se joulukuussa oli ollut 1,8 %.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin hidastuminen johtui suurimmaksi osaksi lainojen vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta (kasvuvauhti oli tammikuussa 8,7 %, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 9,6 %). Pohjimmiltaan hidastuminen johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta, sillä tammikuussa 1999 kausivaihteluista puhdistettu lainojen kasvu edellisestä kuukaudesta oli ollut erityisen suuri, mihin olivat osasyynä finanssipoliittiset toimet eri maissa. Kausivaihteluista puhdistetut tiedot kertovat viimeaikaisesta kehityksestä, että tammikuussa 2000 yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kuukausittainen kasvuvauhti oli suunnilleen samansuuruinen kuin vuonna 1999 keskimäärin. Tammikuussa 2000 lainojen kasvu jatkui huolimatta siitä, että keskipitkien ja pitkien lainojen pankkikorot nousivat toukokuusta 1999 alkaen ja lyhytaikaisten lainojen korot syyskuusta alkaen. Lainojen voimakas kasvu saattaa johtua euroalueen talouskasvun nopeutumisen suotuisasta vaikutuksesta sekä eräistä erityistekijöistä, kuten aktiivisesta fuusio- ja yritysostotoiminnasta sekä eräiden euroalueen maiden vilkkaista asuntomarkkinoista.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen muista eristä myös rahalaitosten hallussa olevien, yksityisen sektorin liikkeeseen laskemien arvopapereiden määrä supistui tammikuussa. Rahalaitosten hallussa olevien osakkeiden ja osuuskasvien vuotuinen kasvu oli tammikuussa 21,4 %, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 24,4 %. Rahalaitos-

ten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet kasvoivat myös aiempaa hitaammin (kasvu oli tammikuussa vuositasolla 9,6 %, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 12,0 %).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 1,6 %, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 1,8 %. Rahalaitosten hallussa olevien julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapapereiden kasvuvauhti nopeutui jonkin verran eli 3,2 prosentista 3,5 prosenttiin, kun taas julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen supistumisvauhti nopeutui hieman (supistumisvauhti oli tammikuussa 1,0 %, kun se joulukuussa oli ollut 0,2 %). Kaiken kaikkiaan julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli marraskuusta 1999 tammikuuhun 2000 vaimeaa, joskin jonkin verran nopeampaa kuin kolmena edellisenä kuukautena. Julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen koostumuksessa tapahtunut rakenteellinen siirtymä lainoista velkapapereihin vaikuttaa muutaman viime kuukauden aikana tulleen aiempaa tuntuvammaksi. Tämä siirtymä käy yksiin julkisyhteisöjen rahoitusrakenteessa viime vuosina havaitun yleisen suuntauksen kanssa.

Rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui joulukuun 7,8 prosentista 7,2 prosenttiin tammikuussa. Tämä johtui pääasiassa rahalaitosten liikkeeseen laskemien yli kahden vuoden pituisten velkapapereiden kasvuvauhdin hidastumisesta joulukuun 8,2 prosentista 5,9 prosenttiin tammikuussa. Suurin osa hidastumisesta johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta, sillä tammikuussa 1999 näiden velkapapereiden liikkeeseenlasku kasvoi merkittävästi oltuaan vuoden 1998 viimeisellä neljänneksellä vaimeampaa rahoitusmarkkinoiden levottomuuden vuoksi. Yli kahden vuoden pituisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan 5,4 prosentissa. Yli kolmen kuukauden pituisten määräaikaistalletusten määrä supistui edelleen tammikuussa 9,1 % vuositasolla, kun vastaava supistumisvauhti joulukuussa oli ollut 8,8 %. Pääoman ja varausten vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 14,7 prosenttia oltuaan joulukuussa 13,7 % (on kuitenkin huomattava, että kahtena viime kuukautena todettu voimakas vuosikasvu johtui osaksi yhdessä maassa toteutetun fuusion ker-
taluonteisista arvostusvaikutuksista).

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(mrd. euroa)

	Kanta-	Virtatiedot 12 kuukaudelta					
	tiedot 2000 Tamm.	1999 Elo	1999 Syys	1999 Loka	1999 Marras	1999 Joulu	2000 Tamm.
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 181,5	593,1	572,1	576,7	602,6	581,8	534,5
2 Luotot julkisyhteisöille	2 057,1	-3,2	21,6	30,8	39,3	36,4	33,1
3 Ulkomaiset saamiset, netto	230,5	-248,9	-233,2	-205,1	-195,9	-165,9	-180,9
4 Pitkäaikaiset velat	3 606,5	175,2	180,4	224,0	236,7	259,1	240,5
5 Muut vastaerät (nettovelat)	88,0	-80,6	-77,4	-68,1	-56,7	-83,2	-80,3
M3 (=1+2+3-4-5)	4 774,5	246,5	257,6	246,4	266,1	276,3	226,5

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

Kaiken kaikkiaan rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tasaisesti syyskuusta joulukuuhun 1999 (noin 5,5 prosentista miltei 8 prosenttiin) ja pysyi suhteellisen nopeana tammikuussa 2000. Tämä saattaa liittyä siihen, että ero lyhyiden ja pitkien talletusten pankkikorkojen välillä kasvoi vuoden 1999 mitaan. Lisäksi on otettava huomioon vertailuajankohdan vaikutus, sillä syksyllä 1998 pitkäaikaisten velkojen määrä oli ollut vähäinen rahoitusmarkkinoiden levottomuuden takia.

Tammikuussa 2000 rahalaitossektorin ulkoinen nettoasema heikkeni absoluuttisten ja kausivaihteluista puhdistamattomien lukujen perusteella 51 miljardia euroa (joulukuussa 1999 se oli heikentynyt 10 miljardia euroa). Tammikuussa 2000 rahalaitossektorin nettomääräiset ulkomaiset saamiset olivat 181 miljardia euroa pienemmät kuin vuotta aikaisemmin. Tämä nettomääräisten ulkomaisten saamisten vuotuinen pieneneminen oli hidastunut jonkin verran elokuusta 1999 lähtien (ks. taulukko 2).

Yhteenveto erilaisista muutoksista rahalaitossektorin konsolidoidun taseen erissä voidaan esittää seuraavasti (ks. taulukko 2). Tammikuussa 2000 M3:n 12 kuukauden kasvu oli 226 miljardia euroa. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu (534 miljardia euroa) oli yli kaksi kertaa M3:n kasvua suurempi, kun taas julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen määrä kasvoi 33 miljardia euroa. Näiden kahden M3:n vastaerän vaikutusta tasoitti osittain rahalaitossektorin pitkäaikaisten velkojen kasvu (240 miljardia euroa) ja rahalaitossektorin nettomääräisten ul-

komaisten saamisten supistuminen (181 miljardia euroa). M3:n muut vastaerät (nettovelat) supistuivat 80 miljardia euroa tammikuuhun 2000 ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana.

Velkapapereiden emissioiden määrä joulukuussa pieni

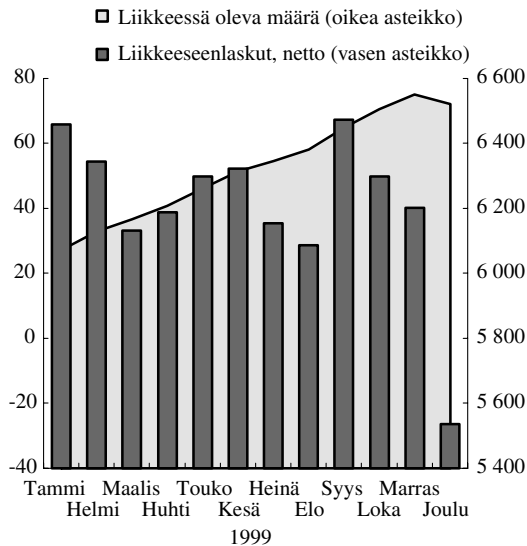
Joulukuussa 1999 euroalueella sijaitsevien liikkeenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden bruttoemissiot olivat 242,7 miljardia euroa, mikä oli pienin kuukausittainen emissioiden määrä vuonna 1999. Se oli myös 24 % pienempi kuin vuoden 1999 aikaisempien 11 kuukauden keskiarvo. Bruttoemissioiden merkittävä supistuminen todennäköisesti johtuu vuoteen 2000 siirtymiseen liittyneestä huolestuneisuudesta. Joulukuussa 1999 velkapapereita lunastettiin 269,2 miljardin euron arvosta, mikä on lähestulkoon yhtä paljon kuin tammimarraskuussa, jolloin velkapapereita lunastettiin kuukausittain keskimäärin 270,4 miljardin euron arvosta. Näin ollen euroalueella sijaitsevat lunastivat joulukuussa 1999 velkapapereita nettomääräisesti 26,5 miljardin euron arvosta, kun ne vuoden 1999 aikaisempina kuukausina olivat laskeneet niitä liikkeeseen nettomääräisesti 46,8 miljardin euron arvosta (ks. kuvio 4). Euroalueella sijaitsevien liikkeenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta oli joulukuun 1999 lopussa 6 521,9 miljardia euroa, mikä oli 8,8 % enemmän kuin joulukuussa 1998.

Euroalueella sijaitsevien nettomääräinen velkapapereiden lunastus joulukuussa johtui lähinnä

Kuvio 4.

Euroalueella olevien vuonna 1999 liikkeeseen laskemat velkapaperit

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

pitkäaikaisten velkapapereiden bruttoemissioiden suhteellisen pienestä määrästä. Bruttoemissiot olivat joulukuussa 71,6 miljardia euroa, kun ne vuoden 1999 aikaisempina kuukausina olivat olleet keskimäärin 125,2 miljardia euroa. Koska pitkäaikaisia velkapapereita lunastettiin joulukuussa 99,8 miljardin euron arvosta, pitkäaikaisten velkapapereiden nettomääräinen lunastus oli 28,2 miljardia euroa. Lyhytaikaisten velkapapereiden nettoemissioiden arvo oli joulukuussa myös suhteellisen pieni eli 1,7 miljardia euroa.

Valuutoittain tarkasteltuna euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden nettoemissioiden arvo oli joulukuussa negatiivinen niin euroina kuin muinakin valuuttoina.

Euromääräisten velkapapereiden bruttoemissioiden pieneneminen joulukuussa 1999 johtui lähinnä yritysten ja valtion bruttoemissioiden vähenemisestä. Näiden sektoreiden bruttoemissioiden arvo joulukuussa 1999 oli vuoden alhaisin. Rahalaitosten bruttoemissioiden arvo pysyi ver-

rattain suurena joulukuussa ja oli suurempi kuin sektorin keskimääräiset bruttoemissiot, 149,2 miljardia euroa, vuoden aikaisempina 11 kuukautena.

Myös euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden arvo oli vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä pienin koko vuonna. Sektoreittain tarkasteltuna euroalueen ulkopuolisista liikkeeseenlaskijoista yritysten bruttoemissiot (133,7 miljardia euroa) ja valtion bruttoemissiot (203,2 miljardia euroa) olivat vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä näiden sektoreiden pienimmät koko vuonna, kun taas samana ajanjaksona pankkien bruttoemissioiden määrä (503,2 miljardia euroa) oli vuoden suurin.

Pankkien korot nousivat edelleen tammikuussa

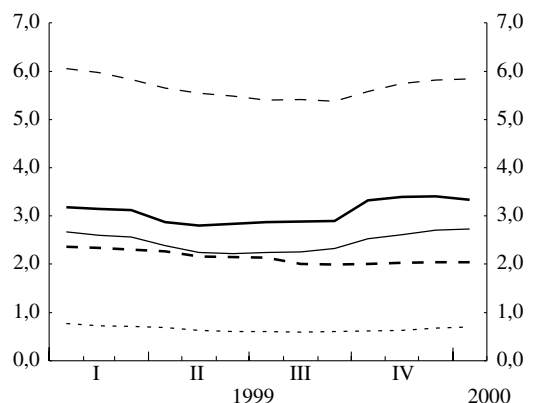
Pankkien lyhyet korot nousivat euroalueella hie-man tammikuussa 2000 ja jatkoivat siten kesän 1999 jälkeen alkanutta suuntausta (ks. kuvio 5). Keskimääräiset lyhyet korot nousivat tammikuus-

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko
- - Enintään vuoden pituiset lainat yrityksille
- Enintään vuoden pituiset määräaikaistalletukset
- - Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset
- · · · Yön yli -talletukset

Lähteet: EKP:n yhteenlasketut määrittäiset tiedot ja Reuters.

sa 2000 vain vähän; muutokset olivat ainoastaan 2–3 peruspistettä. Poikkeuksellisesti irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorot pysyivät muuttumattomina. Nämä suuntaukset näyttävät kuvastavan pankkien lyhyiden keskikorkojen muuttumista vähitellen vastaamaan rahamarkkinakoroissa vuoden 1999 lopulla tapahtuneita muutoksia. Laskettuaan vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla pankkien lyhyet korot olivat jokseenkin yhtä korkeat tammikuussa 2000 kuin tammikuussa 1999.

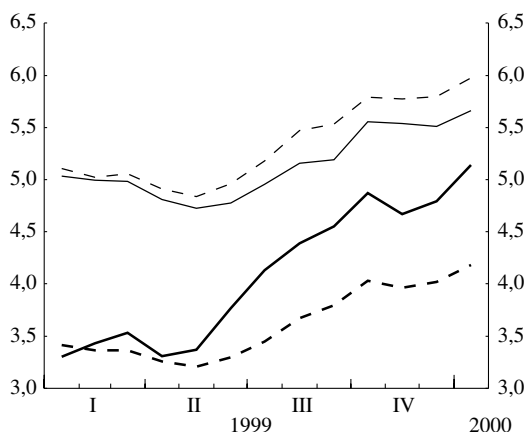
Pankkien pitkät keskikorot nousivat lyhyitä korkoja enemmän tammikuussa 2000, koska pääomamarkkinoiden korot olivat edelleen nousseet joulukuussa 1999 ja tammikuussa 2000. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten keskikorko nousi tammikuussa 16 peruspistettä 4,2 prosenttiin. Kotitalouksien asuntoluottojen keskikorko nousi tammikuussa 19 peruspistettä eli hieman alle 6 prosenttiin. Yrityksille myönnettyjen luottojen keskikorko nousi 15 peruspistettä 5,7 prosenttiin. Kaiken kaikkiaan pankkien pitkät korot ovat nousseet merkittävästi toukokuusta 1999 ja ovat nyt huomattavasti korkeammat kuin tammikuussa 1999 (ks. kuvio 6).

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotot
- - Asuntolainat kotitalouksille
- - Yli kahden vuoden pituiset määräaikaistalletukset
- Yli vuoden pituiset lainat yrityksille

Lähteet: EKP:n yhteenlasketut maittaiset tiedot ja Reuters.

Rahamarkkinakorot jatkoivat nousuaan helmikuun jälkipuoliskolla

Rahamarkkinakoroissa loppuvuonna 1999 alkaneen noususuuntauksen myötä euroalueen rahamarkkinakorot nousivat uudelleen tammikuun 2000 lopussa, kun markkinoilla odotettiin EKP:n jälleen nostavan korkojaan. Koska EKP:n koronnostopäätöstä oli osattu pitää lähes varmana, rahamarkkinakorot nousivat vain hieman EKP:n 3.2.2000 ilmoittamaa koronnostoa seuraavana päivänä. Helmikuun 4. päivänä yhden kuukauden euriborkorko oli 3,32 % ja kolmen kuukauden euriborkorko 3,49 %. Kuuden ja 12 kuukauden euriborkorot nousivat myös tammikuun lopussa ja pysyivät lähes muuttumattomina EKP:n koronnostoilmoituksen jälkeen. Helmikuun 4. päivänä kuuden kuukauden euriborkorko oli 3,69 % ja 12 kuukauden 4,05 %.

Seuraavina viikkoina eoniakorkona mitattu yön yli -korko vaihteli vain hieman ja pysytteli 3,25 prosentin tuntumassa. Tämä on ollut perusrahoitusoperaatioiden korko sen operaation jälkeen, jonka maksut suoritettiin 9.2.2000 (ks. kehikko 1). Helmikuun loppupuolella, jolloin alkoi uusi pitoajanjakso (24.2. – 23.3.), eoniakorko vaihteli 3,3 ja 3,5 prosentin välillä, mihin oletettavasti vaikuttivat sekä markkinoiden odotukset EKP:n koronnostosta pitoajanjaksona että tilapäisesti tiukentunut likviditeettitilanne.

Muut rahamarkkinakorot nousivat myös uudelleen helmikuun 2000 lopussa, kun rahoitusmarkkinat näyttivät korjaavan ylöspäin odotuksiaan EKP:n korkojen lyhyen aikavälin kehityksestä (ks. kuvio 7). Maaliskuun 1. päivänä yhden kuukauden euriborkorko oli 3,44 % ja kolmen kuukauden 3,63 % eli ne olivat noin 10–15 peruspistettä korkeammat kuin 4.2.2000. Markkinoiden odotuksissa lyhyiden korkojen kehityksestä vuoden 2000 toisella puoliskolla ei kuitenkaan ollut helmikuussa merkittäviä muutoksia. Kesäkuussa 2000 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli maaliskuun 1. päivänä 4,07 %, syyskuussa 2000 erääntyvien pohjalta johdettu korko 4,34 % ja joulukuussa 2000 erääntyvien pohjalta johdettu korko 4,61 % eli korot olivat pysyneet lähes muuttumattomina helmikuun 4. päivästä lähtien. Maaliskuun 1. päivänä kuuden kuukauden euribor-

Kehikko I.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.2.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Eurojärjestelmä toteutti viisi perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation pitoajanjaksona 24.1.–23.2.2000. Kahden ensimmäisen perusrahoitusoperaation kiinteä korko oli 3,00 %, ja loput kolme toteutettiin käyttäen 3,25 prosentin korkoa, kun EKP:n korkoja oli 3.2.2000 päätetty nostaa. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 59 miljardista eurosta 69 miljardiin euroon. Perusrahoitusoperaatioissa tehtyjen tarjousten määrät vaihtelivat 1 023 miljardista eurosta 3 013 miljardiin euroon, ja niiden keskiarvo oli 1 744 miljardia euroa, kun se edellisellä pitoajanjaksona oli ollut 849 miljardia euroa. Tarjousten määrä oli suurin 1.2.2000, mikä johtui odotuksista, että perusrahoituskorko nousee samana pitoajanjaksona. Tästä syystä operaation jako-osuus supistui 2,06 prosenttiin. EKP:n korkojen noston jälkeen 8.2. tarjousten määrä palasi normaalille tasolle. Pitoajanjaksona jako-osuudet vaihtelivat 2,06 prosentista 6,37 prosenttiin, kun ne edellisellä pitoajanjaksona olivat vaihdelleet 3,83 prosentista 14,41 prosenttiin.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 26.1. vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli 20.1.2000 ilmoitettu 20 miljardia euroa eli 5 miljardia euroa vähemmän kuin edellisessä vastaavanlaisessa operaatioissa. Operaatioon osallistui yhteensä 354 vastapuolta eli enemmän kuin koskaan näissä operaatioissa. Tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 87 miljardia euroa. Osallistujien suuri määrä saattoi ilmentää kasvaneita odotuksia, että korkoa muutetaan ennen helmikuun 3. päivää. Huutokaupan tulokseksi saatiin 3,28 prosentin korko ja keskiarvo oli 3,30 %. Tämä viittaa siihen, että korkojen välinen ero oli palannut normaaliksi, kun se vuodenvaihteen molemmin puolin toteutetussa kolmessa operaatioissa oli ollut tavallista suurempi.

Eoniakorkona mitattu yön yli -korko vaihteli pitoajanjakson alussa 3,06 prosentista 3,11 prosenttiin. Eoniakorko nousi 28.1.2000 alkaen 3,3 prosenttiin koronnousuodotusten lisääntyttyä, mutta vakautui sen jälkeen,

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.1.–23.2.2000

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	201,5	0,2	+201,3
Perusrahoitusoperaatiot	130,9	-	+130,9
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	70,5	-	+70,5
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,1	0,2	-0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	367,8	461,0	-93,2
Liikkeessä olevat setelit	-	347,6	-347,6
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	49,2	-49,2
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	367,8	-	+367,8
Muut tekijät, netto	-	64,2	-64,2
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			108,1
(d) Varantovelvoite			107,5

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

kun EKP:n neuvosto 3.2. ilmoitti korkopäätöksestään. Eoniakorko pysyi huomattavan vakaana 4.–16.2. eikä poikennut yhtä peruspistettä enempää eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation uudesta korosta. Vaikka likviditeettiä oli runsaasti, eoniakorko nousi 3,84 prosenttiin pitoajanjakson viimeisenä päivänä.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö oli pitoajanjaksona melko vähäistä viimeistä päivää lukuun ottamatta. Maksuvalmiusluoton keskimääräinen käyttö oli 0,1 miljardia euroa eli 1,8 miljardia vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö oli 0,2 miljardia euroa eli 0,3 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä talletusmahdollisuuden käyttö oli 4,0 miljardia euroa ja maksuvalmiusluoton käyttö oli 0,5 miljardia euroa, mikä kuvastaa likviditeettiä olleen suhteellisen runsaasti.

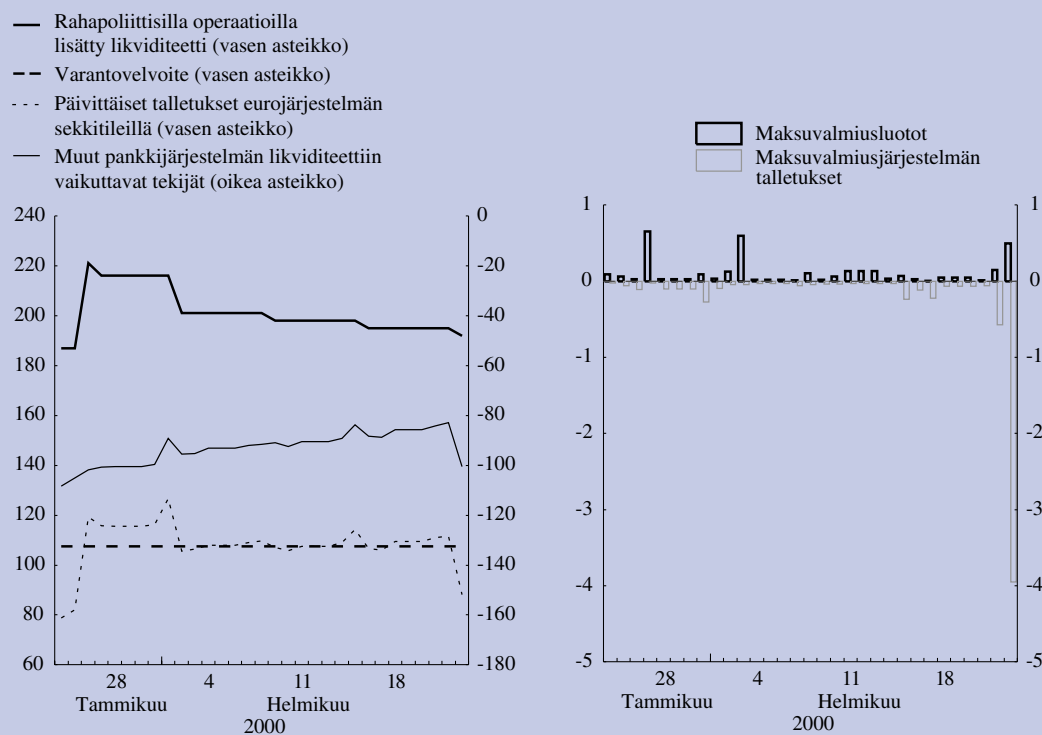
Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä vähentävä nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 93,2 miljardia euroa, mikä on 9,8 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Tämä johtui pääasiassa valtion talletusten lisääntymisestä (8,2 miljardia euroa) ja liikkeessä olevien setelien vähentymisestä (15,4 miljardia euroa). Riippumattomien tekijöiden kokonaisvaikutus vaihteli 78,7 miljardista eurosta 126,7 miljardiin euroon.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

23.2.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 108,1 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 107,5 miljardia euroa. Keskimääräisten sekkitilitalletusten ja varantovelvoitteen välinen ero supistui näin edellisen pitoajanjakson 1,0 miljardista 0,6 miljardiin euroon. Tästä määrästä noin 0,1 miljardia euroa oli sekkitilitalletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen, ja 0,5 miljardia euroa oli varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia.

korko oli 3,82 % ja 12 kuukauden 4,17 % eli ne olivat hieman korkeammat kuin 4.2.2000.

Eurojärjestelmän 1.3.2000 toteuttamassa pitempiaikaisessa perusrahoitusoperaatiossa, jonka maksujen suorituspäivä oli 2.3.2000, marginaalikorko oli 3,60 % ja keskimääräinen korko 3,61 %, eli ne olivat vain muutamaa peruspistettä pienemmät kuin kolmen kuukauden euriborkorko perusrahoitusoperaation toteuttamispäivänä.

Pitkien joukkolainojen tuotot olivat vakaat helmikuussa

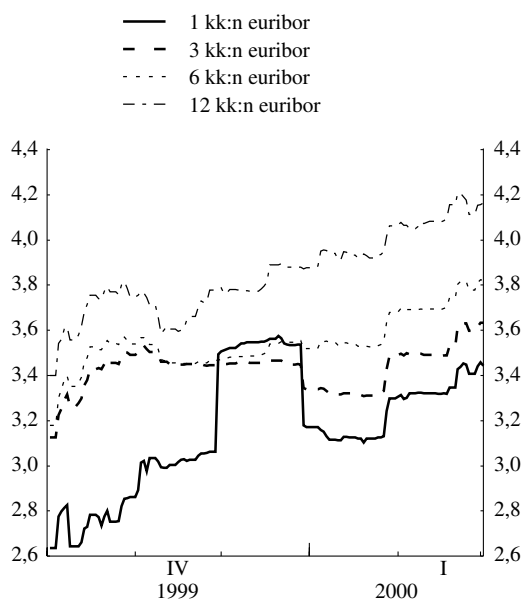
Euroalueen pitkät nimelliskorot nousivat selvästi suurimman osan vuotta 1999 ja alkuvuonna 2000, mutta pysyivät helmikuussa 2000 melko vakaina (ks. kuvio 8). Alueen 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen keskimääräiset tuotot supistuivat vain noin 5 peruspistettä tammikuun lopusta maaliskuun 2000 ensimmäiseen päivään, jolloin ne olivat 5,65 %. Vuoden 2000 alusta jatkuneen kehityssuunnan mukaisesti euroalueen joukkolainoihin perustuvista futuurisopimuksista johdetut volatiliteettiodotukset heikkenivät edelleen helmikuussa, mikä viittaa siihen, että euroalueen joukkolainojen tuottokehityksessä on aikaisempaa vähemmän epävarmuuksia (ks. kehikko 2). Epävarmuuden vähentyminen helmikuussa samalla, kun pitkien joukkolainojen tuotot olivat suhteellisen vakaat, oli merkittävää monesta syystä. Ensinnäkin epävarmuus väheni tilanteessa, jossa oli nähtävissä useita merkkejä euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymisestä. Vaikutti siltä, että markkinaosapuolet osasivat yleisesti odottaa EKP:n 3.2.2000 toteuttamaa korkojen nostoa ja katsoivat sen olevan välttämätön euroalueen hintavakauden säilyttämiseksi. Toisaalta epävarmuus vähentyi ajankohtana, jona Yhdysvaltojen joukkovelkakirjalainojen tuotot supistuivat voimakkaasti ja joukkolainamarkkinat olivat erittäin epävakaat.

Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat noin 35 peruspistettä tammikuun lopusta maaliskuun 2000 ensimmäiseen päivään, jolloin ne olivat 6,48 %. Pitkien joukkolainojen tuotot vähenivät huomattavasti kasvettuaan sitä

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

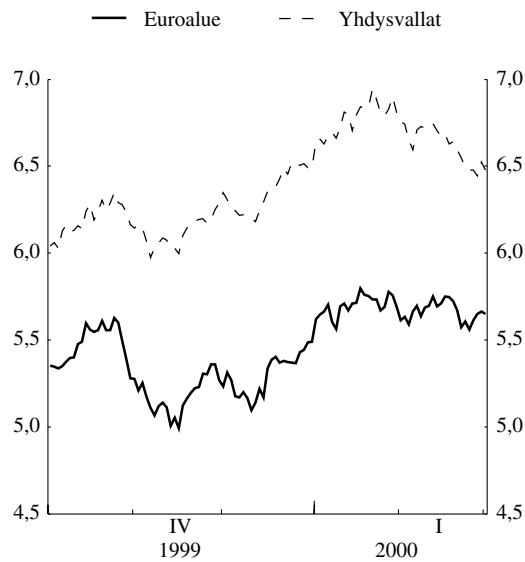

Lähde: Reuters.

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

ennen merkittävästi vuonna 1999 ja vielä vuoden 2000 tammikuun puoliväliin asti, mutta väheneminen ei kuitenkaan vastannut aiempaa kasvua. Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuottojen väheneminen johtui suurelta osin maan valtiovarainministeriön helmikuun alun ilmoituksesta, jonka mukaan se aikoi vähentää huomattavasti pitkien joukkolainojen emissioita ja ostaa takaisin erääntymättömiä joukkolainoja. Ilmoitus vaikutti erityisesti Yhdysvaltojen kaikkein pisimpiin joukkolainoihin: 30 vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotot supistuivat tammikuun lopusta noin 40 peruspistettä, mikä käänsi tuottokäyrän laskeväksi. Paineita Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen vähenemiseen saattoivat ajoittain myös aiheuttaa markkinoiden kasvaneet odotukset, että Yhdysvaltojen lyhyitä korkoja nostetaan uudelleen. Nämä odotukset ja vahvasta talouskasvusta huolimatta jatkuvat merkit heikoista hintapaineista ovat saattaneet saada markkinaosapuolet arvioimaan Yhdysvaltojen pitkän aikavälin inflaatio-odotukset aiempaa vähäisemmiksi, mikä puolestaan osaltaan aiheutti joukkolainojen tuot-

tojen laskupaineita. Koska Yhdysvaltojen joukkolainojen tuotot supistuivat samaan aikaan, kun vastaavat euroalueen joukkolainojen tuotot pysyivät vakaina, Yhdysvaltojen ja euroalueen 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen tuottoero supistui noin 30 peruspistettä helmikuussa ja oli 80 peruspistettä 1.3.2000.

Japanin 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat helmikuussa edelleen (noin 10 peruspistettä) ja olivat maaliskuun 1. päivänä 1,82 %. Tuottojen kasvun taustalla oli ristiriitaisia merkkejä Japanin talouden elpymisnopeudesta ja tulevaisuudennäkymistä. Joidenkin tarkasteluajankohtana julkistettujen talouslukujen mukaan talouden elpyminen oli saattanut hidastua väliaikaisesti, kun taas toisten lukujen mukaan asteittainen elpyminen oli mahdollista. Japanin joukkolainojen tuottoihin näyttivät aiheuttaneen kasvupaineita myös viitteet siitä, että jotkin luokituslaitokset harkitsivat Japanin jenimääräisten lainojen nykyisten luokitusten muuttamista julkisen talouden epävarmojen näkymien vuoksi.

Pitkien joukkolainojen tuottojen hienoista supistumisista heijastellen euroalueen korkojen aikarakenteesta johdettu korkokäyrä loiveni vain hiukan helmikuussa (ks. kuvio 9).

Ranskan indeksisidonnaisten joukkovelkakirjamarkkinoiden kehityksen perusteella ja sopivia oletuksia käyttäen voidaan saada viitteitä pitkien reaalkorkojen ja pitkän aikavälin inflaatio-odotusten muutoksista (ks. oheinen kehikko 4). Erityisesti tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka kuvaa samanpituisten joukkolainojen nimellis- ja reaaliuottojen eroa, välittää tietoa markkinoiden keskimääräisistä inflaatio-odotuksista joukkovelkakirjalainojen jäljellä olevalta juoksuajalta. Merkille pantavaa on, että tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on pysynyt vakaana vuoden 1999 puolivälistä lähtien, vaikka euroalueen talousnäkyvät ovat tarkasteluajanjaksona jatkuvasti kohentuneet. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti pysyi tämän trendin mukaisesti vakaana helmikuussa (ks. kuvio 10). Kaiken kaikkiaan kehitys näyttää viittaavan siihen, että pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat pysyneet maltillisina, vaikka reaalkorot ovat nousseet euroalueen talousnäkyvien paranemisen vuoksi vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Kuten aikaisemmissa Kuukausikat-

Kehikko 2.

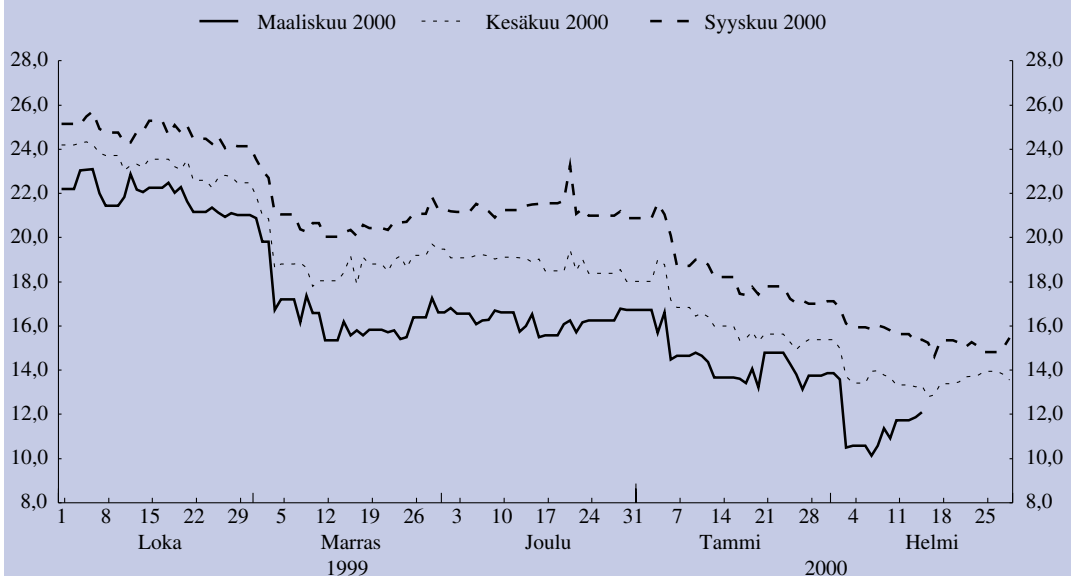
Korkojen volatiliteettiodotusten viimeaikainen kehitys

Pitkien ja lyhyiden korkojen volatiliteettiodotusten kehitys antaa tietoa markkinoiden odotuksista ja tulevaan korkokehitykseen liittyvästä epävarmuudesta. Volatiliteettiodotuksia voidaan mitata optioiden hinnoista johdetulla volatiliteetillä (ks. joulukuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikko 4, s. 23–25).

Lyhyiden korkojen volatiliteettiodotusten viimeaikaista kehitystä tarkasteltaessa käy ennen kaikkea ilmi, että joulukuussa 1999 sekä maaliskuu- ja kesäkuussa 2000 erääntyvistä optioista johdetut kolmen kuukauden euriborkoron volatiliteettiodotukset heikkenivät merkittävästi sen jälkeen kun EKP oli nostanut korkoja marraskuussa 1999. Nämä odotukset pysyivät kutakuinkin vakaina aina vuoden 2000 alkuun asti, vaikka markkinoiden odotukset EKP:n korkojen nostosta vuonna 2000 vahvistuivatkin. Ensimmäisellä viikolla tammi-kuussa 2000 kaikenpituisten koroista johdetut volatiliteettiodotukset heikkenivät, mikä saattoi johtua vuoden 2000 siirtymisestä huolestuneiden markkinoiden rauhoittumisesta. Toinen markkinoiden odotusten hajonnan pienenemiseen mahdollisesti vaikuttanut tekijä oli se, että euroalueen talouskasvunäkymiin liittyvä epävarmuus väheni. Tämä puolestaan on voinut vähentää epävarmuutta, joka liittyy markkinoiden euroalueen lyhyiden korkojen asteittaista nousua koskeviin markkinoiden odotuksiin.

Kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu volatiliteetti

(Kauppapaikka: LIFFE.)

Lähde: Bloomberg.

EKP:n nostettua korkoja 3.2.2000 kaikenpituisten koroista johdetut lyhyiden korkojen volatiliteettiodotukset heikkenivät. Kun tätä kehitystä verrataan marraskuussa 1999 tehdyn edellisen korkojen noston jälkeiseen kehitykseen, voidaan havaita, että optiosopimusten pohjalta johdetut korkojen volatiliteettiodotukset ja erityisesti futuureihin perustuvista optioista johdetut lyhyiden korkojen volatiliteettiodotukset heikkenivät vähemmän kuin vertailuajankohtana. Kun esimerkiksi joulukuun 1999 lopussa erääntyviin futuureihin perustuvista optioista johdetut volatiliteettiodotukset heikkenivät marraskuussa 1999 noin 10 prosenttiyksikköä, heikkenivät maaliskuussa 2000 erääntyvistä futuureihin perustuvista optioista johdetut volatiliteettiodotukset helmikuussa 2000 noin 3 prosenttiyksikköä. Tämä ero saattaa johtua siitä, että korkojen nostoon liittyvä epävarmuus oli pienempää ennen 2.3.2000 tehtyä päätöstä kuin ennen marraskuussa 1999 tehtyä päätöstä. Vaikka volatiliteetti olikin vähentynyt huomattavasti marraskuussa 1999, markkinoiden epävarmuus lyhyiden korkojen ja erityisesti yli yhden kuukauden korkojen kehityksestä oli vuoden 1999 lopussa suurempi kuin 3.2.2000 tehdyn korkojen noston jälkeen.

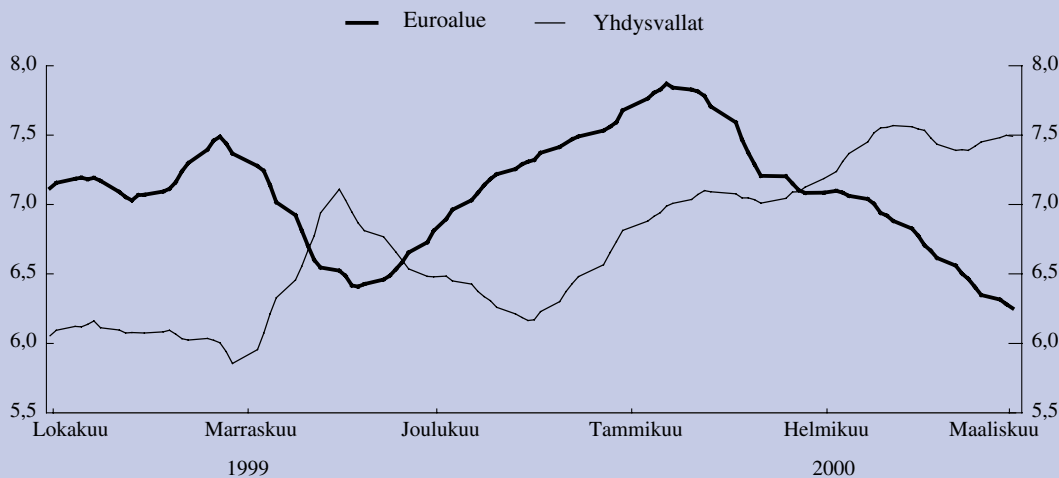
Pitkiin joukkolainoihin perustuvista optiosopimuksista johdetut volatilitteettiodotukset viestivät epävarmuudesta, joka liittyy pitkiin reaalikorkoihin, keskimääräiseen inflaatiovauhtiin ja markkinaosapuolten riskipremio-odotuksiin optiosopimusten erääntyessä. Euroalueen likviditeetin kehitystä ilmeisesti parhaiten kuvaavien Saksan 10 vuoden Bund-futuurisopimuksista johdettujen volatilitteettiodotusten kehitys näyttää jakautuneen kolmeen jaksoon lokakuun 1999 lopun jälkeen. Ensin volatilitteettiodotukset heikkenivät lokakuun lopusta marraskuun 1999 puoliväliin asti, kuten oheisesta kuviosta ilmenee. Aluksi ne heikkenivät samalla kun markkinoiden odotukset EKP:n korkojen nostosta kasvoivat ja jatkoivat heikkenemistään 4.11. tehdyn koronnostopäätöksen jälkeen.

Toinen jakso alkoi marraskuun 1999 puolivälissä. Silloin Saksan Bund-futuurisopimuksista johdettujen volatilitteettiodotusten heikkeneminen muuttui vahvistumiseksi, joka jatkui koko loppuvuoden. Vahvistuminen osui ajankohtaan, jolloin euroalueen pitkiin korkoihin kohdistui jälleen nousupaineita, mikä näytti pääasiallisesti johtuneen Yhdysvaltain joukkolainojen tuottojen kasvusta ja siitä, että markkinaosapuolten optimismi euroalueen talouskasvunäkymien suhteen kasvoi. Odotusten muuttuminen on voinut kasvattaa markkinoiden epävarmuutta tulevasta reaalikoroista ja mahdollisesti myös tulevasta hintakehityksestä, mikä voi osittain selittää volatilitteettiodotusten vahvistumista tänä ajanjaksona.

Kolmantena jaksone eli vuoden 2000 kahden ensimmäisen kuukauden aikana Saksan 10 vuoden Bund-futuurisopimuksista johdetut volatilitteettiodotukset alkoivat jälleen heiketä. On merkille pantavaa, että odotukset heikkenivät aikana, jolloin Yhdysvaltain koroista johdetut volatilitteettiodotukset vahvistuivat. Volatilitteettiodotusten heikkenemiseen euroalueella on voinut vaikuttaa vuoteen 2000 siirtymiseen liittyneen epävarmuuden häviäminen, vaikka Yhdysvaltain kehityksestä olisi voinut päätellä, että tämän vaikutus olisi ollut vähäinen. Tätä suurempi vaikutus on voinut olla markkinoiden kasvavilla odotuksilla, että EKP nostaa korkoja vuoden 2000 alkupuolella. Tämä vähensi tulevaa hintavakautta koskevaa epävarmuutta. EKP:n 3.2.2000 tekemän korkojen noston jälkeinen kehitys osoitti, että pitkien joukkolainojen tuottojen lähiajan kehitykseen liittynyt epävarmuus on pienentynyt edelleen.

Saksan 10 vuoden Bund-futuurisopimuksista ja Yhdysvaltojen valtion 10 vuoden lainoista johdettu volatilitteetti

(vuotuinen prosentti; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti futuurisopimuksen lähiajan johdettua volatilitteettiä 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen johdetun volatilitteetin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

sauksissa on todettu, Ranskan indeksisidonnaisen joukkovelkakirjamarkkinoiden tuottokehityksen pohjalta on syytä tehdä vain varovaisia päätelmiä euroalueen inflaatio-odotuksista, koska tulkintoihin sisältyy monia epävarmuuksia.

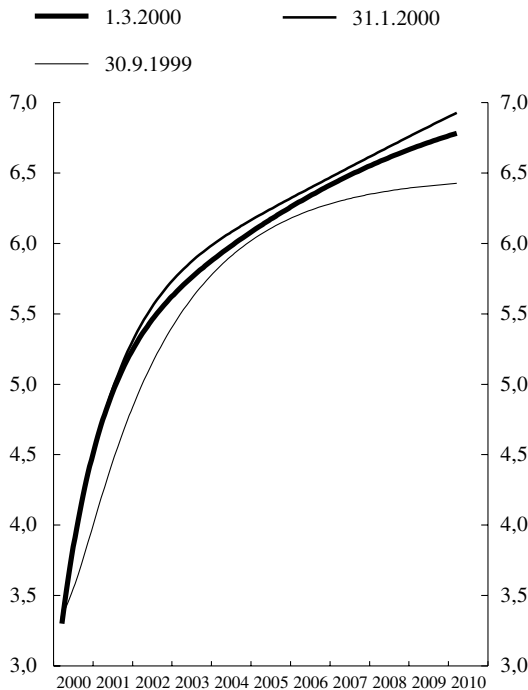
Kansainvälisten osakemarkkinoiden kehitys oli ristiriitaista

Euroalueen osakkeiden hinnat nousivat voimakkaasti vuoden 1999 viimeisinä kuukausina, laskivat jonkin verran tammikuussa 2000 ja nousivat uudelleen huomattavasti helmikuussa (ks. kuvio 11). Laajalla Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattuna hinnat nousivat yli 12 % tammikuun 2000 lopusta maaliskuun 1. päivään, jolloin ne olivat noin 8 % korkeammat kuin vuoden 1999

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

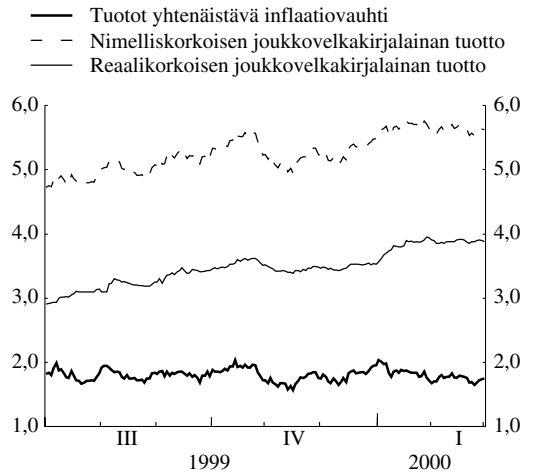

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiini-korkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

Kuvio 10.

Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti laskettuna Ranskan kuluttajahintaindeksin perusteella

(prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Ranskan valtiovarainministeriö, ISMA ja Reuters.

Huom. Reaalikorkoisten joukkovelkakirjalainojen tuotot on johdettu Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskassa liikkeeseen laskettujen, vuonna 2009 erääntyvien joukkovelkakirjalainojen markkinahinnoista; indeksi on laskettu ilman tupakan hintaa. Nimelliskorkoisten joukkovelkakirjalainojen tuotot on johdettu samoin vuonna 2009 erääntyvistä Ranskan kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen markkinahinnoista.

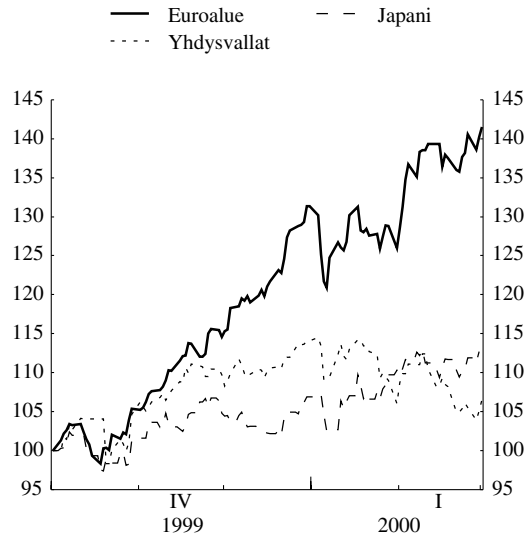
lopussa. Toisin kuin euroalueella Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat laskivat ja markkinat olivat volatiilit.

Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksi laski hiukan yli 1 prosentin tammikuun 2000 lopusta maaliskuun 1. päivään, jolloin se oli hiukan yli 6 % alempi kuin vuoden 1999 lopussa. Vaikka merkkejä Yhdysvaltojen talouden nopeasta kasvusta oli edelleen nähtävissä ja vaikka pitkien joukkolainojen tuotot vähenivät, lyhyiden korkojen nousuodotukset, jotka kytkeytyivät kysynnän paineiden voimakkuutta koskevaan epävarmuuteen ja hintavaikutuksiin, näyttivät aiheuttaneen laskupaineita Yhdysvaltojen osakkeiden hintoihin. Nämä paineet eivät kuitenkaan kohdistuneet kaikkien toimialojen osakkeisiin. Merkille pantavaa on, että perinteisten ja uusien toimialojen, erityisesti tietotekniikan, yritysten osakkeiden hinnoissa on selvä ero. Nasdaq Composite -in-

Kuvio 11.

Osakeindeksit

(1.10.1999 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx laaja -osakeindeksi euroalueen osalta, Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

deksi, josta suuri osa on tietotekniikan yritysten osakkeita, nousi yli 21 % tammikuun 2000 lopusta maaliskuun 1. päivään, jolloin osakkeiden hinnat olivat lähes 18 % korkeammat kuin vuoden 1999 lopussa. Eri toimialojen osakkeiden erilaiseen hintakehitykseen näyttivät vaikuttaneen mm. se, että Nasdaq-indeksiin kuuluvat osakkeet eivät reagoineet yhtä herkästi lyhyiden korkojen nousuodotuksiin kuin muiden toimialojen osakkeet. Tämä

reagoimattomuus johtuu siitä, että näiden yritysten tuottojen odotetaan kasvavan nopeasti vasta paljon myöhemmin tulevaisuudessa.

Japanissa Nikkei 225 -indeksillä mitattujen osakkeiden hinnat ovat nousseet vähitellen viime kuukausina. Tammikuun 2000 lopusta maaliskuun 1. päivään ne nousivat yli 3 % ja olivat tuolloin noin 6 % korkeammat kuin vuoden 1999 lopussa. Vaikka Japanin pitkät korot nousivat, osakkeiden hinnat nousivat ilmeisesti siksi, että markkinoiden odotukset Japanin talousnäköymien suhteen muuttivat.

Kuten aikaisemmin mainittiin, euroalueen osakkeiden hintakehitys oli helmikuussa erilainen kuin vastaava kansainvälinen kehitys. Euroalueen osakkeiden hintojen tammikuista laskua seurannut elpyminen näytti pääosin johtuneen aiempaa myönteisemmistä kannattavuusodotuksista, osittain myös BKT:n vahvan kasvun odotuksista euroalueella ja etenkin televiestinnän ja tietotekniikan yritysten fuusioista ja yritysostoista. Eriyisesti viimeaikaiset fuusiot ja yritysostot näyttivät vaikuttaneen siihen, että markkinaosapuolet suhtautuivat entistä myönteisemmin eurooppalaisten yritysten kykyyn organisoida toimintansa tehokkaasti ja kannattavasti.

Euroalueen osakemarkkinoiden yksittäisten toimialojen kehityksessä vuoden 1999 loppupuolelta alkaneet trendit ovat jatkuneet vuoden 2000 helmikuun loppuun. Televiestintäyritysten osakkeiden hinnat nousivat Dow Jones Euro Stoxx -alaindeksillä mitattuna yli 28 % vuoden 1999

Taulukko 3.

Hintojen toimialoittaiset muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxx -indeksissä, %

	Raaka-aineet	Kulutus-tavarat (sykliset)	Kulutus-tavarat (ei-sykliset)	Energia	Rahoitus	Moniala	Teollisuus	Tekniikka	Perus-palvelut
Hintojen muutokset									
Vuoden 1998 loppu – vuoden 1999 loppu	46,6	21,1	0,8	34,5	12,2	51,1	70,2	134,2	62,5
Vuoden 1999 loppu – 1.3.2000	-15,9	2,8	-8,0	-6,2	-5,9	-3,2	5,6	27,6	25,7
Hintojen vaihtelut									
Vuoden 1998 loppu – vuoden 1999 loppu	18,7	16,9	18,4	23,1	18,3	22,2	18,7	27,4	22,4
Vuoden 1999 loppu – 1.3.2000	25,2	27,1	21,2	29,4	16,4	28,4	24,6	42,5	39,7

Lähde: Dow Jones Euro Stoxx -indeksi.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositasolle korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit on esitetty tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osassa.

lopusta tämän vuoden maaliskuun 1. päivään, kun ne olivat nousseet 105 % vuonna 1999. Nousu näyttää johtuneen markkinaosapuolten myönteisestä suhtautumisesta tämän toimialan kannattavuuteen tulevaisuudessa. Myönteiseen suhtautumiseen vaikuttivat jo aiemmin mainitut fuusiot ja yritysostot sekä muut yritysten uudelleenorganisointiin liittyvät toimet. Tietotekniikan yritysten osakkeiden hinnat nousivat lähes 28 % vuoden 1999 lopusta maaliskuun 1. päivään, kun

vuonna 1999 nousua oli 134 %. Kehitys näyttää johtuneen siitä, että markkinaosapuolet suhtautuvat myönteisesti yritysten tulevaan kannattavuuteen erityisesti sellaisilla toimialoilla, joiden odotetaan hyötyvän Internetiin liittyvän toiminnan kehityksestä. Rahoitusalan yritysten osakkeiden hinnat laskivat huomattavasti tammikuussa, mutta elpyivät jonkin verran helmikuussa, vaikka maaliskuun 1. päivänä ne olivat vielä lähes 6 % alemmat kuin vuoden 1999 lopussa.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio kiihtyi edelleen tammikuussa 2000

Odotusten mukaisesti inflaatiovauhti kiihtyi tammikuussa 2000 kuten vuonna 1999. Euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti oli 2,0 %, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 1,7 % (ks. taulukko 4). Kuten aikaisempinakin kuukausina inflaation kiihtyminen tammikuussa 2000 johtui lähes täysin sekä viimeaikaisesta öljyn hintojen noususta että öljyn hintojen laskusta vertailuajankohtana vuosi sitten. Energian hintakehityksestä poiketen euroalueen useimpien muiden kuluttajahintojen – sekä tavaroiden että palveluiden hintojen – nousuvauhti on pysynyt maltillisena. Kuten kehikosta 3 käy ilmi, euroalueen YKHI julkaistiin tammikuussa 2000 laajennettuna ja aiempaa yhdenmukaisempana. Muutoksen ei katsota vaikuttaneen

merkittävästi vuotuisen inflaatiovauhdin kiihtymiseen aivan viime aikoina.

Energian hintojen nousuvauhti kiihtyi tammikuussa 2000 edelleen 12 prosenttiin eli 2,0 prosenttiyksikköä vuoden 1999 joulukuun 10 prosentista (ks. kuvio 12). Noususta noin 0,4 prosenttiyksikköä johtui energian hintojen nousun hidastumisesta joulukuusta 1998 (vertailuajankohta) tammikuuhun 1999 ja muu osuus öljyn hintojen viimeaikaisesta noususta. Öljyn hinta nousi marraskuusta 1999 tammikuuhun 2000 keskimäärin noin 6 % eli 23,5 eurosta 24,9 euroon barrelilta, ja tämä näkyi nopeasti polttoaineen kuluttajahinnoissa. Helmikuussa öljyn hinta nousi edelleen, mikä johtui jälleen öljyn maailmanmarkkinahintojen noususta mutta myös euron valuuttakurssin heikkenemisestä Yhdysvaltain dollariin nähden. Öljyn kallistumisen arvioidaan lisäävän nousupaineita

Kehikko 3.

Entistä kattavampi ja yhdenmukaistetumpi YKHI

Tammikuun 2000 yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) julkaiseminen on jälleen yksi askel kohti indeksin laajempaa yhdenmukaistamista. YKHI:n laskutapojen maiden välistä vertailtavuutta on parannettu, ja YKHI:ssä on lisätty kotitalouksien kulutusmenojen kattavuutta. Muutokset johtuvat neljän viime vuoden aikana säädetyin neuvoston asetuksen täytäntöönpanosta. Seuraavassa on yhteenveto muutoksista.

YKHI:n kattavuutta tuotteiden suhteen on laajennettu ottamalla mukaan terveydenhoitopalvelut, koulutus, sosiaaliturvapalvelut ja vakuutukset. Mukaan on otettu esimerkiksi lääkkeet, hammashoitopalvelut ja yksityiset sairausvakuutukset. On sovittu, että kaikkien YKHI:n erien kattavuus perustuu kotitalouksien todellisten monetaaristen kulutusmenojen käsitteeseen, joka vastaa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) käsitettä kotitalouksien kulutusmenot mutta sisältää ainoastaan todelliset (niin sanotut monetaariset) taloustoimet. YKHI:n sisältyvät hinnat kuvaavatkin hintakehitystä ilman hyvityksien ja tukipalkkioiden vaikutusta, eli indeksiin sisältyvät hinnat ovat kuluttajien todellisuudessa maksamia hintoja. Tämä on tärkeää YKHI:n tuotteita koskevan kattavuuden laajentamisen kannalta, koska kuluttaja ei maksa täyttä hintaa useista indeksiin nyt lisätyistä eristä. Kansallisista lähteistä saatujen tietojen perusteella voidaan arvioida, että tuotteita koskevan kattavuuden lisäys vastaa noin 4 prosenttia YKHI:n kokonaiskattavuudesta vuonna 2000.

Lisäksi YKHI:n maantieteellistä ja väestöllistä kattavuutta on yhdenmukaistettu. Kaikkien kansallisten YKHI:n maantieteellinen kattavuus ja näin ollen myös euroalueen aggregaatit viittaavat kulutukseen kunkin EU:n jäsenvaltion omalla alueella sekä euroalueella. Tämä tarkoittaa sitä, että maassa vierailevien henkilöiden (turistien) kulutus kussakin EU-maassa tai euroalueella sisältyy YKHI:in, mutta ulkomailla asuvien EU-maiden kansalaisten kulutus ei. Yhdenmukaistetun maantieteellisen käsitteen käyttöönotto on aiheuttanut muutoksia vain niissä maissa, jotka sovelsivat YKHI:ssään erilaista käsitettä ennen vuotta 2000. Saksan, Ranskan ja Italian YKHI:n – maiden yhteenlaskettu osuus euroalueen YKHI:stä on noin kaksi kolmasosaa – tämä muutos ei kuitenkaan vaikuta, koska ne olivat soveltaneet tätä käsitettä jo aikaisemmin. Vähäisempiä muutoksia YKHI:in on tullut väestöllisen kattavuuden yhdenmukaistamisesta (mukana ovat kaikki taloudet tulotasosta tai muista sosioekonomisista tekijöistä riippumatta) tarpeen mukaan. Tämä muutos on tehty useiden maiden YKHI:ssä. Näiden maiden osuus ei kuitenkaan ole kuin noin viidennes euroalueen indeksistä. Maantieteellisen ja väestöllisen kattavuuden yhdenmukaistaminen ei johda muutoksiin YKHI:n erissä. Sillä voi kuitenkin olla vaikutusta YKHI:n yksittäisten erien painoihin.

YKHI:n luokittelua eriin on tarkistettu vastaamaan kansainvälistä yksilöllisen kulutuksen luokitusta käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). Tällä tarkistuksella ei ole pyöristyksestä johtuvia eroja lukuun ottamatta ollut mitään vaikutusta koko YKHI:n kehitykseen vuodesta 1995 lähtien.

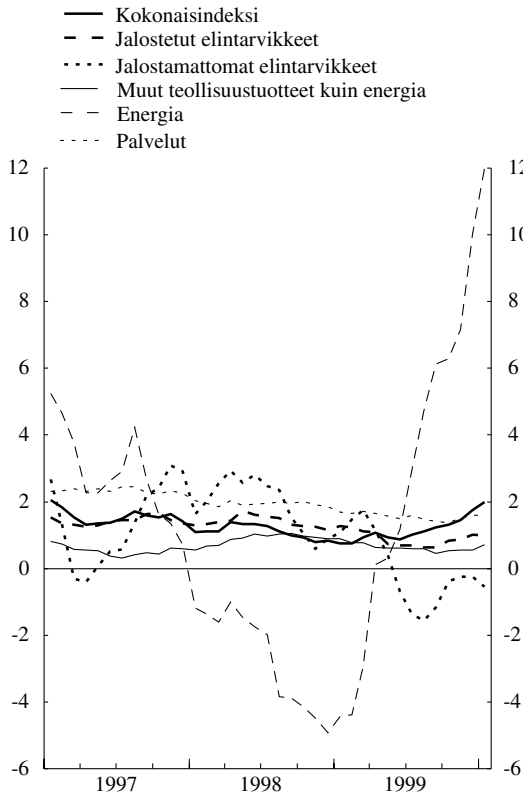
YKHI:n kattavuutta on suunniteltu laajentaa seuraavaksi tammikuussa 2001, jolloin mukaan otetaan sairaalaja sosiaaliturvapalvelut (esimerkiksi vanhainkotien palvelut). Eurostatin tilastotyöryhmä keskustelee parhaillaan siitä, miten YKHI:ssä pitäisi käsitellä omistusasunnoissa asuvien asumiskuluja. Nämä kulut on ainoa merkittävä erä, joka ei vielä sisälly YKHI:in.

Koska entistä laajempaa ja yhdenmukaistetumpaa YKHI:ä on sovellettu vasta tammikuusta 2000 alkaen, vuotuiset inflaatiovauhdit tulevat vuoden 2000 kuluessa olemaan jossain määrin vääristyneitä. Vääristyminen johtuu siitä, että inflaatiovauhdin vuotuinen muutos johdetaan sekä vanhasta YKHI:stä että uudesta, kattavammasta ja yhdenmukaistetummasta YKHI:stä. Vääristymisen arvioidaan kuitenkin olevan vähäistä, ja tammikuusta 2001 alkaen on saatavissa laajennettuun YKHI:in perustuvaa tietoa koko 12 kuukauden ajanjaksoilta, jolloin vääristymä poistuu kokonaan.

Kuvio 12.

Euroalueen YKHI-inflaatio erittäin

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

energian kokonaishintoihin helmi- ja maaliskuussa 2000. Energian hintojen vuotuisen muutosvauhdin odotetaan kuitenkin hidastuvan vähitellen loppuvuonna, kun hintojen aikaisempi nousu ei enää vaikuta vuotuisen muutosvauhtiin.

YKHIn nousuvauhti edelleen vaihtelevimpia eriä lukuun ottamatta

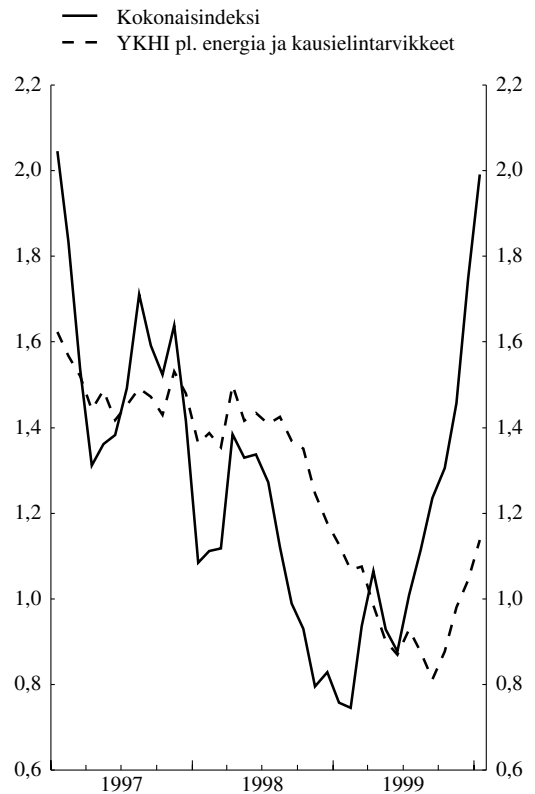
Samalla kun YKHIn kokonaisindeksiin kohdistui nousupaineita energian viimeaikaisen hintakehityksen vuoksi, jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat (jotka myös yleensä ovat suhteellisen epävakaita) hidastivat YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhtia. Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat laskivat 0,5 % tammikuusta 1999 tammikuuhun 2000. Kun YKHIlstä poistetaan sen vaihtelevimpia

erät, ilman energiaa ja kausielintarvikkeita lasketun YKHIn nousuvauhti kiihtyi 0,1 prosenttiyksikköä eli 1,1 prosenttiin tammikuussa 2000. Tämä viittaa siihen, että hintojen kehitys YKHIn muissa pääerissä jatkuu toistaiseksi hitaampana. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli 1,0 % tammikuussa 2000 eli pysyi samana kuin joulukuussa 1999. Myös palveluiden hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi tasaisena ja oli tammikuussa 1,6 %, vaikka joulukuun 1999 aiempaa 1,5 prosentin arviota tarkistettiin ylöspäin 1,6 prosenttiin. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti oli 0,7 % tammikuussa 2000 eli 0,2 prosenttiyksikköä nopeampi kuin joulukuussa 1999. Nousu saattaa olla ensimmäinen merkki siitä, että välituotteiden hintojen nousu on siirtymässä lopputuotteiden hintoihin (ks. jäljempänä).

Kuvio 13.

Euroalueen YKHI-inflaatio

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 4.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	2000	2000
				I	II	III	IV	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	1,1	0,8	1,0	1,1	1,5	1,2	1,3	1,5	1,7	2,0	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	1,2	0,6	0,8	0,3	0,6	0,9	1,5	1,1	1,3	1,5	1,9	2,2	.
Elintarvikkeet	1,4	1,6	0,5	1,3	0,6	-0,2	0,4	-0,1	0,4	0,4	0,5	0,4	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	0,9	1,2	0,8	0,7	0,9	0,6	0,8	0,9	1,0	1,0	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	1,9	0,0	1,4	0,3	-1,4	-0,3	-1,2	-0,4	-0,2	-0,2	-0,5	.
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	1,0	-0,2	0,6	1,4	2,1	1,7	1,8	2,0	2,6	3,1	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	0,6	0,8	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,7	.
Energia	2,8	-2,6	2,2	-3,9	0,5	4,6	7,8	6,1	6,3	7,2	10,0	12,0	.
Palvelut	2,3	1,9	1,6	1,7	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,1	-0,8	0,0	-2,6	-1,3	0,7	3,1	1,4	2,2	3,1	4,1	.	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,0	.	1,7	1,6	0,8	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,7	1,5	.	0,1	0,5	0,9	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,4	1,5	.	1,8	2,0	1,7	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,5	1,7	.	2,0	2,0	2,4	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	10,3	15,0	19,7	23,0	21,8	20,8	23,5	24,8	24,9	27,6
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	-16,0	-8,2	1,1	14,0	6,6	10,7	11,9	19,3	19,4	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina, joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Tuottajahintojen nousu jatkuu joulukuussa 1999 lähinnä öljyn kallistumisen vuoksi

Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi joulukuussa 1999 edelleen 4,1 prosenttiin, kun se marraskuussa oli ollut 3,1 % (ks. kuvio 14). Kuten aikaisempinakin kuukausina tämä johtui pääasiassa välituotteiden hintakehityksestä, johon puolestaan vaikutti öljyn hintojen sekä jonkin verran myös muiden raaka-aineiden hintojen nousu vuonna 1999. Välituotteiden hintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi marraskuun 4,6 prosentista 6,3 prosenttiin joulukuussa 1999 eli vauhti oli 1990-luvun nopein. Välituotteiden hintaindeksiin vaikutti välituotteiden hintojen lasku vertailuajankohtana eli helmikuuhun 1999 asti, samoin kuin YKHI:n energiaerään oli

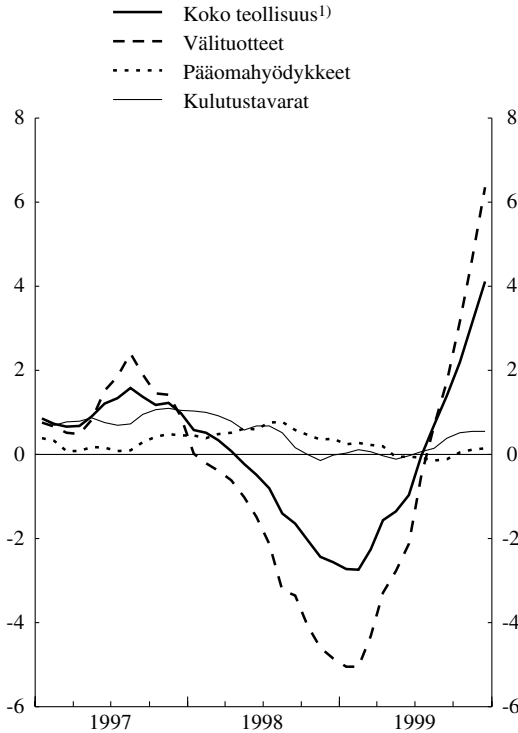
vaikuttanut energian hintojen lasku vuotta aiemmin. Vertailuajankohdan hintojen lasku nopeuttaa välituotteiden hintojen vuotuista nousuvauhtia vielä vuoden 2000 kahtena ensimmäisenä kuukautena.

Samalla kun välituotteiden hinnat nousivat voimakkaasti, pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan eli 0,1 prosentissa vuoden 1999 marraskuusta joulukuuhun. Kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui 0,5 prosenttiin joulukuussa 1999, kun se marraskuussa oli ollut 0,6 %. Välituotteiden hintojen nousun odotetaan kuitenkin vähitellen nostavan sekä kulutustavaroiden että pääomahyödykkeiden hintoja lähikuukausina. Myös muut tuottajahinnat aiheuttanevat nousupaineita YKHI:n muiden teollisuustuotteiden kuin ener-

Kuvio 14.

Euroalueen teollisuuden tuottajahinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

1) Ei sisällä rakentamista.

gian hintaeraan. Tähän mennessä tämän YKHI-erän vuotuinen muutosvauhti on yleensä, joskin viivästyvän jälkeen, nopeutunut teollisuuden tuottajahintojen yleisen nousun vuoksi, kun taas palveluiden hintakehitys näyttää pysyneen suurin piirtein ennallaan (ks. kuvio 15).

Teollisuuden tuottajahintojen edellä kuvatun, joulukuun 1999 loppuun asti ulottuvan kehityksen lisäksi öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen nousu tammi- ja helmikuussa 2000 lisänee tuottajahintojen nousupaineita lähikuukausina. Tätä käsitystä tukevat myös tuoreimmat tiedot euroalueen tuottajien myyntihintoja koskevista odotuksista (ks. tarkemmin kehikko 4).

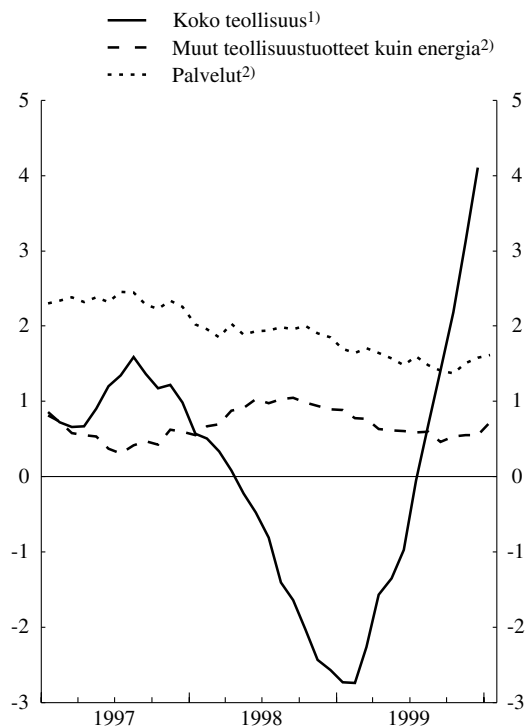
Tuottavuuden kasvu hillitsi yksikkötyökustannusten nousua vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä

Tuoreimmat syksyn 1999 työvoimakustannuksia koskevat tiedot ovat keskenään hieman ristiriitaisia, vaikka niiden perusteella ei ole nähtävissä selviä merkkejä tuntuista palkkakehityksestä johtuvista hintojen nousupaineista. Yhtäältä koko kansantaloudessa (julkista sektoria, maa- ja kalataloutta lukuun ottamatta) tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen nousuvauhti nopeutui vuoden 1999 toisen neljänneksen 2,0 prosentista 2,4 prosenttiin kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 4), mikä viittaa siihen, että nimellispalkkoihin kohdistuvat paineet olisivat lisääntyneet hieman. Tämä 0,4 prosenttiyksikön nousu johtui sekä palkkojen että muiden työvoimakustannusten nousuvauhdin kiihtymisestä. Toisaalta työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen nousuvauhti koko kansantaloudessa hidastui 1,7 prosenttiin

Kuvio 15.

Teollisuuden tuottajahinnat ja YKHI-inflaatio euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

1) Teollisuuden tuottajahintoja; ei sisällä rakentamista.

2) YKHI.

Kehikko 4.

Euroalueen tulevaa hintakehitystä koskevien odotusten mittaaminen

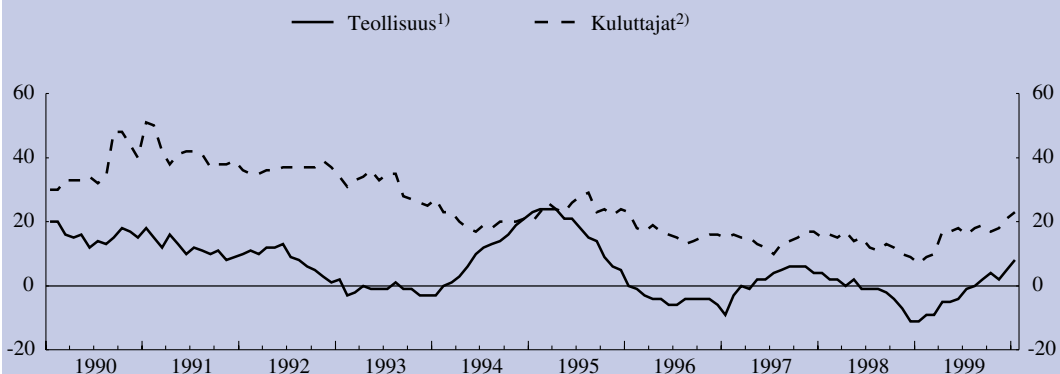
Osana tulevan hintavakauden arviointia EKP seuraa säännöllisesti indikaattoreita, jotka antavat tietoa kuluttajien, yritysten ja rahoitusmarkkinoiden hintakehitykseen liittyvistä odotuksista. Näitä odotuksia voidaan arvioida lähinnä kahdella tavalla. Ensinnäkin voidaan tiedustella suoraan taloudentoimijoiden näkemyksiä tulevasta hintakehityksestä. Toiseksi inflaatio-odotuksiin liittyviä arvioita voidaan johtaa sellaisista eri instrumenteista, joilla käydään kauppaa rahoitusmarkkinoilla. Yleensä erilaiset mittarit voivat antaa eri tuloksia sen mukaan, mitä tietoa ja mistä ajankohdasta tietoa halutaan.

Kyselyihin perustuvat indikaattorit, jotka mittaavat hintakehitykseen liittyviä odotuksia

Euroalueen käytössä on monia kyselyihin perustuvia indikaattoreita, jotka mittaavat hintakehitykseen liittyviä odotuksia. Euroopan komissio sisällyttää kuukausittaisiin yrityksiä ja kuluttajia koskeviin suhdannekyselyihinsä joukon kysymyksiä siitä, miten hintojen odotetaan muuttuvan. Tehdasteollisuuden kyselyssä painopiste on teollisuuden myyntihintoja koskevissa odotuksissa. Vastaajilta kysytään, odottavatko he myyntihintojensa pysyvän ennallaan, nousevan vai laskevan ”lähikuukausina”. Vastaukset kootaan yhteen saldoksi (eli lasketaan positiivisen vastauksen antaneiden vastaajien ja negatiivisen vastauksen antaneiden vastaajien erotus). Saldojen muutokset antavat viitteitä siitä, miten myyntihintojen voidaan kokonaisuudessaan odottaa kehittyvän lähitulevaisuudessa. Vaikka kysymyksen on tarkoitus mitata odotuksia lyhyellä aikavälillä, kysymystä voidaan käyttää apuna, kun tehdään arvio hieman pidemmäksi kuin muutaman kuukauden päähän ulottuvaksi ajaksi. Tämä indikaattori on etenkin ollut käyttökelpoinen viestiessään sellaisista teollisuuden hinnannousuista, jotka saattavat myöhemmin välittyä kuluttajahintoihin (ks. myös kuvio 15 tämän Kuukausikatsauksen osassa ”Hintakehitys”). Kuluttajia koskevissa suhdannekyselyissä vastaajia pyydetään antamaan arvio, joka liittyy suoraan kuluttajahintoihin. Tämä indikaattori kertoo kuluttajien hintakehitysodotuksista ”lähimmän 12 kuukauden aikana”. On tärkeää huomata, että kysymys ei erittele tarkoin tapaa, jolla hinnat määritellään, ja niinpä yksittäiset vastaajat voivat ottaa huomioon tekijöitä, joita ei sisällytetä tavanomaisiin indikaattoreihin, kuten yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin (YKHI).

Tuottaja- ja kuluttajahintaodotukset euroalueella

(positiivisten ja negatiivisten vastausten saldoluvut prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tulevien kuukausien myyntihintaodotukset.

2) Seuraavan 12 kuukauden hintatrendit.

Oheisessa kuviossa kuvataan, miten suhdannekyselyihin perustuvat, hintoihin liittyviä odotuksia mittaavat indikaattorit ovat kehittyneet 1990-luvulla. Vaikka näiden kahden indikaattorin sekä lyhyen aikavälin kehitys että pitkän aikavälin trendi näyttävät korreloivan keskenään, kuvioista selviää, että teollisuuden myyntihintoja koskevat odotukset vaihtelevat enemmän kuin kuluttajien odotukset. Tämä saattaa heijastaa öljyn ja

muiden raaka-aineiden hintojen suurempaa vaikutusta toteutuneeseen tuottajahintakehitykseen ja näin ollen teollisuuden myyntihintoja koskeviin odotuksiin. Lisäksi myyntihintoja koskevien odotusten suurempi vaihtelu saattaa johtua teollisuudessa kysynnän muutoksista. Teollisuudessa kysyntä yleensä vaihtelee enemmän kuin koko taloudessa. Myyntihintoja koskevat odotukset näyttävät myös ennakoineen suhteellisen hyvin myöhempiä muutoksia kuluttajien hintoja koskevissa odotuksissa sikäli, että käännekohta kuluttajien odotuksissa on yleensä edeltänyt käännekohta myyntihintoihin liittyvissä odotuksissa. Molempien indikaattorien viimeaikainen kehitys osoittaa vähittäistä, vakaata nousua vuoden 1999 aikana. Molemmat indikaattorit ovat nyt vuoden 1997 lopulla saavutetun tason yläpuolella, mutta ne ovat yhä vuoden 1995 alussa tai puolivälissä toteutuneen tason alapuolella.

Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen sijasta voidaan tiedustella sekä rahoituslaitosten että muiden kuin rahoituslaitosten asiantuntijoilta inflaatio-odotuksia eripituisilta ajoilta. Vuoden 1999 alusta lähtien EKP on tehnyt neljännesvuosittain tällaisen kyselyn inflaatio-odotuksista euroalueella. Kysely tunnetaan nimellä Survey of Professional Forecasters (SPF). Tästä kyselystä johdetut inflaatio-odotukset perustuvat vastauksiin, jotka on antanut 83 EU:n alueella sijaitsevaa ennustelaitosta laitoksille toimitettuihin kyselylomakkeisiin. Vastajia pyydetään arvioimaan odotuksensa euroalueen YKHI-inflaation muutosvauhdista yhden ja kahden vuoden kuluttua. Kerran vuodessa eli helmikuussa SPF-kyselyssä pyydetään arvioimaan myös viiden vuoden päähän ulottuvia odotuksia. SPF-kyselyä voidaan pitää hyödyllisenä lisätietolähteenä, kun vertailukohteena ovat muut tulevaa hintakehitystä ennakoivat kyselypohjaiset indikaattorit (esim. Consensus Economics) tai keskeisten kansainvälisten laitosten (esim. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön [OECD], Kansainvälisen valuuttarahaston [IMF] ja Euroopan komission) tuottamat ennusteet. Vertailuja tehtäessä on kuitenkin otettava huomioon ennusteiden väliset tärkeät erot. Esimerkiksi jotkin ennustelaitokset lähtevät analyttisten tarkoituserien vuoksi usein sellaisesta oletuksesta, että korot tai valuuttakurssit – tai molemmat – ovat kiinteitä koko ennusteajanjakson ajan. Sitä vastoin SPF-kyselyssä vastaajat ovat saattaneet tehdä tiettyjä oletuksia näiden muuttujien tulevasta muutoksista, mikä saattaa merkittäväällä tavalla selittää vastaajien näkemyksiä. Tämä ero on erityisen tärkeä, kun on kyse viiden vuoden päähän ulottuvista odotuksista, joita tiedusteltiin vuoden 2000 helmikuun SPF-kyselyssä. Kyselyn mukaan inflaation odotetaan olevan alle 2 % vuonna 2004. Tällaiset tekijät ovat todennäköisesti myös tärkeitä odotuksissa, joita johdetaan rahoitusmarkkinainstrumenttien hinnoista (ks. jäljempänä). Helmikuun 2000 SPF-kyselyyn perustuvia, vuosia 2000 ja 2001 koskevia tuoreimpia näkemyksiä selostetaan tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 5.

Rahoitusmarkkinainstrumenttien hinnoista johdetut inflaatio-odotukset

Kyselymenetelmien lisäksi inflaatio-odotuksia voidaan vaihtoehtoisesti arvioida johtamalla näitä koskevaa tietoa rahoitusmarkkinainstrumenttien hinnoista. Kyselyihin verrattuna rahoitusmarkkinainstrumenttien hintojen etuna on, että ne voivat tuottaa erittäin ajantasaista tietoa odotuksista, jotka kuvastavat kaikkien markkinaosapuolten kokonaisnäkemystä. Valtion joukkolainojen tuotot voivat olla erittäin käyttökelpoisia halutaessa saada ajantasaista tietoa markkinoiden inflaatio-odotuksista. Tietyn pituisen valtion joukkolainan nimellistuotto voidaan yleensä jakaa kolmeen osatekijään. Yksi niistä on reaalikorko, jota sijoittajat edellyttävät pitääkseen joukkovelkakirjalainasijoituksen hallussaan juoksuajan loppuun saakka. Toinen osatekijä on kompensatio siitä, mikä inflaatiovahdin odotetaan keskimäärin olevan joukkolainan juoksuaikana. Kolmas osatekijä liittyy erilaisiin premioihin. Pitkien joukkolainojen tuottojen vaihtelut voitaisiin siten periaatteessa tulkita yhden tai useamman näiden osatekijöiden muutoksiksi. Hankaluutena on inflaatio-odotusta vastaavan osatekijän erottaminen muista tekijöistä.

Helmikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 16 olevassa kehikossa 2 esitetään, että näiden tekijöiden erottamisessa voi olla apua indeksiin sidotun joukkolainan tuoton vertailusta nimelliskorkoisen joukkolainan tuottoon. On erityisesti huomattava, että indeksiin sidotut joukkolainat mittaavat sijoittajien vaatimaa pitkää reaalikorkoa. Lisäksi pitkäaikaisen joukkolainan nimellistuoton ja saman pituisen indeksiin sidotun joukko-

lainan reaalitytuoton ero – ns. tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti – voi sisältää tietoa inflaatio-odotusten trendinomaisesta kehityksestä. On kuitenkin pantava merkille, että tämä indikaattori ei ota huomioon tuottoihin mahdollisesti sisältyviä preemioita, kuten likviditeetti- tai inflaatoriskipreemioita. Tästä syystä lienee varmintä tarkastella tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin muutoksia eikä niinkään inflaation tasoa, vaikka onkin pidettävä mielessä, että tähän liittyy oletus näiden preemioiden muuttumisesta suhteellisen hitaasti ajan kuluessa.

Euroalueen ainoat indeksiin sidotut joukkolainat ovat Ranskan valtion liikkeeseen laskemat 10 ja 30 vuoden lainat. Näiden joukkolainojen pohjalta laskettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti perustuu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin, eikä euroalueen YKHIin. Vaikka riskipremiot ja likviditeettipremiot olisivatkin mitättömän pieniä, Ranskan indeksiin sidotuista joukkolainoista johdettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti ei silti yleensä mittaisi inflaatio-odotuksia samoin kuin SPF:n tapaiset kyselyt, joiden pohjana ovat YKHIin perusteella määritellyt euroalueen odotukset. Muitakin tärkeitä eroja on. Ensinnäkin aikahorisontit ovat tyypillisesti erilaisia. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti heijastelee odotuksia 10 tai 30 vuoden päähän ulottuvana aikana, kun taas kyselyt useimmiten mittaavat inflaatio-odotuksia lyhyemmän ajan päästä. On lisäksi huomattava, että kun kyselyistä johdetuilla inflaatio-odotuksilla tarkoitetaan sitä, mikä inflaatiovauhdin odotetaan olevan jonakin tulevana ajankohtana, tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti kuvastaa odotusta keskimääräisestä inflaatiovauhdista tästä päivästä joukkolainan eräpäivään. Kun tarkastellaan sitä, miten Ranskan indeksiin sidotuista joukkolainoista johdettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on toteutunut, on huomattava, että tämä inflaatiovauhti on pysynyt jokseenkin vakaana vuoden 1999 alkukesästä lähtien. Kymmenen vuoden lainojen viimeaikaista kehitystä tarkastellaan lähemmin tämän Kuukausikatsauksen osassa ”Rahatalous ja rahoitusmarkkinat”.

Kaiken kaikkiaan kuluttajien, yritysten ja rahoitusmarkkinoiden tulevaa hintavakautta koskevien odotusten perusteella voidaan todeta, että tuottajien ja kuluttajien odotuksia mittaavat kyselypohjaiset indikaattorit viittaavat siihen, että hintoihin kohdistuu jonkinasteisia nousupaineita lyhyellä aikavälillä. Rahoitusmarkkinoilta saatavat tiedot kuitenkin viestivät siitä, että markkinoiden pitkän aikavälin inflaatio-odotukset eivät ole lisääntyneet, koska tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on vaihdellut vain vähän vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Tätä tukevat myös SPF-kyselyn viiden vuoden päähän ulottuvat odotukset. Ylipäätänsä tämä viittaa siihen, että hintoihin lyhyellä aikavälillä kohdistuvista nousupaineista huolimatta EKP on pystynyt uskottavasti ylläpitämään hintavakautta keskipitkällä aikavälillä.

vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä, kun se toisella neljänneksellä oli ollut 2,0 %. Vaikka näiden kahden indikaattorin kehitys on yleensä yhdensuuntaista, eivät erot lyhyellä aikavälillä ole mitenkään epätavallisia. Ne saattavat johtua esimerkiksi siitä, että työntekijää kohden laskettuja työvoimakustannuksia koskevien tilastojen kattavuus on laajempi sekä toimiala- että yrityskohdaisesti. Myös keskimääräisen työajan lyheneminen yhdessä keskeisessä euroalueen maassa on saattanut vaikuttaa tuoreimpiin tietoihin tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehityksestä. Samaan aikaan uusimmat tiedot viittaavat selvästi tuottavuuden kasvun huomattavaan elpymiseen euroalueella. Tästä syystä yksikkötyökustannusten vuotuinen nousuvauhti hidastui 0,8 prosenttiin, kun se oli ollut 1,6 % vuoden 1999

toisella neljänneksellä. Työn tuottavuuden kasvun arvioidaan jatkuneen vuoden viimeisellä neljänneksellä, minkä vuoksi yksikkötyökustannusten kasvu on todennäköisesti ollut suhteellisen maltillista koko vuonna.

Vuoden 2000 ja sitä seuraavien vuosien palkka-kehitys määräytyy parhaillaan käytävien palkkaneuvottelujen tulosten perusteella. Vuoden 2000 palkkaneuvottelut on jo saatu päätökseen joissakin maissa ja joillakin sektoreilla. Koska useat neuvottelut ovat kuitenkin vielä kesken, on liian aikaista arvioida vuoden 2000 palkankorotuskieroksista mahdollisesti aiheutuvia riskejä. Euroalueen talouden tuoreimpia ennusteita, muun muassa tulevaa hintakehitystä, tarkastellaan lähemmin tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 5.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

Tuotannon kasvu näyttää jatkuneen vahvana vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä

Uusia tai tarkistettuja, koko euroaluetta koskevia kansallisen tilinpidon arvioita ei ole saatu ennen tämän Kuukausikatsauksen laatimista. Näin ollen käytettävissä olevat tiedot tuotannon kehityksestä viime vuoden viimeisen neljänneksen aikana koskevat lyhyen aikavälin indikaattoreita sekä yksittäisten jäsenvaltioiden kansallisen tilinpidon tietoja. Kaiken kaikkiaan nämä tiedot viittaavat siihen, että kolmannella neljänneksellä selvästi nopeutunut BKT:n kasvu olisi jatkunut vahvana myös vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä; kolmannella neljänneksellä BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli kiihtynyt 0,9 prosenttiin vuoden kahden ensimmäisen neljänneksen 0,5 prosentista. Jos kasvuvauhdin oletetaan pysyneen vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä jotakuinkin ennallaan, vuoden kokonaiskasvu olisi hieman yli 2 %, kuten kansainväliset ja yksityiset järjestöt ovat aiemmin ennustaneet (ks. kehikko 5, jossa tarkastellaan nykyisiä kasvunäkymiä).

BKT:n ja sen erien kehitys vuoden 1999 kolmannen neljänneksen mennessä viittaa melko laajalaiseen kasvun voimistumiseen, mikä parantaa vahvan kasvun jatkumisen mahdollisuuksia (ks. taulukko 5). Kuten helmikuun Kuukausikatsauksessa todettiin, sekä nettoviennin että kotimaisen lopputuotekysynnän (eli ilman varastojen muutoksia lasketun kotimaisen kysynnän) vaikutukset BKT:n reaaliin neljännesvuosimuutokseen voimistuivat huomattavasti vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä. Nettoviennin kasvu johtui pääasiassa viennin kasvun jatkuvasta kiihtymisestä, ja lopputuotekysynnän kasvu puolestaan elpyi supistuttuaan tilapäisesti toisella neljänneksellä.

Teollisuustuotannon kasvu todennäköisesti arvioitua nopeampaa

Eurostatin joulukuun 1999 loppuun ulottuvien teollisuustuotannon tietojen perusteella teollisuustuotannon kasvu näyttäisi viime vuoden loppussa olleen aiempaa hitaampaa. Tähän mennessä

Taulukko 5.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1996	1997	1998	1998	1998	1999	1999	1999	1999	1998	1998	1999	1999	1999
				III	IV	I	II	III	III	IV	I	II	III	
Bruttokansantuotteen määrä	1,3	2,2	2,7	2,6	1,9	1,7	1,7	2,2	0,4	0,2	0,5	0,5	0,9	
<i>josta:</i>														
Kotimainen kysyntä	0,9	1,7	3,3	3,5	3,0	2,7	2,6	2,4	0,7	0,6	0,8	0,4	0,6	
Yksityinen kulutus	1,4	1,4	2,9	3,3	3,0	2,8	2,4	2,4	0,7	0,6	0,7	0,3	0,7	
Julkinen kulutus	1,9	0,6	1,4	1,2	1,2	1,5	1,2	1,6	0,0	-0,1	1,3	-0,1	0,5	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	0,9	2,1	4,3	4,8	3,5	3,4	4,9	4,2	2,2	0,3	1,8	0,4	1,5	
Varastojen muutos ^{3) 4)}	-0,5	0,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,2	-0,3	0,2	-0,3	
Nettovienni ³⁾	0,5	0,6	-0,5	-0,8	-1,0	-0,9	-0,8	-0,1	-0,2	-0,4	-0,2	0,1	0,4	
Vienti ⁵⁾	4,5	9,9	6,4	4,5	1,8	0,1	1,3	4,4	-0,1	-0,7	0,0	2,2	3,0	
Tuonti ⁵⁾	3,1	8,7	8,6	7,6	5,2	2,9	3,9	5,2	0,6	0,6	0,7	1,9	1,9	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Taulukko 6.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	1999			1999			1999				
			Loka	Marras	Joulu	Loka	Marras	Joulu	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
			Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo							
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	4,1	1,6	2,0	3,4	4,5	0,2	0,9	0,0	1,3	1,4	1,2	1,2	1,1
Tehdasteollisuus	4,6	1,6	2,2	3,8	5,1	0,2	0,8	0,3	1,6	1,8	1,5	0,8	0,8
<i>pääaloittain:</i>													
Väli tuotteet	3,7	1,5	1,9	3,5	5,5	-0,2	0,9	0,4	1,3	1,5	1,3	1,1	1,0
Pääomahyödykkeet	6,8	1,5	2,5	3,5	5,0	0,1	0,6	0,7	1,1	1,5	1,6	1,5	1,3
Kulutustavarat	3,1	1,7	1,4	2,9	3,3	0,6	0,6	-0,2	1,5	1,2	0,5	-0,4	0,0
Kestokulutustavarat	6,4	2,3	0,0	2,2	5,8	1,3	0,3	1,3	2,5	1,6	1,1	-1,2	0,1
Ei-kestokulutustavarat	1,5	1,5	2,2	3,0	2,5	0,0	0,4	0,0	0,8	1,0	0,9	0,6	0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

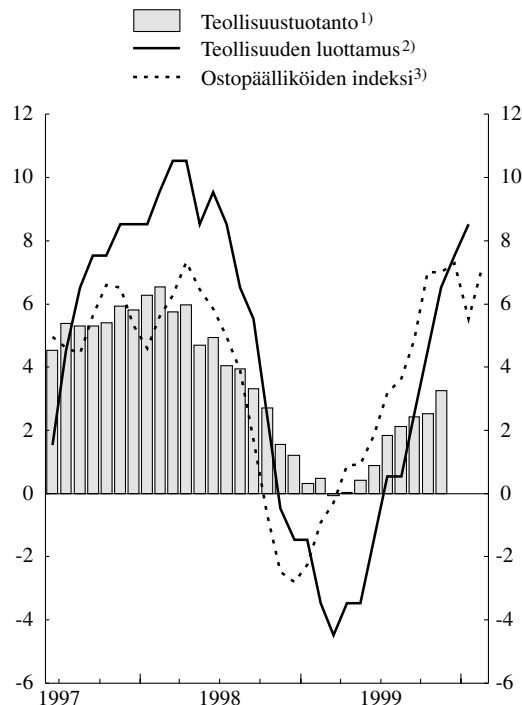
Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon nähden on laskettu käyttämällä kausivaihteluista puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

sä julkaistujen tietojen mukaan teollisuustuotanto (rakentamista lukuun ottamatta) kasvoi lokakuusta joulukuuhun ulottuvana kolmen kuukauden jaksena eli vuoden viimeisellä neljänneksellä 1,1 % edellisestä neljänneksestä; vuoden kolmannella neljänneksellä kasvu oli ollut 1,4 %. Tehdasteollisuudessa tuotannon kasvu hidastui vielä enemmän: vuoden 1999 kolmannen neljänneksen 1,8 prosentista viimeisen neljänneksen 0,8 prosenttiin (ks. taulukko 6). On kuitenkin muistettava, että osa viime kuukausien tiedoista pohjautuu suppeiden otosten perusteella laadittuihin tilastoihin, jotka eivät välttämättä heijasta koko teollisuuden tuotannon kasvun suhdannedynamiikkaa. Vuoden 1999 viimeisen neljänneksen luvut todennäköisesti muuttuvat arvioitua suuremmiksi, kunhan tammikuun 2000 tietojen lisäksi saadaan käyttöön lisätietoja, jotka pohjautuvat laajalaisempiin mutta harvemmin toistuviin otoksiin.

Viime vuoden viimeisten kuukausien tehdasteollisuutta koskevat kyselytiedot viittaavat voimakkaampaan tuotannon kasvuun kuin nykyisten tietojen perusteella voisi olettaa. Sekä Euroopan komission käyttämästä teollisuuden luottamusindikaattorista että ostopäälliköiden indeksistä (Purchasing Managers' Index, PMI) käy ilmi, että voimakas kasvu jatkui vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 16). Myös uusimmat tiedot kapasiteetin käyttöasteesta tukevat käsitystä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä voimak-

Kuvio 16.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

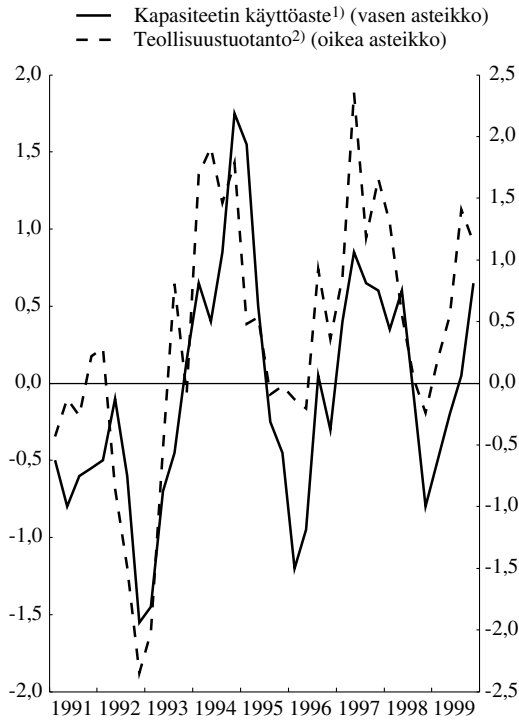
Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

- 1) Kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina, poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Kuvio 17.

Kapasiteetin käyttöaste ja teollisuustuotanto euroalueella

(tehdasteollisuus: kausivaihteluista puhdistettuja tietoja, neljännesvuosikeskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

- 1) Muutos edellisestä vuosineljänneksestä prosenttiyksikköinä.
- 2) Prosenttimuutos edellisestä vuosineljänneksestä.

kaana jatkuneesta tuotannon kasvusta (ks. kuvio 17). Tehdasteollisuudessa kapasiteetin käyttöaste oli 81,9 % lokakuussa 1999 ja 82,9 % tammikuussa 2000, joten keskimäärin kapasiteetin käyttöaste vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä oli 82,4 %. Käyttöaste on siis noussut toisen neljänneksen (81,7 %) ja kolmannen neljänneksen (81,8 %) keskiarvoista ja ylittää pitkäaikaisen keskiarvonsa (81,7 %).

Kyselytietojen perusteella odotukset edelleen myönteiset vuoden vaihtuessa

Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission helmikuisten suhdannekyselyjen tuloksia ei ollut vielä saatavissa tätä Kuukausikatsausta laadittaessa. Tammikuussa 2000 teollisuuden luot-

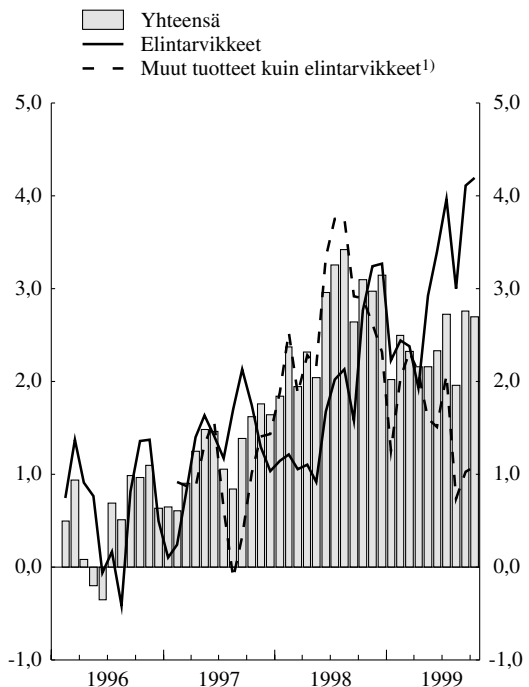
tamus parani edelleen ja oli vain hieman alle keväällä 1998 saavutetun huipputasoon (ks. taulukko 7). Tammikuussa havaittu myönteinen kehitys perustuu aiempaa myönteisempiin tilauskantatarvioihin, kun taas tuotanto-odotukset ja lopputuotevarastoja koskevat arviot pysyivät joulukuuhun 1999 verrattuna ennallaan.

Ostopäälliköiden indeksin kehitys oli hieman epätasaista tämän vuoden alussa. Se parani tasaisesti vuoden 1999 aikana, heikkeni hieman tammikuussa 2000, mutta vahvistui jälleen helmikuussa (ks. kuvio 16). Vuosituhannen vaihteen tuotannon ja myynnin kehitykseen liittyvä epävarmuus on saattanut vaikuttaa ostopäälliköiden indeksin kuukausikehitykseen vuodenvaihteessa.

Kuvio 18.

Vähittäiskaupan myynnin määrä euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo)

Lähde: Eurostat.

Huom. Vähittäiskaupan liikevaihto yhteensä kiinteinä hintoina; lukuihin eivät sisälly moottoriajoneuvot eivätkä moottoripyörät eikä henkilökohtaisten ja kotitalousesineiden korjaus. Vuotuinen prosenttimuutos on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

- 1) Koska jotkin kansalliset eristä puuttuvat, sarja alkaa vasta tammikuusta 1996.

Taulukko 7.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat EU:n suhdannekyselyt

(kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	2000
				I	II	III	IV	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammik
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,4	3,1	0,2	0,5	-0,4	0,2	1,1	-0,5	0,2	0,6	0,7	0,3	0,4
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	-4	6	9	11	7	7	10	7	7	9	10	10	10
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	4	7	1	-3	-2	2	7	1	3	5	7	8	9
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	-11	3	15	13	15	15	19	13	14	16	22	18	24
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	-3	3	1	3	2	-1	-1	-1	-1	-3	-3	4	3
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾	81,4	82,9	81,9	81,9	81,7	81,8	82,4	-	-	81,9	-	-	82,9

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos edellisestä kaudesta; 1985 = 100.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

Tähän viittaa esimerkiksi se, että tavarantoimitajien toimitusajat pidentyivät huomattavasti vuoden 1999 viimeisinä kuukausina ja lyhentyivät tammikuussa 2000. Helmikuussa toimitusaikojen todettiin jälleen pidentyneen, mikä uusien tilausten määrän kasvun ohella suurelta osin selittää ostopäälliköiden indeksin vahvistumisen.

Euroopan komission kuluttajakyselyn mukaan kuluttajien luottamus pysyi tammikuussa 2000 ennallaan jo toisena peräkkäisenä kuukautena. Kuluttajien luottamus pysyi siis lähellä kaikkien aikojen ennätystasoa, jolla se oli ollut vuoden 1999 kahtena ensimmäisenä kuukautena (ks. taulukko 7). Kokonaisuutena viime kuukausina vakaana pysyneen kuluttajien luottamuksen vastapainona on joidenkin sen osatekijöiden vastakaissuuntainen kehitys. Euroalueen suotuisia talousnäkyelmiä tukee se, että kotitaloudet arvioivat tammikuussa 2000 tulevan taloudellisen kehityksen aiempaa myönteisemmäksi, kun taas aiempi taloudellinen tilanne arvioitiin kielteisemmäksi ja kotitalouksien halukkuus suuriin hankintoihin oli hieman vähentynyt.

Kuluttajien haluttomuus suurhankintoihin ilmenee uusien autojen rekisteröintien vähentymisenä viime vuoden lopussa. Vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä rekisteröitiin uusia autoja lähes 4 % vähemmän kuin kolmannella neljännek-

sellä. Tammikuussa 2000 rekisteröintien määrä kasvoi, mutta on liian aikaista päätellä, onko tämä merkki tilanteen elpymisestä. Tarkasteltaessa autojen rekisteröintien vähäisyyttä on syytä muistaa, että rekisteröintien määrä kasvoi huomattavasti viime vuoden puoliväliin asti. Vähittäiskaupan myynnin määrää koskevat tiedot, joihin autojen myynti ei sisälly, ulottuvat marraskuulle 1999, ja helmikuun Kuukausikatsauksen jälkeen ei ole julkaistu uusia tietoja. Kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina mitattu kasvuvauhti edellisvuoteen verrattuna oli lähes 3 % syksyllä 1999, eli kasvuvauhti kiihtyi hieman kesäkuukausien jälkeen (ks. kuvio 18). Vähittäiskaupan luottamus oli vuodenvaihteessa 1999–2000 selvästi parempi kuin viime vuoden jälkipuoliskolla. Koska tämä aikasarja vaihtelee huomattavasti enemmän kuin teollisuuden ja kuluttajien luottamus, on liian aikaista arvioida, johtuuko viimeaikainen kehitys myynnin tilapäisestä kasvusta, joka voi liittyä joulun ja vuosituhannen vaihtumiseen, vai onko kyseessä pitempiaikainen vähittäismyynnin kasvun kiihtyminen.

Kaiken kaikkiaan käytettävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että lyhyen aikavälin kasvunäkymät ovat edelleen suotuisat.

Kehikko 5.

Katsaus euroalueen talousnäkyymiin vuoteen 2001 saakka

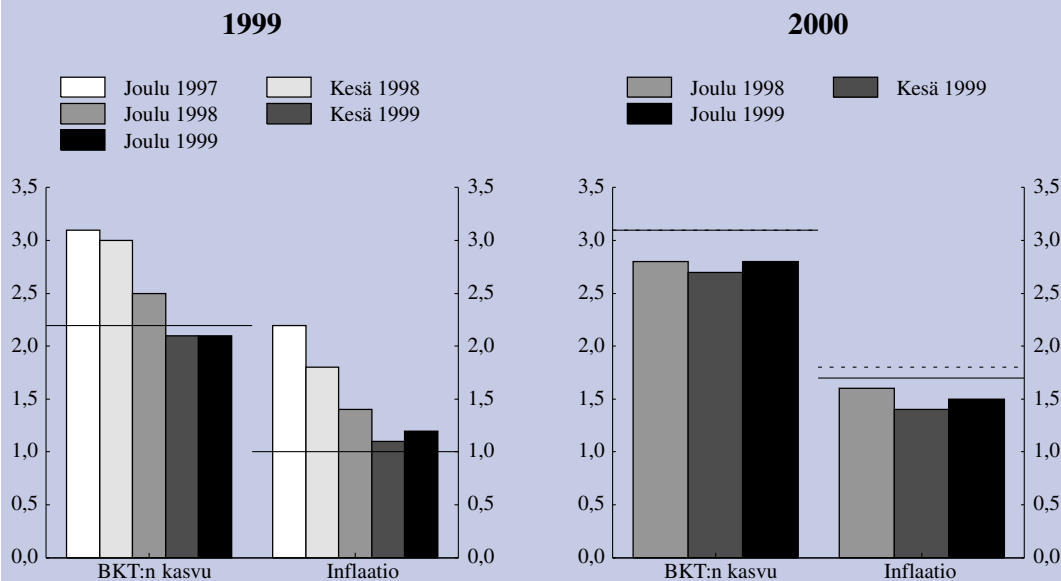
Merkittävät kansainväliset instituutiot eivät ole sitten vuoden 1999 lopun julkistaneet euroaluetta koskevia uusia ennusteita (ks. joulukuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikko 6). Tuolloin Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD ja Euroopan komissio olivat ainoat, joiden ennusteet ulottuivat vuoteen 2001 saakka. Näihin voidaan nyt lisätä Consensus Economicsin ennusteet ja Survey of Professional Forecasters (SPF).

Euroalueen BKT:n kasvun odotetaan kiihtyvän merkittävästi vuosina 2000 ja 2001

Euroalueen talouskasvua vuonna 1999 koskevat uusimmat arviot, jotka perustuvat nyt vuoden 1999 kolmelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä julkaistuihin ja muihin viimeiseltä vuosineljännekseltä käytettävissä oleviin tietoihin, osoittavat BKT:n määrän kasvaneen hieman yli 2 %. Kuten oheisesta kuviosta ilmenee, euroalueen lopullisten kasvulukujen vuodelta 1999 odotetaan jääneen huomattavasti pienemmiksi kuin merkittävät kansainväliset instituutiot ennakoivat laatiessaan vuoden 1997 lopulla ensimmäisiä ennusteitaan vuodeksi 1999. Euroalueen kasvuennusteita vuodeksi 1999 on ajan myötä korjattu asteittain negatiivisemmiksi, mikä johtuu ennen kaikkea kehittyviä talouksia vuosina 1997–1998 kohdanneesta kriisistä. Kriisin seuraukset euroalueen talouden kasvun ja erityisesti nettoviennin kannalta ilmenivät vasta vähitellen.

Euroalueen BKT:n määrän kasvua ja inflaatiota koskevat ennusteet

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: IMF, OECD, Euroopan komissio, Consensus Economics ja Survey of Professional Forecasters (SPF).

Huom. Pylväät osoittavat IMF:n, Euroopan komission ja OECD:n ennusteiden keskiarvoja. Joulukuun 1997 tiedoissa on mukana vain OECD:n ja Euroopan komission ennusteiden keskiarvo. Yhtenäiset vaakasuorat viivat taas osoittavat Consensus Economicsin tuoreimman ennusteen (helmikuulta 2000). Katkoviivat taas osoittavat SPF:n tuoreimman ennusteen (helmikuulta 2000). Inflaatiota on mitattu yksityisen kulutuksen deflaattorin avulla lukuun ottamatta Consensus Economicsia, joka on käyttänyt kuluttajahintaindeksiä, ja SPF:ää, joka on käyttänyt YKHIä.

Katsaus käytettävissä oleviin euroaluetta vuoteen 2001 saakka koskeviin ennusteisiin esitetään oheisessa taulukossa. Ennusteet viittaavat nyt selvästi nopeutuvaan kasvuun. Sekä helmikuussa 2000 julkistettu Consensus Economicsin ennuste että SPF osoittavat, että euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhdin odotetaan nyt kiihtyvän yli 3 prosenttiin vuonna 2000. Vuonna 2001 euroalueen talouden kasvun odotetaan jatkuvan yhtä voimakkaana kuin vuonna 2000. On syytä huomata, että tässä esitetyt ennusteet eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia, koska ne perustuvat erilaisiin valuuttakurssien ja korkojen kehitystä koskeviin oletuksiin, ja tuottokäyrän jyrkkyyttä kuvastaen niissä oletetaan usein lyhyiden korkojen nousevan ennusteen kattamana ajanjaksona.

Nämä euroalueen kasvun voimistumista ennakoivat näkymät perustuvat kasvua suosiviin koti- ja ulkomaisiin olosuhteisiin. Kotimaisen kysynnän kehitysnäkymät ovat parantuneet samalla, kun merkit teollisuustuotannon lisääntymisestä vahvistuvat entisestään ja indikaattorit osoittavat luottamuksen kasvavan. Rahatalouden ja rahoitusmarkkinoiden olosuhteet tukevat edelleen investointien ja kulutuksen lisääntymistä. Työmarkkinatilanteen kohenemisen odotetaan edistävän yksityisen kulutuksen kasvua. Kun lisäksi investointien kasvuvauhti kiihtyy, on syytä odottaa, että kotimaisen kysynnän osuus yleisen kasvun vauhdittajana kasvaa.

Kansainvälisen talouden paranemisen odotetaan myös yleisesti tukevan kasvua, kun nettoviennin oletetaan osaltaan parantavan vuoden 2000 kasvulukuja. Kansainvälinen talous osoittautui euroalueen kannalta koko vuotta 1999 ajatellen myönteisemmäksi kuin vielä vuoden 1998 lopulla ja vuoden 1999 alussa odotettiin. Tähän vaikutti erityisesti Yhdysvaltojen ennakoitua voimakkaampi talouskasvu. Tilanne on parantunut merkittävästi myös muualla, varsinkin Japanin ulkopuolisessa Aasiassa ja Latinalaisen Amerikan maissa. Maailmantalouden ja kaupan kasvunäkymien odotetaan paranevan ja kansainvälisen talouden uskotaan nyt olevan vuoteen 2001 saakka kokonaisuudessaan aiemmin arvioitua vahvempi.

Euroalueen BKT:n kasvua koskeviin arvioihin vaikuttaneet epävarmuustekijät näyttävät muuttuneen myönteistä kehitystä ennakoiviksi sekä vuodeksi 2000 että 2001. Muutos koskee niin kotimaisen kysynnän kuin nettoviennin kehitysarvioita. Voimakkaan kasvun, kapasiteetin käyttöasteen kohoamisen ja yritysten lisääntyvän luottamuksen oloissa investointimenot voivat lisääntyä arvioitua nopeammin. Viennin kasvu voi myös osoittautua arvioitua suuremmaksi maailman talouskehityksen voimistuessa ja/tai markkinaosuuksien elpyessä nopeammin kuin nyt ennustetaan. Tärkeimmät kasvua hidastavat riskitekijät näyttävät liittyvän kansainväliseen talouteen.

Käytettävissä olevat ennusteet viittaavat siihen, että euroalueen työmarkkinatilanteen odotetaan hyötyvän talouskehityksen elpymisestä ja työttömyysasteen laskevan vuonna 2001 alle 9 prosenttiin sen oltua vuonna 2000 noin 9,5 %. Kasvunäkymien muuttuessa valoisammiksi on kuitenkin tärkeää jatkaa maltillista palkkapolitiikkaa. Tämä on välttämätöntä, jotta uusimmissa ennusteissa ennakoitu suhteellisen myönteinen työllisyyden kehitys ja työttömyyden väheneminen voisivat toteutua.

Euroalueen inflaatioennusteita on tarkistettu aiempaa positiivisempaan suuntaan

Euroalueella vuonna 1999 toteutunut yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI:n) nousua vastaava 1,1 prosentin inflaatio jäi vähäisemmäksi kuin aiemmin oli yleisesti odotettu alustavien ennusteiden oltua

Euroaluetta koskevien ennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2000					2001				
	IMF	OECD	Komissio ¹⁾	SPF ²⁾	CE ³⁾	IMF	OECD	Komissio ¹⁾	SPF ²⁾	CE ³⁾
Yksityisen kulutuksen deflaattori ⁴⁾	-	1,7	1,6	-	-	-	1,7	1,6	-	-
YKHI	1,3	-	1,5	1,8	1,7	-	-	1,5	1,7	1,6
BKT:n kasvu	2,8	2,8	2,9	3,1	3,1	-	2,8	2,9	3,0	3,0
Työttömyysaste ⁵⁾	9,7	9,6	9,4	9,4	-	-	9,1	8,8	8,8	-

Lähteet: IMF World Economic Outlook (lokakuu 1999), OECD Economic Outlook (marraskuu 1999), Euroopan komissio (syksy 1999), Survey of Professional Forecasters (helmikuu 2000) ja Consensus Forecasts (helmikuu 2000).

Huom. IMF:n ennuste ei ulotu vuoteen 2001.

1) Euroopan komissio.

2) Survey of Professional Forecasters kokoa kyselytutkimuksella 83:n EU-maissa sijaitsevan ennustelaitoksen kvantitatiiviset arviot euroalueen inflaatio-odotuksista. Kyselyssä pyydetään myös arvioimaan euroalueen BKT:n määrän kasvua ja työttömyysastetta koskevia odotuksia. Ennustelaitosten otos on valittu EU-maiden kansallisten keskuspankkien suositusten perusteella. Laitokset jakaantuvat melko tasaisesti rahoituslaitoksiin (esim. pankit) ja muihin (esim. tutkimuslaitokset).

3) Consensus Economics Inc.:n laatimat ennusteet (Consensus Forecasts).

4) IMF:n ja Consensus Economicsin ennusteiden osalta kuluttajahintaindeksi.

5) Prosentteina työvoimasta.

lähes 2 % (käyttäen yksityisen kulutuksen deflaattoreita). Tämä johtui pääasiassa elintarvikkeiden, muiden tuotteiden kuin energian sekä palvelujen hintojen ennustettua hitaammasta nousuvauhdista vuonna 1999. Vuoden 2000 inflaatioennusteita on öljyn hinnan kallistumisen vuoksi tarkistettu aiempaa positiivisempaan suuntaan sitten joulukuun 1999. Euroalueen inflaation odotetaan yleisesti muodostuvan vuonna 2000 edellisvuotista tuntuvammaksi. Consensus Economicsin ja SPF:n laatimat uusimmat ennusteet osoittavat, että euroalueen keskimääräisen inflaation odotetaan jäävän vuosina 2000 ja 2001 alle 2 prosenttiin. Nämä vuotuiset keskiarvot eivät kuitenkaan paljasta ajanjakson inflaatiokehitystä. Luonteenomaista sille on ensin vuotuisen inflaatiovauhdin hidastuminen vuoden 2000 aikana, minkä jälkeen perussuuntaus on myöhemmässä vaiheessa enimmäkseen nopeutuva. Arvioitaessa näitä ennusteita on myös syytä muistaa niiden perustana olevat oletukset, erityisesti oletus lyhyiden korkojen noususta tulevan ajanjakson aikana.

Lisäksi hintanäkymiä koskeviin ennusteisiin liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä. Erityisesti lyhyellä aikavälillä vaikuttaviin epävarmuustekijöihin kuuluu öljyn hinnan ja valuuttakurssin kehitys, joka on ollut kummankin tapauksessa melkoisen vaihteleva ja vaikuttaa suoraan tuontihintoihin. Vaikka tuontihintojen suora vaikutus kuluttajahintojen nousuvauhtiin on suureksi osaksi tilapäinen, ei vielä ole varmuutta siitä, miten paljon tuontihinnat voivat vaikuttaa kotimaisiin palkkakustannuksiin ja hintakehitykseen. Lisäksi hintoihin kohdistuvaa laskupainetta, joka johtuu muun muassa sääntelyn purkamisesta ja kilpailun lisääntymisestä (erityisesti vähittäiskaupan alalla), on vaikea arvioida, ja se voi osoittautua nykyisissä ennusteissa oletettua voimakkaammaksi.

Keskeiset ennusteet eli ennusteet, joiden toteutumista pidetään valittujen oletusten perusteella todennäköisimpänä, viittaavat yleensä inflaatiovauhtiin, joka on sekä vuonna 2000 että 2001 keskimäärin selvästi aiempaa lähempänä 2:ta prosenttia. Hintakehitysnäkymät ovat samalla kuitenkin hyvin epävarmoja. On selvää, että näkymiä on mukautettava näiden ennusteiden perustana olevien tekijöiden (mm. korot, valuuttakurssit, öljyn hinta ja palkat) kehityksen mukaisesti, mikä korostaa tällaisten ennusteiden ehdollista luonnetta.

Työllisyyden kasvun arvioidaan pysyneen vakaana vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä

Käytettävissä oleviin kansallisiin tietoihin perustuvat alustavat arviot viittaavat siihen, että työllisyyden neljännesvuosikasvu jatkui vuoden 1999

viimeisellä neljänneksellä ennallaan kahden edellisen neljänneksen kasvuun verrattuna ja oli siis 0,3 % (ks. taulukko 8). Koko vuoden 1999 työllisyyden kasvu on siten saattanut olla lähes yhtä nopeaa kuin vuonna 1998 eli 1,4 %, vaikka vuodensäinen kehitys olikin hiukan erilaista. Vuonna 1998 kasvu kiihtyi vähitellen, kun taas vuonna

Taulukko 8.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	1999				1999				1999		
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	Loka	Marras	Joulu
Neljännesvuosimuutokset ¹⁾													
Koko kansantalous ²⁾	1,4	.	1,7	1,5	1,4	.	0,4	0,3	0,3	.	-	-	-
Koko teollisuus	0,2	.	0,1	0,0	0,0	.	-0,1	-0,1	0,0
Rakentaminen	0,1	.	2,8	3,3	3,3	.	0,6	0,1	0,7
Teollisuustuotanto													
pl. rakentaminen	0,4	-0,6	-0,2	-0,8	-0,8	-0,6	-0,2	-0,3	-0,1	0,0	-0,7	-0,6	-0,5
Tehdasteollisuus	0,8	-0,4	0,1	-0,6	-0,7	-0,4	-0,1	-0,3	0,0	0,0	-0,5	-0,4	-0,4

Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

1999 neljännesvuosikasvu pysyi suurin piirtein 0,3 prosentissa.

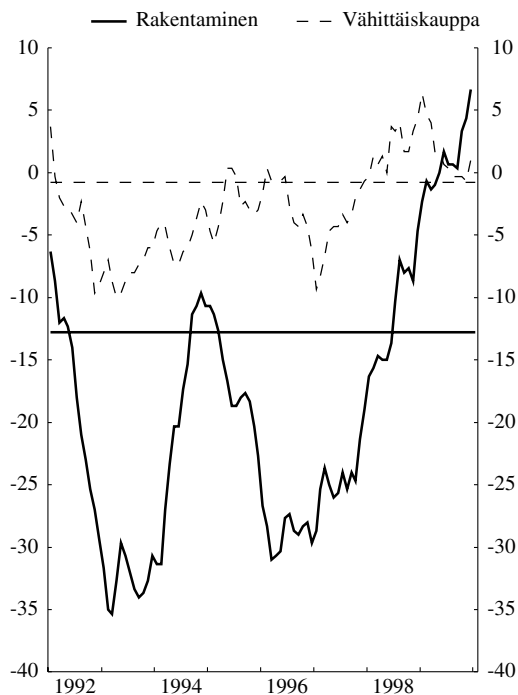
Teollisuuden työllisyysodotukset suotuisat

Toimialakohtaisessa tarkastelussa tietyt merkit viittaavat teollisuuden työllisyyden hitaaseen kohtumiseen ja vakaaseen kasvuun palvelusektorilla. Koko teollisuuden (rakentamista lukuun ottamatta) työllisyys pysyi ennallaan vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä yli vuoden kestäneen vähenemisen jälkeen. Kuluttajia ja yrityksiä koskevista Euroopan komission suhdannekyselyistä käy lisäksi ilmi, että työllisyysodotusten kasvusuuntaus on jatkunut rakennusteollisuudessa, mikä viittaa tämän toimialan työllisyyden kasvun jatkumiseen viime vuoden lopulla (ks. kuvio 19). Niinpä koko teollisuuden työllisyys on todennäköisesti alkanut jälleen kasvaa vuoden 1999 vii-

Kuvio 19.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldoluvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

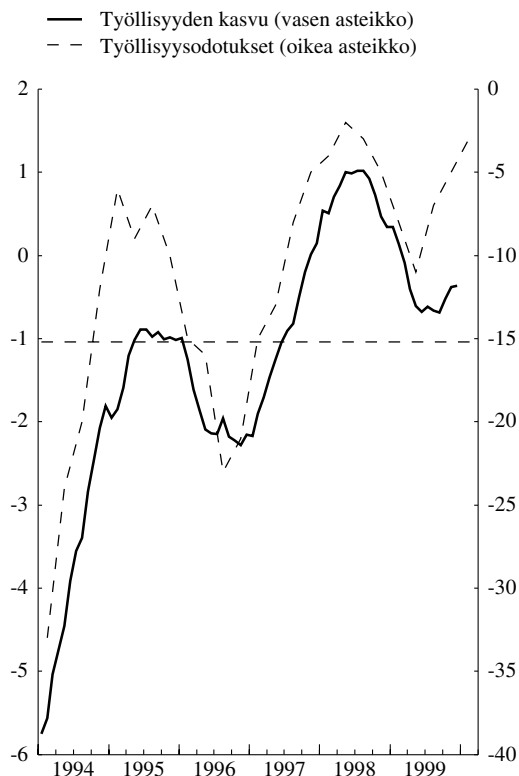
Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennusalalla vuoden 1985 tammikuusta lähtien ja vähittäiskaupassa vuoden 1986 helmikuusta lähtien.

Kuvio 20.

Euroalueen tehdasteollisuuden työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, työllisyysodotusten saldoluvut prosentteina)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

meisellä neljänneksellä. Kansallisten tietojen, vähittäiskaupan työllisyysodotusten ja yksityisen kulutuksen viimeaikaisen kehityksen perusteella palvelusektorin työpaikkojen nettomäärän arvioidaan edelleen lisääntyneen suhteellisen vakaasti vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä.

Työpaikkojen nettomäärän kasvun arvioidaan pysyvän ennallaan tai jopa hieman nopeutuvan vuonna 2000 taloudellisen toimeliaisuuden viimeaikaisen vahvistumisen vuoksi. Sekä sektori-että maakohtaiset näkymät ovat työpaikkojen määrän kasvun kannalta suotuisat. Tehdasteollisuuden työllisyysodotukset, jotka kuvaavat todellista kehitystä suhteellisen luotettavasti, ovat parantuneet edelleen ja olivat vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä lähellä vuoden 1998 alun huippua (ks. kuvio 20). Myös ostopäälliköiden

indeksin (Purchasing Managers' Index, PMI) helmikuun luvut viittaavat työllisyyden kasvun voimistumiseen tehdasteollisuudessa. Maakohtaisessa tarkastelussa odotetaan varsinkin niiden maiden vaikutuksen työllisyyteen olevan positiivinen, joissa BKT:n kasvun ennakoitaan kiihtyvän vuonna 2000 huomattavasti vuoden 1999 suhteellisen vaimean kasvun jälkeen.

Työttömyysaste ennallaan tammikuussa 2000

Euroalueen standardoitu työttömyysaste oli vuoden 2000 tammikuussa 9,6 % eli sama kuin vuoden 1999 joulukuussa (ks. taulukko 9). Tammikuussa työttömien määrä väheni vuositasolla kuitenkin edelleen yli 1 miljoonan, mikä viittaa siihen, että työttömyys supistuu edelleen jonkin verran, kuten edellisenäkin vuonna.

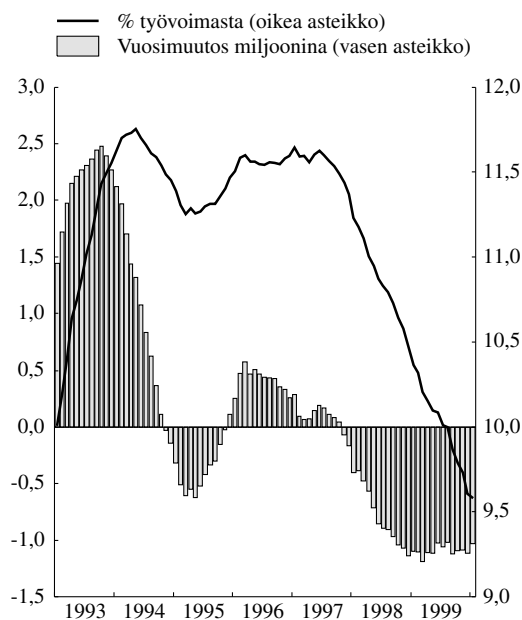
Työttömyysasteen pysyminen ennallaan tammikuussa 2000 johtuu siitä, että alle 25-vuotiaiden työttömyysaste nousi 18,0 prosentista 18,2 prosenttiin ja yli 25-vuotiaiden työttömyysaste laski 8,5 prosentista 8,4 prosenttiin. Nuorten työttömyyden lisääntymisen odotetaan olevan tilapäistä, sillä se näyttää olevan vastareaktio työttömyyden huomattavaan vähenemiseen syyskuusta joulukuuhun 1999. Tuona aikana nuorten työttömyysaste laski kaksinkertaisesti vuoden 1998 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Tammikuussa nuorten työttömyysaste oli yhä alhaisempi kuin marraskuussa 1999.

Työllisyyden kasvun odotetaan siis jatkuvan entiseen tapaan tai jopa voimistuvan hieman vuonna

Kuvio 21.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

na 2000 pääasiassa teollisuuden työpaikkojen nettomäärän kasvun nopeutumisen vuoksi. Tämä kehitys, kuten myös työvoiman vakaata kasvua koskeva ennuste, viittaa siihen, että työttömyysasteen pitäisi edelleen laskea vähitellen vuonna 2000.

Taulukko 9.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999				1999					
				I	II	III	IV	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tamm
Yhteensä	11,6	10,9	10,0	10,3	10,1	10,0	9,7	10,0	9,9	9,8	9,7	9,6	9,6
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,2	21,3	19,1	20,0	19,3	18,9	18,3	19,1	18,5	18,4	18,3	18,0	18,2
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,9	9,4	8,8	9,0	8,9	8,7	8,6	8,8	8,7	8,6	8,6	8,5	8,4

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suosituksen mukaan.

1) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 22,9 %.

2) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 77,1 %.

4 Julkinen talous

Julkisen talouden kohentumisen taustalla muut syyt kuin aktiiviset vakautustoimet

Tämänhetkisten tietojen mukaan euroalueen julkisen talouden keskimääräinen BKT:hen suhteutettu alijäämä vuonna 1999 oli 1½ % eli ½ prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 1998 ja julkisen talouden keskimääräinen bruttovelan BKT-suhde pieneni hieman. Lisäksi kaikki euroalueen jäsenvaltiot näyttävät saavuttaneen vuodeksi 1999 asettamansa alkuperäiset budjettitavoitteet. Kuitenkin joissakin jäsenvaltioissa alijäämät ovat edelleen 2 % BKT:stä tai suuremmat ja velkasuhteet ovat myös erittäin suuria. Vastoin vuotta 1999 koskevien talouspolitiikan laajojen suunta- viivojen suosituksia monet jäsenvaltiot lisäksi laiminlöivät vuonna 1999 julkisen talouden aktiivisen vakauttamisen ja luottivat sen sijaan julkisen talouden tulojen suhteellisen voimakkaan kasvun ja aiempaa pienempien korkomenojen suotuisiin vaikutuksiin.

Finanssipolitiikan keskipitkän aikavälin tavoitteena edelleen vakauttaminen

Vuodenvaihteessa 1999–2000 useimmat euroalueen maat toimittivat Euroopan komissiolle tarkistettut, vuosiin 2002–2003 ulottuvat vakausohjelmat vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti. Itävallan tarkistettu vakausohjelma ei ollut käytävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti kaikille EU:n jäsenvaltioille on asetettu ”lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen julkisyhteisöjen rahoitusaseman omaksuminen keskipitkän aikavälin tavoitteeksi”. Tätä tavoitetta pidetään tarkoituksenmukaisena, koska se antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden reagoida normaaleihin suhdannevaihteluihin ja pitää BKT:hen suhteutetun julkistalouden alijäämän viitearvon mukaisena eli enintään 3 prosentissa. Lisäksi lähes tasapainoisen tai ylijäämäisen rahoitusaseman vaatimuksena ilmaistulla turvamarginaalilla on tarkoitus varautua julkiseen talouteen kohdistuviin muihin rasitteisiin. Näitä ovat esimerkiksi odottamattomat verotulojen menetykset ja odotettua suuremmat menot, tarve supistaa nopeasti velkasuh-

teita maissa, joissa tämä suhde on edelleen yli 60 %, sekä tarve varautua väestön ikääntymisestä aiheutuvaan menojen kasvuun. Lisäksi vuoden 1999 talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa annetaan jäsenvaltioille seuraava suositus: Jos talouden näkymät ovat paremmat kuin jäsenvaltioiden vakaus- tai lähentymisohjelmissa esitetyt arviot, maiden olisi aikaistettava ohjelmissa esitettyjä talousarvion sopeuttamistoimia vuodesta 2000 lähtien. Jos ohjelmien sopeutustavoite on vähäinen, jäsenvaltioiden on lisättävä tavoitteiden vaativuutta ja tarkistettava vakaus- ja lähentymisohjelmia sen mukaisesti.

Tarkistettujen vakausohjelmien mukaisesti talouskasvua koskevia oletuksia vuodeksi 2000 ja sitä seuraaviksi vuosiksi tarkistettiin usein positiivisempaan suuntaan alkuperäisiin ohjelmiin verrattuna (ks. taulukko 10). Hallitukset pyrkivät edelleen vakauttamaan julkisen talouden rahoitusasemia keskipitkällä aikavälillä sekä osittain myös ylittämään aiemmin asetetut vakautustavoitteet. Tässä suhteessa jotkin tarkistetuista vakausohjelmista ovat selkeästi kunnianhimoisempia kuin alkuperäiset ohjelmat, mutta toisaalta joissakin ohjelmissa on vielä parantamisen varaa. Kaiken kaikkiaan hallitusten suunnitelmat merkitsevät toteutuessaan sitä, että euroalueen keskimääräinen velkasuhde ja velan BKT-suhde paranevat edelleen vuodesta 2000 lähtien.

Eräät maat näyttävät jo nyt täysin noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksessa asetettuja vaatimuksia, minkä odotetaan jatkuvan koko ennustejakson ajan. Useimpien maiden odotetaan saavan julkisen taloutensa alijäämän alle 0,5 prosenttiin BKT:stä tai ylijäämäiseksi sekä velan BKT-suhteen alle 60 prosenttiin vuoteen 2002 tai 2003 mennessä. Nykyisten suunnitelmien mukaan kaikkien euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden odotetaan kykenevän selviytymään normaaleista suhdannevaihteluista viimeistään tuolloin. Joidenkin jäsenvaltioiden suunnitelmiin sisältyy kuitenkin vain hyvin vähäisiä alijäämien supistuksia vuonna 2000 ja voimakkaampia toimenpiteitä on suunnitelmissa vasta tulevana vuosina. Tällainen strategia merkitsee sitä, että odottamattomat tapahtumat voivat vaarantaa julkiselle taloudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Tarvittavia

Taulukko 10.

Jäsenvaltioiden vakaushjelmat 1998–1999 ja tarkistettut ohjelmat 1999–2000

	BKT:n määrän kasvu %				Rahoitusjäämäsuhte % BKT:stä				Velkasuhte % BKT:stä			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Belgia												
Vakaushjelma	2,3	2,3	2,3	.	-1,0	-0,7	-0,3	.	112,2	109,6	106,8	.
Tarkistettu ohjelma	2,5	2,5	2,3	2,3	-1,0	-0,5	0,0	0,2	112,4	108,8	105,0	101,3
Saksa												
Vakaushjelma		2½		.	-2	-1½	-1	.	61	60½	59½	.
Tarkistettu ohjelma	2½		2		-1¼	-1	-1	-½	61	60½	59½	58½
Tarkistetun ohjelman täydennys	2½		2½		-1	-1½	-1	-½	61	60½	59½	58½
Espanja												
Vakaushjelma		3,3		.	-1,0	-0,4	0,1	.	64,3	61,9	59,3	.
Tarkistettu ohjelma	3,7		3,3		-0,8	-0,4	0,1	0,2	62,8	60,6	58,1	55,8
Ranska												
Vakaushjelma		3,0		.	-	-	-0,8	.	.	.	57,1	.
Tarkistettu ohjelma	3,0		3		-1,7	-1,3	-0,9	-0,3	59,4	59,0	58,1	57,2
Irlanti												
Vakaushjelma	6,4	5,8	.	.	1,4	1,6	.	.	47,0	43,0	.	.
Tarkistettu ohjelma	7,4	6,5	5,7	.	1,2	2,5	2,6	.	46,0	40,0	36,0	.
Italia												
Vakaushjelma	2,8	2,9	.	.	-1,5	-1,0	.	.	110,9	107,0	.	.
Tarkistettu ohjelma	2,2	2,6	2,8	2,9	-1,5	-1,0	-0,6	-0,1	111,7	108,5	104,3	100,0
Luxemburg												
Vakaushjelma		3,7			1,2	1,3	1,7	
Tarkistettu ohjelma	4,3	4,4	4,5	4,6	2,5	2,6	2,9	3,1
Alankomaat												
Vakaushjelma		2¼		.	.	.	-1,1	.	.	.	64,5	.
Tarkistettu ohjelma	2,5	2,0	2,0	.	-0,6	-1,3	-1,1	.	62,3	61,8	61,0	.
Itävalta												
Vakaushjelma	2,6	2,1	2,2	.	-1,7	-1,5	-1,4	.	62,2	61,2	60,0	.
Tarkistettu ohjelma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portugali												
Vakaushjelma	3,2	3,2	3,3	.	-1,5	-1,2	-0,8	.	55,8	54,7	53,2	.
Tarkistettu ohjelma	3,3	3,6	3,6	3,5	-1,5	-1,1	-0,7	-0,3	57,1	55,2	53,3	51,0
Suomi												
Vakaushjelma	2,7	2,6	2,6	.	2,2	2,1	2,3	.	46,4	44,8	43,2	.
Tarkistettu ohjelma	3,9	3,0	2,6	2,6	4,7	4,2	4,6	4,7	42,9	40,7	38,0	35,2

1) Luxemburgin tarkistetun vakaushjelman mukaan julkisen talouden velka, jonka määrä suhteessa BKT:hen oli 4,3 % vuonna 1999, pysyy ennusteen kattaman jakson aikana suhteellisen vakaana.

julkista taloutta korjaavia toimia onkin tämän vuoksi syytä aikaistaa. Kaikki maat eivät myöskään luo riittäviä turvamarginaaleja liiallisten alijäämien estämiseksi myös tilanteessa, jossa talouskasvu hidastuu pitkäksi aikaa. Useimmissa ohjelmissa ei ole vielä riittävästi otettu huomioon väestön ikääntymisen vuoksi tehtäviä tarkistuksia. Lisäksi erittäin suuri julkisen velan määrä edellyttäisi lisätoimia finanssipolitiikan kiristämisessä.

Eräiden maiden ohjelmat perustuvat varovaisiin oletuksiin tulevien vuosien talouskasvusta. Jäsenvaltioiden hallitusten tulisi ilmaista selkeästi, että BKT:n määrän ennakoitua voimakkaamman kas-

vun avulla pitäisi nopeuttaa julkisen talouden vakauttamista. Jos talouskasvu on ennakoitua suurempaa, hallitusten olisi pitäydettävä kasvattamasta julkisia perusmenoja asetettuja tavoitteita suuremmiksi. Julkisten perusmenojen kasvua on myös valvottava tarkkaan, koska monet maat suunnittelevat toteuttavansa lähivuosina verouudistuksia, joilla pyritään keventämään verorasitusta ja työvoimakustannuksia. Tällä tavoin voidaan kenties tehdä taloudesta dynamisempaa ja auttaa kansantalouksia siirtymään nykyistä suotuisammalle kasvu-uralle. Hallitusten on kuitenkin seurattava tarkkaan, millä tavoin verouudistus suunnitelmien täytäntöönpano vaikuttaa vero-

tuloihin, jotta budjettitavoitteet eivät vaarantuisi. Kasvavat alijäämät muodostavat budjettiriskin, jos talouskasvu odottamattomasti hidastuu.

Joissakin maissa ilmenneiden inflaatiopaineiden takia voidaan myös kysyä, onko näiden maiden tosiasiallinen finanssipolitiikan linja riittävän tiukka. Viranomaisten on syytä harkita finanssipolitiikan tiukentamista, jotta talouden ylikuumenemista voidaan ehkäistä ennalta ja jotta kestävä, inflaatiota kiihdyttämättömän talouskasvun mahdollisuuksia voidaan tukea lisäämällä rahoitusasemien ylijäämäisyyttä edelleen taikka, jos rahoitusasemat ovat vielä tällä hetkellä alijäämäisiä, pyrkimällä ylijäämään.

Koska euromaiden hallituksilla on keskeinen merkitys kansantalouksien kannalta, menojen supistaminen olisi asetettava etusijalle vakauttamisstrategioissa. Julkisen talouden vakauttamisen lisäksi olisi pantava painoa rakenteellisille toimen-

piteille. Uudistuksilla olisi pyrittävä mukauttamaan tulonsiirtojärjestelmiä, vähentämään julkisen sektorin palveluksessa olevien määrää, supistamaan valtiontukea, jatkamaan valtionyhtiöiden yksityistämistä ja parantamaan työmarkkinoiden toimintaa. Tällaisen politiikan avulla voitaisiin hyödyntää kansantalouden tuotantokykyä nykyistä tehokkaammin.

Julkiseen talouteen kohdistuu tulevaisuudessa pitkäaikaisia rasitteita, jotka liittyvät väestön ikääntymiseen. Eräiden jäsenvaltioiden hallitukset ovat varautuneet näihin rasitteisiin ohjaamalla sosiaaliturvamaksuista kertyvän ylijäämän erityiseen rahastoon, mitä voidaan pitää oikeansuuntaisena toimenpiteenä. Kun julkista velkasuhdetta pienennetään, julkisen talouden tulevasta taakasta on helpompi selviytyä ennustetun väestörakenteen muutoksen toteuduttua. Lisäksi on toimittava määrätietoisesti eläkejärjestelmien uudistamiseksi.

5 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

Globaali makrotaloudellinen ympäristö kohenee edelleen

Euroalueen ulkoinen ympäristö on jatkanut vahvistumistaan Kuukausikatsauksen edellisen neljännesvuosinumeron julkistamisen ajoista eli vuoden 1999 joulukuusta, sillä useimpien teollisuusmaiden ja kehittyvien markkinatalouksien kasvuvauhti on pysynyt entisellään tai nopeutunut ja maailmankauppa on laajenemassa. Yhdysvaltojen vahvassa tuotannon kasvussa ei ole näkynyt laantumisen merkkejä, ja Isossa-Britanniassa kasvu on kiihtynyt merkittävästi vilkkaan kotimaisen kysynnän ansiosta. Myös muissa kehittyneissä talouksissa Euroopassa ja muualla talouskasvu on vahvaa. Japanin talous elpyy kuitenkin edelleen

epävarmasti, vaikka yksityinen kysyntä – erityisesti yritysten investoinnit – saattaa olla vahvistumassa, kuten joistakin ennakoivista indikaattoreista on pääteltävissä. Kehittyvistä markkinatalouksista Aasian alue on kasvanut voimakkaimmin, kun ripeää ja koko talouden kattavaa elpymistä ovat tukeneet yhä varsin myötäilevä talouspolitiikka ja alueen sisäisen kaupan kasvu. Latinalaisen Amerikan maiden tilanne on selvästi parantunut taloudellisen toimeliaisuuden piristyessä ja inflaation pysyessä jatkuvasti vaimeana. Maailmantalouden tuotannon kasvaessa entistä vahvemmin ja energian hintojen noustessa inflaatiopaineet ovat joissakin maissa alkaneet lisääntyä, vaikka ne kaiken kaikkiaan ovat pysyneet maltillisina. Koska hintavakautta uhkaavat hinto-

jen nousupaineet ovat lisääntyneet, rahataloutta on kiristetty monissa näissä maissa, sekä teollisuusmaissa että kehittyvissä markkinatalouksissa.

Koska taloudellinen tilanne on jatkuvasti kohenunut koko vuoden 1999 ja tähän asti vuotta 2000, euroalueen ulkoiset näkymät tämän vuoden alussa vaikuttavat huomattavasti valoisemmilta kuin vuotta aiemmin. Samalla kuitenkin inflaatiopaineiden katsotaan olevan euroalueen ulkopuolella – sekä teollisuusmaissa että kehittyvissä markkinatalouksissa – suuremmat kuin vuosi sitten. Esimerkiksi sekä Yhdysvalloissa että Isossa-Britanniassa inflaatiovahdin ennustetaan tänä vuonna olevan noin puoli prosenttiyksikköä nopeamman kuin vuonna 1999. Syinä ovat pääasiassa odotukset talouskasvun vahvistumisesta sekä öljyn ja raaka-aineiden hintojen nousu.

Yhdysvalloissa BKT:n määrä kasvoi 1,7 % vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä. Tämän seurauksena BKT:n keskimääräinen kasvuvauhti vuonna 1999 oli kokonaisuudessaan 4,1 %. Yksityinen kulutus ja varastoinvestoinnit – varastoinvestointeja kasvattivat vuoteen 2000 liittyneet huolet – vaikuttivat eniten vuoden 1999 viimeisen neljänneksen vahvaan kasvuun. Yritysten investointien kasvuvauhti tasaantui huomattavasti, ja nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun pysyi yhä negatiivisena. Kotimaisen kysynnän vahvuus heikensi kauppasetta edelleen joulukuussa, ja kauppataaseen alijäämä kasvoi vuonna 1999 noin 3 prosenttiin BKT:stä, kun se vuonna 1998 oli ollut 1,9 %.

Lähiajan näkymien valossa Yhdysvaltojen talouskasvu jatkunee vahvana vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla pääasiassa kotimaisen kysynnän tukemana. Conference Boardin mittaama kuluttajien luottamus saavutti kaikkien aikojen huipunsa tammikuussa 2000, vähittäiskaupan myynnin määrä oli kasvanut keskimäärin noin 10 prosentin vuosivauhtia kolmena edeltävänä kuukautena, ja yritysten luottamus pysyi tammikuussa 2000 vahvana jo 12. perättäisenä kuukautena. Yritysten luottamusta tukivat puolestaan teollisuustuotannon vahva kasvu ja uudet tilaukset joulukuussa 1999 ja tammikuussa 2000. Työllisyyden kasvu pysyi voimakkaana tammikuussa, ja työttömyysaste laski edelleen ennätyksellisen alhaiseksi eli 4,0 prosenttiin, mitä ei ole nähty 50

vuoteen. Työmarkkinoiden kireydestä huolimatta inflaatiovahdi pysyi suurin piirtein ennallaan, koska tuottavuuden kasvuluvut maataloutta lukuun ottamatta olivat neljännesvuositasolla useiden viime vuosien vahvimpia ja paranivat 1,2 % vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä (edellisestä neljänneksestä). Vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli 2,7 % tammikuussa 2000 eli sama kuin joulukuussa 1999, kun taas kuluttajahintainflaatio ilman energian ja elintarvikkeiden hintojen vaikutusta kiihtyi joulukuussa 1999 mitatusta 1,9 prosentista 2,0 prosenttiin tammikuussa 2000.

Helmikuun 2. päivänä 2000 pitämässään kokouksessa Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea nosti federal funds -tavoitekorkoa 25 peruspisteellä 5,75 prosenttiin ja hyväksyi myös diskonttokoron noston 25 peruspisteellä 5,25 prosenttiin. Tällä koronnostopäätöksellä pyrittiin hillitsemään inflaatoriskin mahdollisuutta saatamalla kokonaiskysynnän kasvu lähemmäksi potentiaalisen tarjonnan kasvua.

Japanissa BKT:n määrän kasvu supistui odottamattomasti (-1,0 % neljännesvuositasolla) vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä, ja alustavat tiedot näyttävät viittaavan BKT:n määrän kasvun hidastumisen jatkumiseen myös viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kun vuoden 1999 kolmannen neljänneksen supistuminen johtui pääasiassa yksityisten ja julkisten investointien vähenemisestä, arvioidaan yksityisen kulutuksen painaneen BKT:n kasvua alapäin viimeisellä vuosineljänneksellä. Sekä kotitalouksien reaalityulojen jyrkkä lasku (-4,5 % edellisestä vuodesta) että jossakin määrin huononeva työmarkkinatilanne työttömyysasteen noustessa 4,6 prosenttiin joulukuussa 1999 vaikuttivat kotitalouksien kulutuksen supistumiseen 4 prosentilla (edellisestä vuodesta) samana kuukautena. Lisäksi Japanin jenin vahvuus on saattanut olla syynä siihen, että nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun oli odotetusti negatiivinen vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä.

Tulevaisuudennäkymät Japanin yksityisen sektorin elpymisestä saattavat kuitenkin vähitellen parantua, kuten yritysten investointeja ennakoivien indikaattorien viimeaikaiset positiiviset lukemat joissakin tapauksissa osoittavat. Esimerkiksi yritysten voitot kasvoivat vuonna 1999 yli

10 % vuodentakaisista. Lisäksi kotimaiset kone-tilaukset kasvoivat vuositasolla 14 % joulukuussa 1999, kun ne vuoden 1999 marraskuussa olivat supistuneet 1,8 %. Tämä toi oman lisänsä ulkomaisten tilausten myönteiseen kehitykseen, joka oli alkanut jo viime kesänä.

Isossa-Britanniassa arvio BKT:n määrän kasvusta vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä osoittaa 0,8 prosentin kasvua edellisestä neljänneksestä ja 2,9 prosentin kasvua edellisestä vuodesta. Bruttokansantuotteen vuotuinen kasvuvauhti on siten keskimäärin 2,0 % vuonna 1999 (vastaava luku oli ollut 2,2 % vuonna 1998). Viimeisen vuosineljänneksen kasvu johtui suureksi osaksi kotimaisen kysynnän tuntuvasta vahvistumisesta. Kotitalouksien kulutusta tukivat reaalityulojen kasvu, aikaisempaa pienemmät asuntolainojen korkomenot ja varallisuuden lisääntyminen, joka johtui asuntojen ja muun omaisuuden nopeasti nousevista hinnoista. Vahvan kotimaisen kysynnän vaikutusta tasoitti jossakin määrin nettoviennin heikkeneminen. Vienti väheni jonkin verran, mikä osittain kumosi kolmannen neljänneksen huomattavan kasvun. Tuonti puolestaan jatkui vahvana.

Isossa-Britanniassa RPIX-indeksi (vähittäishintaindeksi, josta on poistettu asuntolainojen korkomenot) mukaan mitattu inflaatio pysyy edelleen 2,5 prosentin virallisen tavoitteen alapuolella. Tammikuussa 2000 RPIX-inflaatio hidastui 2,1 prosenttiin vuositasolla, kun se joulukuussa 1999 oli ollut 2,2 %. Koska tuotantokapasiteettiin sekä työ- ja asuntomarkkinoihin alkoi kohdistua nousupaineita, Englannin pankin rahapolitiikan komitea nosti kuitenkin korkoja 25 peruspisteellä 6,0 prosenttiin helmikuussa 2000.

Aasiassa Japania lukuun ottamatta talouden elpymisen laajuus ja vahvuus yllättävät edelleen myönteisesti. Vaikka koko alueen BKT:n kasvun vuonna 1999 odotetaan olevan vähintään 5,0 %, elpyminen näyttää olevan aiemmin ennakoitua laajempaa, koska nykyisen käsityksen mukaan mm. Hongkongin arvioidaan palanneen vuonna 1999 positiiviselle kasvu-uralleen. Lisäksi alun perin vientivetoisessa elpymisessä heikkenevät valuutat kasvattivat tuntuvasti koko alueen kauppataseen ylijäämiä, ja nyt elpyminen on vähitellen leviämässä talouden kaikille sektoreille, koska

myös kotimainen kysyntä on vauhdittumassa. Alueen näkymien pääasiallisimpina riskeinä pysyvät julkisen talouden tasapainottomuus, mahdolliset inflaatiopaineet ja yritysten ja rahoitusmarkkinoiden rakenteellisten uudistusten hidastuminen. Joissakin maissa, kuten Etelä-Koreassa, talouden erittäin vahva kehitys – BKT:n määrän kasvu ylittää 10 % vuonna 1999 – uhkaa jo päästää inflaation uudelleen valloilleen, ja vahva kehitys luo nousupaineita pitkien joukkolainojen tuottoihin. Niinpä Aasian kaksi keskuspankkia – Bank of Korea ja Hong Kong's Monetary Authority – kiristi rahapolitiikkaa helmikuussa. Rahoitusmarkkinoiden luottamus näyttää vahvistuneen edelleen, mistä ovat osoituksena osakemarkkinoiden vilkkaus, valuuttakurssien vakaus ja valtion pitkien joukkolainojen ja Yhdysvaltojen vastaavien lainojen tuottoeron kaventuminen.

Suurimmista EU-jäsenyyttä hakevista maista Unkarin ja Puolan talousnäkyvät ovat olleet melko suotuisia sitten vuoden 1999 puolivälin, kuten useimmat reaalityuloja kuvaavat indikaattorit osoittavat. Tšekin tilanne on hieman erilainen, koska talouden elpyminen ei vielä ole vauhdittunut.

Venäjän talouden tunnusmerkkeinä ovat edelleenkin teollisuustuotannon kasvu ja mittava kauppataseen ylijäämä, mutta kokonaisnäkyviä varjostaa yhä poliittinen epävarmuus. Alustavien kansantalouden tilinpidon tietojen mukaan vuonna 1999 Venäjän BKT kasvoi noin 3 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin aiemmin ennakoitiin. Tätä kasvua oli edeltänyt BKT:n määrän supistuminen lähes 5 prosentilla vuonna 1998.

Useimmat Latinalaisen Amerikan taloudet ovat toipumassa viennin ja yksityisten pääomainvestointien, erityisesti ulkomaisten suorien sijoitusten, ansiosta. Markkinoiden suhtautuminen alueeseen on parantunut merkittävästi. Tästä ovat osoituksena esimerkiksi osakemarkkinoiden viireys ja se, että korkoerot kansainvälisiin joukkolainoihin nähden ovat kaventuneet kriisiä edeltäneestä tasosta. Mielialaa on myös kohentanut alueen maltillinen inflaatio, joka on pienimmillään 50 vuoteen. Meksikon talous jatkaa nopeaa kasvuaan, sillä peson kurssi on kaiken kaikkiaan vakaa ja pääomantuonti voimakasta. Brasilian talouskasvu on kiihtynyt. Real on kallistunut vuo-

den alusta lähtien, ja se heijastelee kauppataseen kohenemista, ulkomaisten velkojen vähenemistä ja valuuttavarannon vahvistumista. Myös Argentiinan talous näyttää selviävän taantumasta odotettua nopeammin, ja äskettäin IMF:n kanssa sovitettu ehdollinen luottojärjestely edistää markkinoiden luottamuksen palautumista.

Euron valuuttakurssit vaihtelivat huomattavasti helmikuun loppupuolella

Euro vahvistui valuuttamarkkinoilla 23.2.2000 asti, jonka jälkeen tärkeimmät valuuttakurssit vaihtelivat huomattavasti ja euro heikkeni kuun loppua kohden. Helmikuun loppupuolella euron

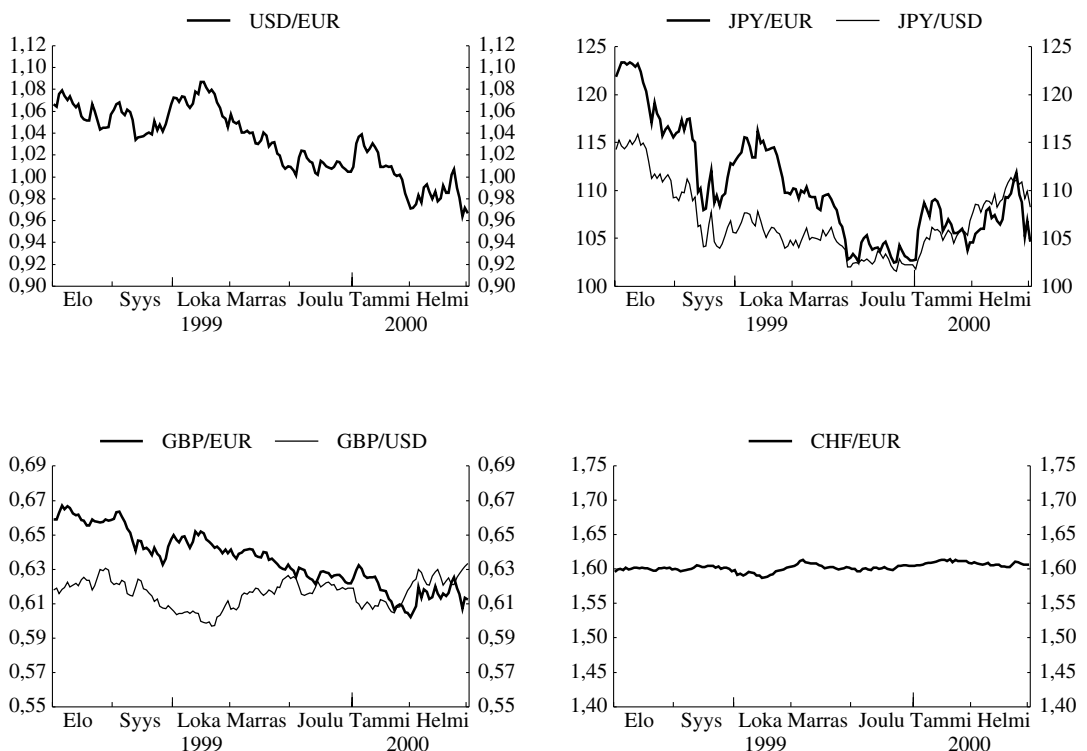
kurssin verrattain suuret päivänsäiset vaihtelut Japanin jeniin nähden johtuivat erityisesti markkinoiden teknisistä tekijöistä. Kehittyvien markkinatalouksien valuuttamarkkinat olivat enimmäkseen rauhallisia helmikuussa. Euron suurista kurssivaihteluista huolimatta euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli 1.3. suurin piirtein sama kuin se oli ollut 1.2.

Euron kurssi Yhdysvaltain dollariin nähden maaliskuun 2000 alkupuolella oli likimain sama kuin helmikuun alkupuolella (ks. kuvio 22). Tämä vertailu ei kuitenkaan paljasta kuukauden loppupuolen huomattavia kurssivaihteluita. Helmikuun 23. päivään asti euro vahvistui 3,7 % dollariin nähden, sillä julkistetut talousluvut vahvistivat, että

Kuvio 22.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

talouskasvun elpyminen oli alkanut hyvin euroalueella. Yhdysvaltojen keskuspankin ja EKP:n neuvoston päätökset nostaa virallisia korkoja – 25 peruspistettä kumpikin – eivät puolestaan juuri vaikuttaneet välittömästi valuuttamarkkinoihin. Euron vahvistuminen helmikuun alkupuolella on myös voinut johtua siitä, että euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinat kehittyivät eri tavoin: euroalueella osakkeiden hinnat nousivat merkittävästi mutta Yhdysvalloissa osakkeiden hintojen vaihtelu oli verrattain suurta ja joidenkin sektorien osakkeiden hinnoissa esiintyi korjausliikkeitä. Helmikuun muutamana viimeisenä päivänä euron dollarikurssiin kohdistui uusia paineita, kun Yhdysvaltain BKT-lukuja tarkistettiin ylöspäin ja euron jenikurssi heikkeni jälleen. Euron dollarikurssi oli 1. maaliskuuta 0,967.

Japanin jenin kurssi heilahteli huomattavasti helmikuussa. Kuukauden ensimmäisen kolmen viikon aikana jeni heikkeni merkittävästi kaikkiin tärkeimpiin valuuttoihin nähden. Helmikuun alusta kuun 23. päivään verrattuna jeni oli heikentynyt noin 6,5 % euroon nähden ja noin 3 % dollariin nähden. Jenin eurokurssi oli tuolloin alhaisin sitten lokakuun 1999 ja dollarikurssi alhaisin sitten elokuun 1999. Jenin heikkeneminen johtui pääasiassa julkistetuista talousluvuista, sillä ne antoivat viitteitä Japanin epäsuotuisasta talouskehityksestä vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2000 alussa. Helmikuun loppupuolella jeni kuitenkin vahvistui nopeasti euroon nähden eli jopa 6 % kolmen kaupankäyntipäivän aikana, ja 1.3. mennessä jenin eurokurssi oli suurin piirtein sama kuin helmikuun alussa. Jeni vahvistui toisaalta siksi, että optiomarkkinoilla käytettiin tappioiden pysäyttämiseen tähtäviä strategioita, ja toisaalta siksi, että japanilaiset vientiyritykset kotiuttivat varojaan. Euron jenikurssi oli 1. maaliskuuta 104,65.

Helmikuussa euro aluksi vahvistui Englannin puntaan nähden, mutta heikkeni myöhemmin, mikä johtui lähinnä euron dollarikurssin muutoksista. Englannin keskuspankin 10.2. tekemä päätös nostaa korkoja oli rahoitusmarkkinoiden odotusten mukainen, vaikka se tehtiinkin verrattain pian tammikuun puolivälissä tehdyn 25 peruspisteen noston jälkeen, eikä se juurikaan näyttänyt vaikuttaneen punnan valuuttakurssiin. Punnan efektiivinen valuuttakurssi on edelleen lähellä huip-

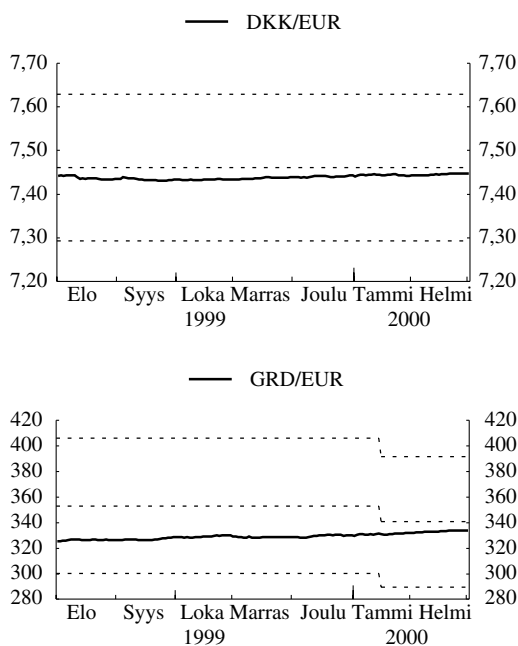
pukurssiaan, vaikka punnan kurssi heikkenikin hieman helmikuussa. Euron puntakurssi oli 1. maaliskuuta 0,612.

ERM II:ssa Tanskan kruunun eurokurssi pysytteli hyvin vakaasti 7,45 tuntumassa ja vaihteli huomattavan vähän (ks. kuvio 23). Kreikan drakma heikkeni edelleen hieman euroon nähden, koska Kreikan ja euroalueen korkojen väliset erot pienenevät hieman helmikuussa. Kolmen kuukauden korkojen ero oli kuitenkin helmikuun viimeisellä viikolla keskimäärin noin 520 peruspistettä.

Sveitsin frangi oli euroon nähden vakaa ja pysytteli 1,61 tuntumassa. Sveitsin keskuspankki nosti 3.2. kolmen kuukauden koroille asettamaansa vaihteluväliä 50 peruspistettä, jolloin vaihteluväliksi tuli 1,75–2,75 %. Tämä päätös tehtiin samaan aikaan kun EKP:n korkojen nosto, ja se johtui pääasiassa Sveitsin talouskasvun elpymisestä.

Kuvio 23.
Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 340,75 [17.1.2000 alkaen]) ja vaihteluväliä (DKK $\pm 2,25$ % ja GRD ± 15 %).

Kun tarkastellaan nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja – jotka lasketaan euroalueen 13 tärkeimmän kauppakumppanin valuuttakursseista – huomataan, että euron noin 3,6 prosentin vahvistuminen 23.2. asti ja sitä seurannut vastaavan suuruinen heikkeneminen johtuivat suurin piirtein yhtä paljon euron dollari-, punta- ja jenikurssien vaihteluista. Vaikka jenin painoarvo on ainoastaan hieman yli puolet dollarin ja punnan painoarvosta, sen vaikutus oli lähes yhtä suuri kuin näiden, sillä jenin eurokurssi vaihteli dollarin ja punnan eurokurssia enemmän. Efektiivisen valuuttakurssi-indeksin keskiarvo oli helmikuussa 1,2 % pienempi kuin tammikuussa 2000 ja 10,8 % pienempi kuin vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 24).

Vaihtotaseen ylijäämä pieni vuonna 1999

Joulukuussa 1999 euroalueen vaihtotaseen ylijäämä oli 2,6 miljardia euroa eli se oli pienempi kuin joulukuussa 1998, jolloin se oli 6,1 miljardia

ecua. Kuten aiempinakin kuukausina vaihtotaseen supistuminen johtui siitä, että tavarakaupan ylijäämä supistui (joulukuussa 1999 tavarakaupan ylijäämä oli 8,4 miljardia euroa, kun se joulukuussa 1998 oli ollut 10,3 miljardia ecua), että tulonsiirtojen alijäämä kasvoi ja että palvelutaseen pieni ylijäämä kääntyi alijäämäksi (ks. taulukko 11).

Alustavien tietojen mukaan vaihtotaseen ylijäämä vuonna 1999 oli 43,2 miljardia euroa eli se oli noin 30 % pienempi kuin vuonna 1998 (jolloin se oli noin 1 % BKT:stä). Tämä pieneneminen johtui pääasiassa tavarakaupan ylijäämän supistumisesta ja vähäisemmässä määrin palvelutaseen alijäämän kasvusta. Sitä vastoin tuotantokorvausten ja tulonsiirtojen vuotuisten alijäämien supistuminen rajoittivat vaihtotaseen ylijäämän supistumista vuonna 1999 (vuonna 1999 tuotantokorvausten alijäämä oli 7,3 miljardia euroa, kun se vuonna 1998 oli ollut 11,9 miljardia ecua, ja tulonsiirtojen alijäämä vuonna 1999 oli 42,8 miljardia euroa, kun se vuonna 1998 oli ollut 45,8 miljardia ecua).

Vaikka viennin arvo joulukuussa 1999 kasvoikin jälleen voimakkaasti eli 9,1 miljardia euroa (tai 14,2 %) vuodentakaiseen verrattuna, tavarakaupan ylijäämä supistui edelleen, koska tuonnin arvo kasvoi 11 miljardia euroa (eli 20,4 %) joulukuun 1998 tuontiin verrattuna. Käytettävissä olevien tietojen mukaan tavarakaupan ylijäämä supistui vuonna 1999 edellisvuotiseen verrattuna 18,9 miljardia euroa. Tämä johtui pääasiassa siitä, että öljyn hintojen nousu nosti tuontihintoja jyrkästi ja siitä, että euron valuuttakurssi heikkeni. Tavarakaupan ylijäämän supistumiseen vaikutti vähäisemmässä määrin myös viennin vähäisyys vuoden 1999 alkupuoliskolla, mikä puolestaan johtui ulkomaisen kysynnän voimakkaasta supistumisesta vuonna 1998.

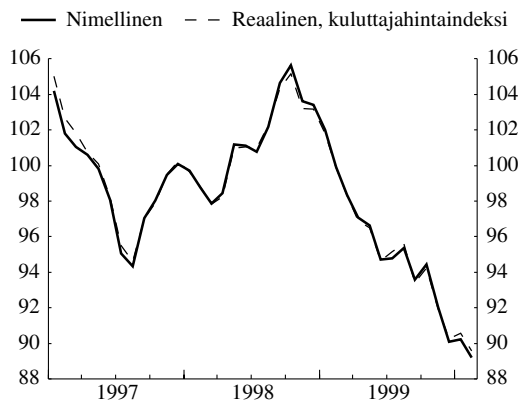
Vuonna 1999 arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti väheni enemmän kuin suoriin sijoituksiin liittyvä nettovienti lisääntyi

Joulukuussa 1999 suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli 26,6 miljardia euroa eli se oli suurempi kuin marraskuussa, jolloin se oli 17,5 miljardia euroa. Arvopaperisijoituksiin liittyvä

Kuvio 24.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia keskiarvoja, indeksi 1999 I = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikko 5). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat helmikuulta 2000.

Taulukko I I.

Euroalueen maksutase¹⁾

(mrd. euroa, vuonna 1998 mrd. ecua, kausivaihteluista puhdistamaton)

	1998 Tammi-joulukuu	1998 Joulukuu	1999 Tammi-joulukuu	1999 Lokakuu	1999 Marraskuu	1999 Joulukuu
Vaihtotase	60,3	6,1	43,2	3,6	2,4	2,6
Tulot	1 264,0	109,4	1 288,2	111,2	113,1	118,2
Menot	1 203,7	103,3	1 245,0	107,6	110,7	115,6
Tavarat	118,8	10,3	99,9	10,2	8,3	8,4
Vienti	772,4	64,3	791,3	71,7	73,6	73,4
Tuonti	653,6	54,0	691,4	61,6	65,2	65,0
Palvelut	-0,9	0,1	-6,6	-0,6	-1,1	-0,7
Vienti	232,0	20,8	232,4	19,7	19,1	21,1
Tuonti	232,8	20,8	239,0	20,4	20,3	21,8
Tuotannontekijäkorvaukset	-11,9	-0,3	-7,3	-1,9	-0,3	-0,3
Tulonsiirrot	-45,8	-3,9	-42,8	-4,0	-4,5	-4,8
Pääomatase	12,7	2,0	12,8	1,6	0,8	2,6
Rahoitustase²⁾	-69,1	-33,8	-62,7	12,0	-0,6	-6,1
Suorat sijoitukset	-102,6	-3,2	-147,2	-11,6	-17,5	-26,6
Ulkomaille	-183,0	-14,2	-212,5	-18,5	-19,9	-33,8
Euroalueelle	80,4	11,0	65,2	6,9	2,4	7,2
Arvopaperisijoitukset ²⁾	-85,3	-12,0	-21,3	-14,4	18,0	7,0
Saamiset	-302,1	-19,8	-280,5	-15,3	-31,1	-18,9
Velat	216,8	7,7	259,2	0,8	49,1	25,9
Johdannaiset ²⁾	-8,2	-0,1	-0,8	-1,4	1,6	-0,4
Muut sijoitukset ^{2) 3)}	118,5	-33,9	93,2	39,4	-3,2	14,7
Valuuttavaranto ²⁾	8,5	15,4	13,4	0,1	0,6	-0,8
Virheelliset ja tunnistamattomat erät²⁾	-3,8	25,7	6,7	-17,2	-2,6	0,9

Lähde: EKP.

Huom. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku pääoman vientiä.

Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku valuuttavarannon vähennystä.

Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilastoliitteen taulukoissa 8.1–8.6.

1) Pyörästysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

3) Virtatiedot tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta sisältävät arvioita.

pääoman nettotuonti sitä vastoin supistui joulukuussa 7,0 miljardiin euroon, kun se marraskuussa oli ollut 18,0 miljardia euroa. Tämä johtui ulkomaisten sijoittajien runsaista sijoituksista euroalueen velkapapereihin (10,6 miljardia euroa); niitä oli enemmän kuin osakesijoituksiin liittyvää nettovientiä, joka oli 3,6 miljardia euroa.

Vuonna 1999 yhteenlaskettu pääoman nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli 168,5 miljardia euroa (tai noin 2,8 % BKT:stä), kun se vuonna 1998 oli ollut 187,9 miljardia ecua.

Yhteenlasketun nettoviennin pieneneminen johtui siitä, että arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettoviennin lasku oli suurempi kuin suoriin sijoituksiin liittyvä nettoviennin kasvu.

Suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti vuonna 1999 kasvoi 147,2 miljardiin euroon (tai noin 2,4 prosenttiin BKT:stä), kun se vuonna 1998 oli ollut 102,6 miljardia ecua. Tähän vaikuttivat toisaalta se, että euroalueen sijoittajat tekivät ulkomaille suoria sijoituksia enemmän (suorat sijoitukset ulkomaille vuonna 1999 olivat

212,5 miljardia euroa, kun ne vuonna 1998 olivat olleet 183,0 miljardia ecua) ja toisaalta se, että ulkomaiset sijoittajat tekivät euroalueelle suoria sijoituksia vähemmän (suorat sijoitukset euroalueelle vuonna 1999 olivat 65,2 miljardia euroa, kun ne vuonna 1998 olivat olleet 80,4 miljardia ecua).

Sitä vastoin arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti vuonna 1999 supistui 21,3 miljardiin euroon, kun se vuonna 1998 oli ollut 85,3 miljardia ecua. Tämä johtui siitä, että ulkomaiset sijoittajat sijoittivat enemmän euroalueen velkapapereihin ja erityisesti rahamarkkinainstrumentteihin. Euroalueen velkapaperien kysynnän kasvu vaikutti siihen, että velkapaperisijoitusten tase kääntyi nettoviennistä (vuonna 1998 pääoman nettovienti oli 84,8 miljardia ecua) nettotuon-

niksi (vuonna 1999 pääoman nettotuonti oli 34,8 miljardia euroa). Toisaalta osakesijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti vuonna 1999 kasvoi 56,1 miljardiin euroon (vuonna 1998 se oli ollut 0,4 miljardia ecua). Suurin syy tähän oli, että vuonna 1999 euroalueella olevien sijoitukset ulkomaisiin osakkeisiin kasvoivat 150,0 miljardiin euroon (vuonna 1998 ne olivat olleet 98,7 miljardia ecua).

Rahoitustaseen muissa erissä joulukuussa 1999 johdannaisiin liittyvä pääoman nettovienti oli 0,4 miljardia euroa ja muihin sijoituksiin liittyvä nettotuonti oli 14,7 miljardia euroa. Valuuttavaranto kasvoi 0,8 miljardia euroa joulukuussa 1999.

Virheelliset ja tunnistamattomat erät joulukuussa 1999 olivat 0,9 miljardia euroa ja 6,7 miljardia euroa vuonna 1999.

Euroalueen tilastot

Tilastot

1	Rahapolitiikkatilastot	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	4*
1.2	EKP:n korot	6*
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	6*
1.4	Vähimmäisvarantotilastot	8*
1.5	Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	9*
2	Euroalueen rahatalous	
2.1	Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	10*
2.2	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	11*
2.3	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	12*
2.4	Raha-aggregaatit	14*
2.5	Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	17*
2.6	Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	18*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
3.1	Rahamarkkinakorot	20*
3.2	Valtion lainojen tuotot	21*
3.3	Osakeindeksit	22*
3.4	Pankkien luotto- ja talletuskorot	23*
3.5	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	24*
3.6	Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	26*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
4.1	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	30*
4.2	Muut hinnat ja kustannukset	31*
5	Euroalueen reaalitalous	
5.1	Kansantalouden tilinpito	32*
5.2	Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	33*
5.3	Suhdannekyselyt	34*
5.4	Työmarkkinat	35*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	36*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	37*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
8.1	Maksutase	38*
8.2	Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	39*
8.3	Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	40*
8.4	Maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	41*
8.5	Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	42*
8.6	Ulkomainen varallisuus	44*
9	Euroalueen ulkomaankauppa	45*
10	Valuuttakurssit	48*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	49*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
12.1	Taloudellinen kehitys	50*
12.2	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	51*

Tekninen huomautus 52*

Yleistä 53*

I Rahapolitiikatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuutta- määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuutta- määräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitus- sektorille	Perusrahoitus- operaatiot	Pitempiaikaiset rahoitus- operaatiot	Käänteiset hienosäätö- operaatiot	
										1
1999	loka	1.	114 988	240 223	13 357	5 066	192 534	146 988	44 994	0
		8.	114 988	240 037	13 649	5 026	191 099	145 071	44 994	0
		15.	114 988	239 967	13 748	5 084	185 829	140 104	44 994	0
		22.	114 988	240 735	13 741	5 084	171 707	125 054	44 994	0
		29.	114 988	240 177	13 684	5 670	205 293	149 004	54 995	0
	marras	5.	114 988	240 305	13 702	5 832	195 860	140 104	54 995	0
		12.	114 988	238 617	13 749	5 336	196 193	140 111	54 995	0
		19.	114 988	240 349	13 229	5 313	198 821	143 029	54 995	0
		26.	114 987	239 561	12 846	5 340	208 995	143 046	64 999	0
	joulu	3.	114 986	239 060	13 111	5 254	212 237	146 067	64 999	0
		10.	114 955	240 344	13 728	4 395	230 117	164 018	64 999	0
		17.	114 745	242 368	13 795	4 998	225 423	148 972	74 996	0
24.		114 745	242 368	13 795	4 998	225 423	148 972	74 996	0	
31.		116 612	254 880	14 383	4 822	250 079	161 988	74 996	0	
2000	tammi	7.	116 612	255 118	14 739	4 834	238 670	161 988	74 996	0
		14.	116 512	255 640	14 086	4 993	181 388	105 036	74 996	0
		21.	116 304	256 607	13 091	5 101	191 454	112 009	74 998	0
		28.	116 295	256 333	14 754	4 772	216 714	146 035	69 996	0
helmi	4.	116 248	257 465	15 278	4 505	202 290	131 113	69 996	0	
	11.	116 071	257 133	15 969	4 602	199 257	128 096	69 996	0	
	18.	116 000	256 516	15 419	4 801	196 077	125 052	69 996	0	
	25.	115 946	255 627	15 454	4 716	193 309	121 956	69 996	0	

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat					Liikkeeseen lasketut sijoitus- todistukset		
			euroalueen rahoitus- sektorille	RTGS-tilit (ml. vähimmäis- varanto- talletukset)	Talletus- mahdollisuus	Määräaikais- talletukset	Käänteiset hienosäätö- operaatiot		Vakuuksien muutos- sijoitukseen liittyvät talletukset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1999	loka	1.	343 179	109 898	109 679	154	0	0	65	8 606
		8.	345 322	102 086	101 938	85	0	0	63	8 606
		15.	343 752	109 329	109 011	184	0	0	134	8 606
		22.	340 852	98 656	92 529	6 027	0	0	100	8 606
		29.	343 584	109 886	109 399	395	0	0	92	8 606
	marras	5.	345 416	100 927	100 826	13	0	0	88	7 876
		12.	344 556	98 280	98 208	21	0	0	51	7 876
		19.	342 495	107 072	106 253	748	0	0	71	7 876
		26.	343 342	106 785	106 570	57	0	0	158	7 876
	joulu	3.	353 009	114 651	114 352	143	0	0	156	7 876
		10.	357 245	103 584	101 621	1 815	0	0	148	7 876
		17.	370 789	105 444	105 317	111	0	0	16	7 876
24.		370 789	105 127	105 000	111	0	0	16	7 876	
31.		374 953	117 427	114 799	2 618	0	0	10	7 876	
2000	tammi	7.	364 659	137 689	123 060	135	14 420	0	74	7 876
		14.	355 655	92 476	92 272	137	0	0	67	7 876
		21.	349 981	102 388	101 964	406	0	0	18	7 876
		28.	347 953	115 650	115 525	105	0	0	20	7 876
helmi	4.	349 983	108 021	107 970	32	0	0	19	7 876	
	11.	348 690	107 672	107 624	29	0	0	19	7 876	
	18.	346 113	109 479	109 386	68	0	0	25	7 876	
	25.	345 046	95 549	95 429	97	0	0	23	7 876	

Lähde: EKP.

							Yhteensä			
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset				
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	151	90	311	24 700	60 156	79 592	730 616	loka	1.	
0	334	94	606	24 631	60 156	79 827	729 413		8.	
0	195	76	460	24 309	60 156	80 277	724 358		15.	
0	1 111	46	502	24 102	60 156	79 433	709 946		22.	
0	650	69	575	23 428	60 156	79 228	742 624		29.	
0	73	116	572	23 490	60 121	82 843	737 141	marras	5.	
0	302	95	690	23 856	60 121	80 988	733 848		12.	
0	72	43	682	24 123	60 121	78 054	734 998		19.	
0	44	206	700	23 896	60 121	77 749	743 495		26.	
0	523	58	590	23 931	60 121	78 464	747 164	joulu	3.	
0	78	224	798	24 055	60 153	76 990	764 737		10.	
0	96	401	958	23 991	59 649	76 019	760 988		17.	
0	96	401	958	23 991	59 649	75 700	760 669		24.	
0	11 429	404	1 262	23 521	59 180	80 150	803 627		31.	
0	105	400	1 181	23 701	59 236	79 070	791 980	tammi	7.	
0	102	63	1 191	23 797	59 236	80 833	736 485		14.	
0	3 526	44	877	23 993	59 236	79 505	745 291		21.	
0	27	82	574	24 037	59 251	80 593	772 749		28.	
0	18	110	1 053	24 363	59 255	83 072	762 476	helmi	4.	
0	135	76	954	24 205	59 255	82 933	759 425		11.	
0	48	30	951	24 071	59 255	83 715	755 854		18.	
0	21	84	1 252	24 576	59 255	83 324	752 207		25.	

								Yhteensä			
Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tili	Pääoma ja rahastot				
9	10	11	12	13	14	15	16	17			
45 950	7 433	1 078	9 840	6 229	55 357	89 826	53 220	730 616	loka	1.	
51 323	7 214	1 040	9 687	6 229	54 859	89 826	53 221	729 413		8.	
41 971	7 127	1 039	9 909	6 229	53 346	89 827	53 223	724 358		15.	
40 259	7 648	1 071	10 610	6 229	52 955	89 835	53 225	709 946		22.	
59 464	7 132	1 282	9 842	6 229	53 539	89 835	53 225	742 624		29.	
59 276	7 119	1 205	9 470	6 229	56 560	89 835	53 228	737 141	marras	5.	
61 257	7 143	986	8 363	6 229	56 092	89 835	53 231	733 848		12.	
56 974	7 339	874	9 504	6 229	53 568	89 835	53 232	734 998		19.	
65 713	7 269	965	8 653	6 229	53 592	89 835	53 236	743 495		26.	
54 635	6 874	914	8 279	6 229	51 625	89 835	53 237	747 164	joulu	3.	
76 886	6 053	1 261	9 794	6 229	52 733	89 835	53 241	764 737		10.	
52 373	7 343	1 027	12 008	6 229	54 821	89 835	53 243	760 988		17.	
52 373	7 343	1 027	12 008	6 229	54 819	89 835	53 243	760 669		24.	
60 614	7 834	926	11 901	6 531	54 714	107 477	53 374	803 627		31.	
40 227	7 674	927	11 822	6 531	53 689	107 477	53 409	791 980	tammi	7.	
38 341	6 922	1 028	11 689	6 531	55 084	107 470	53 413	736 485		14.	
42 016	7 306	820	11 767	6 531	55 730	107 469	53 407	745 291		21.	
56 784	7 043	1 177	13 279	6 531	55 583	107 469	53 404	772 749		28.	
50 717	7 030	999	14 477	6 531	55 919	107 483	53 440	762 476	helmi	4.	
50 813	6 912	1 046	13 138	6 531	55 150	107 379	54 218	759 425		11.	
48 627	7 062	823	11 923	6 531	55 822	107 379	54 219	755 854		18.	
60 837	7 792	770	10 520	6 531	55 663	107 379	54 244	752 207		25.	

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(korot vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot ¹⁾		Maksuvalmiusluotto	
	Korko	Muutos	Korko	Muutos	Korko	Muutos
	1	2	3	4	5	6
1999 tammi	1. 2,00	-	3,00	-	4,50	-
	4. ²⁾ 2,75	0,75	3,00	-	3,25	-1,25
	22. 2,00	-0,75	3,00	-	4,50	1,25
huhti	9. 1,50	-0,50	2,50	-0,50	3,50	-1,00
marras	5. 2,00	0,50	3,00	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4. 2,25	0,25	3,25	0,25	4,25	0,25

Lähde: EKP.

- 1) Perusrahoitusoperaatioihin sovelletaan samaa korkoa kuin kiinteäkorkoisiin huutokauppoihin. Koronmuutokset tulevat voimaan ensimmäisen muutoksen jälkeen toteutettavan perusrahoitusoperaation maksupäivänä. Maksujen suorituspäivät ja määrät esitetään taulukossa 1.3.
- 2) EKP ilmoitti 22. joulukuuta 1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena on helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteä korko	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6
1999 syys	1. 1 490 635	66 000	2,50	-	-	14
	8. 1 334 847	82 000	2,50	-	-	14
	15. 1 051 251	61 000	2,50	-	-	14
	22. 660 532	92 000	2,50	-	-	14
	29. 926 416	55 000	2,50	-	-	14
loka	6. 1 655 341	90 000	2,50	-	-	14
	13. 1 289 972	50 000	2,50	-	-	15
	20. 1 107 860	75 000	2,50	-	-	14
	28. 1 937 221	74 000	2,50	-	-	13
marras	3. 2 344 082	66 000	2,50	-	-	14
	10. 404 857	74 000	3,00	-	-	14
	17. 484 348	69 000	3,00	-	-	14
	24. 687 973	74 000	3,00	-	-	14
joulu	1. 1 018 950	72 000	3,00	-	-	14
	8. 1 141 163	92 000	3,00	-	-	14
	15. 286 824	57 000	3,00	-	-	15
	22. 1 505 405	92 000	3,00	-	-	21
	30. 485 825	70 000	3,00	-	-	20
2000 tammi	12. 914 566	35 000	3,00	-	-	14
	19. 1 145 548	77 000	3,00	-	-	14
	26. 1 520 993	69 000	3,00	-	-	14
helmi	2. 3 012 630	62 000	3,00	-	-	14
	9. 1 036 648	66 000	3,25	-	-	14
	16. 1 022 832	59 000	3,25	-	-	14
	23. 2 126 309	63 000	3,25	-	-	14
maalis	1. 2 901 133	89 000	3,25	-	-	14

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetyistä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteä korko	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteä korko	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1) 2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi	8 607,7	4 838,6	83,1	146,0	1 105,5	510,6	1 923,9
helmi	8 638,8	4 801,1	86,9	148,9	1 111,6	543,9	1 946,5
maalis	8 684,9	4 803,1	88,8	151,2	1 125,6	549,8	1 966,4
huhti	8 741,1	4 827,6	93,3	160,3	1 129,3	542,0	1 988,6
touko	8 797,6	4 867,1	101,1	158,7	1 130,8	541,0	1 999,0
kesä	8 857,3	4 916,6	106,3	152,0	1 145,5	517,6	2 019,3
heinä	8 848,9	4 895,7	109,2	155,5	1 153,5	513,8	2 021,2
elo	8 856,3	4 893,0	113,2	165,4	1 164,9	484,8	2 035,0
syys	8 969,1	4 912,7	120,6	170,0	1 166,5	537,2	2 062,1
loka	9 083,7	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
marras	9 295,2	5 079,6	135,9	202,9	1 193,3	562,6	2 121,0
joulu	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000 tammi ⁶⁾	9 327,3	5 169,3	108,0	156,8	1 268,0	547,4	2 077,8

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosentti vähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennysprosentti oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
1999 helmi	98,3	99,3	1,1	0,1	3,00
maalis	100,6	101,5	0,9	0,1	3,00
huhti	100,1	100,7	0,6	0,0	2,84
touko	100,2	101,0	0,8	0,0	2,50
kesä	100,9	101,5	0,6	0,0	2,50
heinä	102,0	102,7	0,8	0,0	2,50
elo	102,8	103,5	0,6	0,0	2,50
syys	102,6	103,0	0,5	0,0	2,50
loka	102,8	103,3	0,6	0,0	2,50
marras	103,4	104,0	0,5	0,0	2,73
joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000 tammi	107,7	108,5	0,8	0,0	3,00
helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
maalis ⁶⁾	108,1	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päätyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttösummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- raha) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999	helmi	328,2	104,6	34,2	3,8	30,2	1,3	0,2	329,3	41,0	28,9	100,3	430,9			
	maalis	323,6	136,4	45,0	0,4	0,0	1,4	0,0	326,9	49,8	25,0	102,2	430,5			
	huhti	338,4	130,1	45,0	0,7	0,0	0,3	0,0	331,0	42,9	39,0	101,1	432,3			
	touko	342,5	121,6	45,0	0,8	0,0	0,4	0,0	333,9	36,3	38,0	101,2	435,5			
	kesä	339,8	132,0	45,0	0,4	0,0	0,6	0,0	337,0	40,4	37,2	101,9	439,6			
	heinä	342,4	143,1	45,0	0,4	0,0	0,5	0,0	342,1	45,7	39,5	102,9	445,6			
	elo	343,2	150,1	45,0	0,5	0,0	1,0	0,0	344,8	47,3	42,1	103,6	449,4			
	syys	343,5	150,4	45,0	0,2	0,0	0,7	0,0	342,1	51,4	41,6	103,2	446,0			
	loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7			
	marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6			
	joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8			
2000	tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3			
	helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9			

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitilien yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 7), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase ¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihdeluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					12
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7	
1998																
I	230,2	208,8	21,2	0,2	106,6	1,2	104,2	1,3	3,0	0,4	2,6	323,5	7,5	39,5	710,3	
II	293,4	272,1	21,1	0,2	105,4	4,8	99,7	0,8	3,2	0,6	2,6	337,2	7,8	47,9	794,9	
III	302,8	281,5	21,1	0,2	82,7	1,0	81,0	0,7	4,8	2,0	2,8	329,4	8,0	50,0	777,6	
IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0	
1999																
tammi	524,2	503,6	20,4	0,2	89,2	1,3	87,3	0,6	8,2	4,1	4,1	416,8	9,3	57,1	1 104,7	
helmi	647,3	626,7	20,4	0,2	90,7	1,5	88,6	0,5	8,3	4,2	4,1	365,2	9,3	56,8	1 177,7	
maalis	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	426,0	9,3	52,2	1 198,3	
huhti	540,7	520,1	20,4	0,2	93,2	1,2	91,3	0,7	8,1	4,0	4,1	435,7	9,6	52,8	1 140,2	
touko	481,1	460,5	20,4	0,2	93,1	1,6	90,8	0,7	8,2	4,0	4,2	387,6	9,6	51,1	1 030,9	
kesä	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	499,4	9,7	47,1	1 446,1	
heinä	755,2	734,7	20,4	0,2	92,3	1,5	89,9	0,9	8,7	4,4	4,3	452,0	9,8	51,6	1 369,8	
elo	530,8	510,2	20,4	0,2	91,9	1,1	90,0	0,7	8,8	4,4	4,4	423,0	9,9	52,8	1 117,1	
syys	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	47,9	1 043,7	
loka	567,0	546,4	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,6	9,9	53,9	1 164,2	
marras	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,0	1 086,1	
joulu	442,3	422,1	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	55,7	1 011,7	
2000																
tammi ³⁾	461,7	441,4	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	51,9	1 052,3	

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahamarkkinat			Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
			Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden						
1997	354,9	147,0	91,9	52,2	2,9	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7
1998											
I	340,5	137,9	88,4	46,8	2,7	14,0	14,5	107,4	31,7	64,3	710,3
II	345,5	217,8	159,1	54,2	4,5	14,4	13,3	114,3	27,2	62,5	794,9
III	341,5	211,8	140,2	67,1	4,5	11,9	12,0	109,6	23,2	67,6	777,6
IV	359,1	152,0	94,2	55,0	2,9	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999											
tammi	343,8	467,5	410,9	50,3	6,2	6,3	5,3	125,8	99,3	56,7	1 104,7
helmi	342,4	594,2	532,5	55,0	6,7	6,3	5,3	122,9	50,5	56,0	1 177,7
maalis	348,3	549,5	486,6	55,1	7,9	4,9	5,3	138,0	97,9	54,5	1 198,3
huhti	349,6	486,1	440,9	38,8	6,3	4,9	5,3	139,0	105,0	50,4	1 140,2
touko	353,0	419,7	369,5	42,7	7,4	4,9	5,3	137,4	61,5	49,2	1 030,9
kesä	355,8	724,3	672,3	44,1	7,8	4,9	5,3	140,7	171,4	43,8	1 446,1
heinä	363,6	682,7	620,6	56,4	5,7	4,9	5,3	139,9	124,3	49,2	1 369,8
elo	358,6	463,7	403,2	54,5	5,9	4,9	5,3	139,9	93,9	50,9	1 117,1
syys	359,4	390,5	332,9	50,7	6,9	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 043,7
loka	361,2	500,6	440,8	50,9	8,8	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,2
marras	362,9	443,0	368,3	65,0	9,7	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,1
joulu	393,0	339,3	277,1	54,3	7,9	3,3	4,6	175,1	49,8	46,7	1 011,7
2000											
tammi ³⁾	365,9	387,3	331,9	47,9	7,5	3,3	4,6	174,6	72,6	44,0	1 052,3

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Tammikuun 1999 alusta alkaen mukaan lukien TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosaamiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähden. Tammikuun 2000 lopun tilanne oli noin 46 miljardia euroa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11				
1997	8 436,1	2 905,6	821,4	4 709,1	1 868,4	635,5	1 050,6	182,3	99,7	329,8	94,2	235,6	1 594,8	238,9	796,9	13 364,7
1998 I	8 561,6	2 979,8	806,0	4 775,8	1 954,5	652,3	1 103,7	198,6	107,8	384,4	110,9	273,5	1 676,7	238,0	811,3	13 734,3
II	8 750,4	3 064,6	808,4	4 877,4	2 007,8	678,1	1 139,4	190,3	104,9	401,5	118,5	283,0	1 668,4	240,3	737,5	13 910,8
III	8 844,1	3 073,7	809,8	4 960,5	2 040,0	705,5	1 137,2	197,3	105,8	381,2	109,8	271,4	1 650,8	237,0	785,8	14 044,4
IV	9 098,4	3 181,5	821,2	5 095,8	2 012,3	721,3	1 102,3	188,7	107,1	424,2	123,3	300,8	1 579,9	243,9	777,4	14 243,2
1999 tammi	9 346,0	3 417,1	819,0	5 109,9	2 044,3	732,1	1 103,1	209,2	108,0	433,1	117,2	315,9	1 631,0	244,8	936,2	14 743,5
helmi	9 210,9	3 280,6	819,2	5 111,1	2 065,4	744,5	1 117,6	203,3	112,2	441,5	118,8	322,6	1 593,6	243,4	952,4	14 619,3
maalis	9 252,2	3 277,3	816,8	5 158,1	2 087,4	760,8	1 130,0	196,6	99,1	469,0	126,1	342,9	1 627,6	244,6	877,0	14 656,9
huhti	9 293,7	3 304,8	809,6	5 179,3	2 103,6	773,7	1 128,1	201,8	104,8	482,3	126,5	355,8	1 622,7	246,4	841,7	14 695,2
touko	9 312,1	3 290,6	809,8	5 211,7	2 140,8	787,4	1 145,2	208,2	102,8	497,2	128,1	369,1	1 621,8	247,5	831,1	14 753,1
kesä	9 452,1	3 330,5	816,5	5 305,1	2 138,3	800,3	1 125,4	212,6	101,9	484,7	124,4	360,3	1 646,0	250,0	865,8	14 938,7
heinä	9 461,6	3 313,2	808,4	5 340,0	2 131,8	801,7	1 114,1	216,0	108,2	483,3	125,9	357,3	1 630,2	254,5	849,0	14 918,5
elo	9 489,5	3 350,1	804,4	5 335,1	2 152,8	810,4	1 118,2	224,3	110,5	482,7	126,7	356,1	1 632,9	255,3	828,6	14 952,4
syys	9 568,5	3 384,2	809,4	5 374,9	2 179,9	828,0	1 134,5	217,4	111,1	481,5	129,6	351,9	1 653,3	258,9	816,9	15 070,2
loka	9 697,4	3 457,5	818,7	5 421,2	2 202,9	840,3	1 147,2	215,4	115,1	484,4	130,9	353,5	1 686,5	261,1	842,6	15 290,0
marras	9 859,3	3 541,9	831,7	5 485,8	2 217,7	850,0	1 144,6	223,1	128,1	497,9	129,7	368,1	1 764,9	265,3	902,5	15 635,7
joulu	9 791,3	3 447,3	822,4	5 521,5	2 180,7	831,8	1 128,0	220,9	129,9	520,7	138,7	382,0	1 702,9	283,0	937,5	15 546,1
2000 tammi ^(p)	9 853,0	3 475,5	814,5	5 563,0	2 198,4	841,6	1 135,2	221,5	125,8	527,0	141,4	385,6	1 718,1	284,5	943,4	15 650,0

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden				Rahamarkkinarahasto-osuudet	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulko-maiset velat	Muut velat	Yhteensä	
					julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomiset								Repot
1997	0,4	7 773,9	3 009,3	102,1	4 662,5	1 229,6	1 901,2	1 326,3	205,4	252,0	1 924,8	138,8	687,5	1 373,5	1 213,9	13 364,7
1998 I	0,4	7 845,7	3 086,2	92,8	4 666,7	1 210,8	1 897,2	1 346,4	212,2	255,5	1 987,2	149,5	710,3	1 512,0	1 273,7	13 734,3
II	0,4	8 010,8	3 176,1	93,9	4 740,8	1 292,8	1 899,7	1 346,4	201,9	259,8	2 041,2	145,9	723,4	1 480,1	1 249,1	13 910,8
III	0,4	8 043,6	3 227,5	90,0	4 726,2	1 268,8	1 901,0	1 345,4	211,0	260,4	2 093,2	154,1	725,9	1 482,8	1 284,0	14 044,4
IV	0,4	8 279,3	3 311,7	95,3	4 872,3	1 382,7	1 924,1	1 388,8	176,7	241,2	2 116,0	160,8	742,4	1 500,4	1 202,7	14 243,2
1999 tammi	0,4	8 448,5	3 490,1	82,7	4 875,8	1 408,5	1 983,5	1 312,6	171,2	272,1	2 145,8	169,6	750,7	1 583,3	1 373,0	14 743,5
helmi	0,4	8 313,4	3 367,5	86,7	4 859,2	1 381,6	1 980,1	1 313,6	183,9	286,6	2 174,6	174,7	753,7	1 592,3	1 323,5	14 619,3
maalis	0,5	8 330,1	3 390,4	78,9	4 860,8	1 387,1	1 984,9	1 310,5	178,3	279,8	2 193,9	180,5	759,3	1 618,1	1 294,7	14 656,9
huhti	0,5	8 338,8	3 384,6	77,8	4 876,4	1 404,0	1 986,8	1 314,0	171,7	297,5	2 223,0	190,1	769,5	1 626,0	1 249,7	14 695,2
touko	0,5	8 372,2	3 397,1	78,9	4 896,3	1 434,5	1 974,7	1 314,7	172,4	296,8	2 247,5	190,3	777,6	1 659,2	1 209,0	14 753,1
kesä	0,5	8 447,1	3 438,9	81,9	4 926,3	1 479,6	1 961,1	1 319,1	166,4	305,3	2 269,0	183,2	781,9	1 666,6	1 285,0	14 938,7
heinä	0,5	8 452,7	3 441,0	79,5	4 932,3	1 468,2	1 979,2	1 321,3	163,6	302,3	2 274,8	184,3	788,2	1 646,1	1 269,5	14 918,5
elo	0,6	8 452,0	3 458,0	84,0	4 910,0	1 439,1	1 988,1	1 320,2	162,6	307,3	2 291,0	195,0	787,9	1 683,1	1 235,5	14 952,4
syys	0,6	8 508,2	3 503,8	83,1	4 921,3	1 466,9	1 976,3	1 317,5	160,6	307,1	2 329,3	204,1	795,0	1 688,5	1 237,4	15 070,2
loka	0,6	8 605,0	3 584,7	84,8	4 935,5	1 467,4	1 996,7	1 314,0	157,4	307,6	2 355,7	214,6	801,2	1 753,8	1 251,4	15 290,0
marras	0,7	8 735,1	3 679,8	81,9	4 973,5	1 501,1	2 005,0	1 308,7	158,6	310,2	2 376,9	243,5	805,2	1 839,5	1 324,6	15 635,7
joulu	0,7	8 733,4	3 603,8	89,8	5 039,8	1 529,7	2 037,8	1 327,0	145,3	308,9	2 364,0	252,5	832,9	1 776,7	1 277,0	15 546,1
2000 tammi ^(p)	0,7	8 727,1	3 583,9	85,7	5 057,6	1 556,4	2 022,3	1 323,2	155,6	327,1	2 367,7	231,4	853,6	1 839,3	1 303,1	15 650,0

Lähde: EKP.

1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

	Lainat			Hallussa			Hallussa olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä	
	euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1998	kesä	5 707,1	829,5	4 877,6	1 430,3	1 239,2	191,1	285,6	2 005,7	248,1	754,9	10 431,7
	heinä	5 743,0	824,1	4 918,9	1 422,1	1 226,8	195,3	278,1	1 955,6	243,4	802,7	10 444,9
	elo	5 747,3	826,4	4 920,9	1 422,4	1 226,9	195,6	271,7	1 973,9	244,3	794,3	10 453,9
	syys	5 791,6	830,9	4 960,7	1 416,1	1 218,1	198,0	274,2	1 980,1	244,9	805,6	10 512,7
	loka	5 829,0	835,2	4 993,8	1 429,7	1 226,7	203,0	274,3	1 968,6	247,1	799,5	10 548,1
	marras	5 882,8	841,5	5 041,3	1 418,3	1 221,6	196,7	288,8	2 008,4	249,3	821,1	10 668,7
	joulu	5 937,5	841,6	5 095,9	1 377,8	1 188,5	189,2	304,5	1 902,2	251,8	790,6	10 564,4
1999	tammi	5 949,6	839,4	5 110,1	1 400,2	1 190,4	209,8	320,0	2 047,8	254,1	962,3	10 933,9
	helmi	5 950,9	839,6	5 111,3	1 410,1	1 206,2	203,9	326,8	1 958,8	252,7	979,1	10 878,4
	maalis	5 995,5	837,2	5 158,3	1 419,1	1 221,9	197,2	347,0	2 053,6	253,9	897,9	10 967,0
	huhti	6 009,5	830,0	5 179,5	1 421,9	1 219,4	202,6	359,9	2 058,4	255,9	864,0	10 969,7
	touko	6 042,1	830,2	5 211,8	1 444,9	1 236,0	208,9	373,3	2 009,4	257,1	850,0	10 976,7
	kesä	6 142,1	836,9	5 305,2	1 429,0	1 215,5	213,5	364,5	2 145,4	259,6	880,2	11 220,8
	heinä	6 168,9	828,8	5 340,2	1 421,0	1 204,0	216,9	361,7	2 082,2	264,4	868,2	11 166,3
	elo	6 160,0	824,8	5 335,2	1 433,2	1 208,2	225,0	360,4	2 056,0	265,2	848,4	11 123,1
	syys	6 204,9	829,8	5 375,1	1 442,9	1 224,4	218,5	356,3	2 081,2	268,7	831,9	11 186,1
	loka	6 260,4	839,1	5 421,3	1 453,1	1 236,5	216,6	357,8	2 119,1	271,0	864,0	11 325,4
	marras	6 338,0	852,1	5 486,0	1 458,2	1 234,0	224,2	372,7	2 175,2	275,3	924,8	11 544,2
	joulu	6 364,2	842,1	5 522,1	1 436,1	1 214,1	222,0	391,8	2 103,5	293,0	949,2	11 537,8
2000	tammi ⁴⁾	6 397,8	834,3	5 563,6	1 445,3	1 222,8	222,5	395,3	2 142,4	294,4	961,4	11 636,7

2. Velat: kannat

	Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli				Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- eseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä	
				Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1998	kesä	315,5	148,1	4 745,3	1 297,3	1 899,7	1 346,4	201,9	315,2	1 371,6	718,6	1 507,3	1 311,6	-1,5	10 431,7
	heinä	320,7	156,6	4 721,8	1 255,2	1 907,1	1 345,4	214,1	322,5	1 380,5	717,3	1 479,3	1 338,3	7,8	10 444,9
	elo	315,0	165,2	4 716,9	1 247,5	1 915,8	1 346,4	207,2	326,4	1 385,4	716,6	1 490,2	1 336,2	2,1	10 453,9
	syys	311,8	157,0	4 730,7	1 273,3	1 901,0	1 345,4	211,0	320,7	1 398,8	723,7	1 505,9	1 351,6	12,4	10 512,7
	loka	313,3	155,7	4 750,4	1 275,4	1 904,4	1 348,9	221,8	325,4	1 391,4	720,0	1 552,2	1 343,8	-4,0	10 548,1
	marras	314,2	148,8	4 771,5	1 322,8	1 897,2	1 349,8	201,8	328,8	1 402,8	717,3	1 606,9	1 355,0	23,4	10 668,7
	joulu	323,4	150,3	4 875,2	1 385,6	1 924,1	1 388,8	176,7	303,5	1 398,9	714,3	1 518,9	1 260,1	19,7	10 564,4
1999	tammi	313,2	133,0	4 882,0	1 414,7	1 983,5	1 312,6	171,2	340,0	1 417,8	755,2	1 682,6	1 429,7	-19,7	10 933,9
	helmi	312,8	141,7	4 866,0	1 388,4	1 980,2	1 313,6	183,9	355,4	1 433,9	753,5	1 642,9	1 379,5	-7,3	10 878,4
	maalis	317,4	134,0	4 868,6	1 394,9	1 984,9	1 310,5	178,3	366,1	1 436,9	767,1	1 716,0	1 349,2	11,7	10 967,0
	huhti	319,5	116,6	4 882,8	1 410,3	1 986,8	1 314,0	171,7	387,6	1 453,5	778,0	1 731,0	1 300,2	0,6	10 969,7
	touko	321,2	121,6	4 903,7	1 441,9	1 974,7	1 314,7	172,4	389,1	1 463,8	783,0	1 720,7	1 258,1	15,4	10 976,7
	kesä	323,7	126,0	4 934,1	1 487,4	1 961,1	1 319,1	166,4	391,5	1 472,5	793,6	1 838,0	1 328,8	12,5	11 220,8
	heinä	331,7	135,8	4 938,0	1 473,9	1 979,2	1 321,3	163,6	383,3	1 477,0	797,8	1 770,4	1 318,6	13,7	11 166,3
	elo	326,2	138,5	4 916,0	1 445,1	1 988,1	1 320,2	162,6	396,6	1 484,8	796,7	1 776,9	1 286,5	0,9	11 123,1
	syys	327,1	133,9	4 928,2	1 473,8	1 976,3	1 317,5	160,6	403,5	1 505,2	807,3	1 777,3	1 287,4	16,2	11 186,1
	loka	329,4	135,7	4 944,3	1 476,2	1 996,7	1 314,0	157,4	410,5	1 518,8	816,6	1 847,6	1 300,8	21,6	11 325,4
	marras	329,8	146,8	4 983,2	1 510,8	2 005,0	1 308,7	158,6	428,9	1 529,3	821,6	1 909,0	1 377,1	18,4	11 544,2
	joulu	349,7	144,1	5 047,7	1 537,6	2 037,8	1 327,0	145,3	434,8	1 534,8	865,1	1 826,4	1 323,7	11,5	11 537,8
2000	tammi ⁴⁾	332,8	133,6	5 065,1	1 564,0	2 022,3	1 323,2	155,6	436,0	1 529,0	882,3	1 911,9	1 347,1	-1,1	11 636,7

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista. Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.

2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

												Yhteensä
		Lainat euro-alueelle	Julkis-yhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	heinä	39,4	-5,3	44,7	-11,1	-15,5	4,4	-6,7	-34,8	-4,7	48,0	30,1
	elo	3,8	2,2	1,6	0,1	-0,1	0,1	-6,3	11,5	0,9	-8,5	1,4
	syys	51,1	4,8	46,3	-5,9	-8,8	2,9	2,7	55,7	0,6	-2,7	101,4
	loka	37,3	4,2	33,1	12,2	7,5	4,7	0,1	-18,1	2,3	-6,1	27,7
	marras	55,8	6,2	49,6	-11,7	-5,3	-6,4	14,5	20,8	2,3	21,4	103,2
	joulu	64,4	0,2	64,3	-39,6	-32,1	-7,6	15,6	-100,9	2,7	-30,1	-87,9
1999	tammi	75,4	-1,3	76,7	17,7	12,6	5,1	9,4	120,7	-0,1	158,5	381,6
	helmi	-1,1	0,0	-1,2	9,5	15,7	-6,2	6,7	-114,2	-1,3	16,8	-83,7
	maalis	39,3	-3,2	42,4	25,2	24,1	1,1	19,9	53,9	1,2	-91,5	48,0
	huhti	12,5	-8,7	21,2	3,7	-1,6	5,3	12,9	-5,8	2,0	-33,9	-8,7
	touko	31,6	0,1	31,5	22,8	16,6	6,2	13,3	-57,4	1,2	-14,1	-2,5
	kesä	101,2	6,6	94,6	-16,9	-21,4	4,4	-9,4	126,7	2,4	29,8	233,7
	heinä	29,8	-8,0	37,8	-7,6	-11,2	3,6	-2,9	-37,6	4,7	-12,0	-25,5
	elo	-9,8	-4,1	-5,7	11,6	3,8	7,8	-1,4	-40,9	0,8	-19,8	-59,5
	syys	46,5	5,1	41,5	9,2	15,8	-6,5	-4,1	22,7	3,6	-9,6	68,3
	loka	52,3	9,1	43,2	9,5	11,7	-2,2	1,5	20,8	2,0	32,1	118,2
	marras	74,4	12,7	61,6	3,9	-3,2	7,1	14,8	23,6	4,3	60,8	181,8
	joulu	29,6	-9,7	39,3	-27,7	-25,1	-2,6	14,7	-76,4	17,9	20,9	-21,0
2000	tammi ^(p)	32,4	-8,0	40,3	17,2	16,0	1,2	2,4	21,1	1,5	12,2	86,7

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	heinä	5,2	8,5	-21,2	-41,3	8,8	-1,0	12,3	7,5	12,1	-2,0	-17,0	26,2	10,9	30,1
	elo	-5,6	8,5	-6,0	-8,0	7,9	1,0	-7,0	3,8	3,3	0,2	5,3	-2,3	-5,7	1,4
	syys	-3,3	-8,1	20,4	28,0	-10,7	-0,9	3,9	-5,0	6,2	8,2	53,0	20,0	10,2	101,4
	loka	1,5	-1,3	18,9	1,7	3,0	3,5	10,8	4,7	-10,7	-3,3	43,8	-9,4	-16,6	27,7
	marras	0,9	-6,9	18,7	46,5	-8,6	0,9	-20,0	3,1	9,9	-1,9	38,9	13,1	27,4	103,2
	joulu	9,2	1,5	106,1	63,4	28,9	39,0	-25,1	-24,7	-4,3	-3,5	-80,3	-88,8	-3,1	-87,9
1999	tammi	-9,2	-5,3	40,5	29,8	-2,2	14,2	-1,4	13,6	20,3	10,3	156,5	178,7	-23,6	381,6
	helmi	-0,4	8,8	-26,1	-27,5	-12,2	0,9	12,6	15,1	12,2	-0,8	-61,5	-50,1	19,2	-83,7
	maalis	4,7	-7,6	-0,5	5,2	3,0	-3,1	-5,6	6,4	5,0	12,5	55,6	-40,7	12,8	48,0
	huhti	2,1	-17,4	12,9	15,0	1,1	3,4	-6,6	20,9	15,4	11,2	6,6	-49,6	-10,8	-8,7
	touko	1,7	5,0	19,7	31,2	-12,8	0,6	0,8	1,4	8,9	5,9	-18,2	-41,6	14,8	-2,5
	kesä	2,4	4,4	28,9	45,0	-14,5	4,5	-6,0	1,3	7,0	13,1	108,0	72,3	-3,8	233,7
	heinä	8,0	9,8	7,0	-12,4	20,0	2,2	-2,8	-7,8	7,4	5,0	-45,8	-9,8	0,6	-25,5
	elo	-5,5	2,7	-24,1	-29,6	7,7	-1,1	-1,1	13,1	5,0	-0,3	-4,9	-33,5	-12,2	-59,5
	syys	0,9	-4,7	13,0	29,2	-11,6	-2,7	-2,0	6,5	20,4	5,4	4,2	7,4	15,3	68,3
	loka	2,2	1,8	13,7	1,6	19,0	-3,6	-3,2	6,6	10,8	6,9	54,7	17,4	4,1	118,2
	marras	0,5	11,2	34,3	32,9	5,7	-5,3	1,1	17,8	7,0	4,0	32,5	77,8	-3,3	181,8
	joulu	19,6	-2,7	64,4	26,7	32,8	18,3	-13,4	-5,1	5,7	28,5	-85,9	-42,6	-2,8	-21,0
2000	tammi ^(p)	-16,9	-10,5	15,6	25,6	-16,6	-3,8	10,3	-2,9	-7,6	20,3	71,9	29,7	-13,0	86,7

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
				Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾			
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾							
						1	2	3	4			
1998	kesä	315,5	1 364,6	1 680,1	94,47	877,9	1 188,9	3 747,0	95,80	201,9	315,2	85,1
	heinä	320,7	1 323,0	1 643,7	92,47	883,2	1 189,1	3 716,1	95,06	214,1	322,5	91,2
	elo	315,0	1 314,8	1 629,8	91,67	886,1	1 191,6	3 707,6	94,82	207,2	326,4	90,4
	syys	311,8	1 339,2	1 651,0	92,98	871,4	1 191,5	3 713,9	95,13	211,0	320,7	82,0
	loka	313,3	1 340,1	1 653,4	93,10	878,8	1 195,3	3 727,4	95,46	221,8	325,4	82,7
	marras	314,2	1 387,3	1 701,5	95,76	877,1	1 196,1	3 774,7	96,61	201,8	328,8	79,7
	joulu	323,4	1 452,9	1 776,3	100,00	894,5	1 234,4	3 905,2	100,00	176,7	303,5	69,7
1999	tammi	313,2	1 482,5	1 795,7	101,18	887,9	1 249,8	3 933,4	100,85	171,2	340,0	54,5
	helmi	312,8	1 452,5	1 765,3	99,40	873,1	1 252,5	3 890,9	99,69	183,9	355,4	56,1
	maalis	317,4	1 468,4	1 785,9	100,49	872,7	1 250,1	3 908,7	100,07	178,3	366,1	49,1
	huhti	319,5	1 480,6	1 800,1	101,26	872,9	1 255,1	3 928,2	100,54	171,7	387,6	53,0
	touko	321,2	1 509,7	1 830,9	102,97	863,3	1 259,9	3 954,1	101,18	172,4	389,1	57,6
	kesä	323,7	1 550,1	1 873,8	105,35	840,2	1 265,7	3 979,7	101,80	166,4	391,5	59,2
	heinä	331,7	1 542,7	1 874,4	105,45	853,3	1 270,4	3 998,1	102,34	163,6	383,3	61,7
	elo	326,2	1 512,9	1 839,1	103,42	856,1	1 270,3	3 965,6	101,46	162,6	396,6	63,0
	syys	327,1	1 536,9	1 864,0	104,85	842,1	1 267,8	3 973,9	101,69	160,6	403,5	75,5
	loka	329,4	1 541,3	1 870,6	105,17	857,4	1 265,5	3 993,5	102,11	157,4	410,5	74,0
	marras	329,8	1 575,1	1 904,9	107,00	856,8	1 260,4	4 022,1	102,74	158,6	428,9	75,6
	joulu	349,7	1 605,5	1 955,1	109,81	876,3	1 282,8	4 114,2	105,09	145,3	434,8	84,4
2000	tammi ⁴⁾	332,8	1 630,8	1 963,6	110,24	858,7	1 279,9	4 102,2	104,74	155,6	436,0	80,7

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
				1	2	3	4				5	6
1998	heinä	5,2	-40,8	-35,6	-	6,4	0,3	-29,0	-	12,3	7,5	6,5
	elo	-5,6	-8,6	-14,2	-	2,4	2,4	-9,4	-	-7,0	3,8	-1,0
	syys	-3,3	26,6	23,3	8,0	-11,6	0,1	11,9	4,6	3,9	-5,0	-7,6
	loka	1,5	0,6	2,1	7,8	7,1	3,8	12,9	4,5	10,8	4,7	0,5
	marras	0,9	46,3	47,2	8,5	-2,8	0,7	45,1	4,9	-20,0	3,1	-3,2
	joulu	9,2	66,2	75,4	9,2	19,0	38,0	132,4	6,0	-25,1	-24,7	-10,2
1999	tammi	-9,2	30,3	21,0	14,7	-3,2	15,3	33,1	7,8	-1,4	13,6	-5,5
	helmi	-0,4	-31,2	-31,6	12,6	-16,3	2,6	-45,3	6,5	12,6	15,1	1,1
	maalis	4,7	14,5	19,2	11,7	-1,7	-2,6	14,9	6,8	-5,6	6,4	-0,4
	huhti	2,1	11,7	13,8	11,5	-0,4	5,0	18,5	6,3	-6,6	20,9	1,1
	touko	1,7	28,7	30,4	12,1	-10,2	4,7	25,0	6,4	0,8	1,4	4,4
	kesä	2,4	39,8	42,3	11,5	-23,8	5,8	24,3	6,3	-6,0	1,3	1,4
	heinä	8,0	-6,3	1,7	14,0	14,4	4,8	21,0	7,7	-2,8	-7,8	2,9
	elo	-5,5	-30,6	-36,1	12,8	2,0	-0,1	-34,3	7,0	-1,1	13,1	1,0
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,9	-2,5	9,0	6,9	-2,0	6,5	0,8
	loka	2,2	3,5	5,8	13,0	12,7	-2,4	16,1	7,0	-3,2	6,6	-1,8
	marras	0,5	32,1	32,6	11,7	-2,5	-5,2	24,9	6,3	1,1	17,8	0,8
	joulu	19,6	30,3	49,9	9,8	19,6	22,4	91,9	5,1	-13,4	-5,1	9,1
2000	tammi ⁴⁾	-16,9	24,6	7,7	9,0	-18,4	-2,9	-13,5	3,9	10,3	-2,9	-3,9

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille. Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.
- 2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihteluista puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 3 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokitellun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät										
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾		Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko-maiset netto-saamiset		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	joista lainoja	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
4 349,1	97,46		1 022,4	212,0	1 286,5	718,6	2 068,6	5 354,4	4 877,6	95,31	498,4	1998	kesä
4 343,9	97,40		1 024,4	210,9	1 289,3	717,3	2 050,9	5 392,3	4 918,9	96,19	476,3		heinä
4 331,5	97,10		1 030,1	210,1	1 295,0	716,6	2 053,3	5 388,1	4 920,9	96,22	483,7		elo
4 327,6	97,17		1 030,0	209,5	1 316,8	723,7	2 049,1	5 432,9	4 960,7	97,12	474,2		syys
4 357,3	97,82		1 026,1	209,3	1 308,7	720,0	2 061,9	5 471,1	4 993,8	97,77	416,4		loka
4 384,9	98,38		1 020,5	209,6	1 323,1	717,3	2 063,1	5 526,9	5 041,3	98,74	401,5		marras
4 455,1	100,00		1 030,2	214,8	1 329,2	714,3	2 030,1	5 589,6	5 095,9	100,00	383,3		joulu
4 499,2	100,90		1 096,3	123,1	1 363,3	755,2	2 029,8	5 640,0	5 110,1	101,50	365,1	1999	tammi
4 486,4	100,53		1 107,8	121,8	1 377,7	753,5	2 045,8	5 641,9	5 111,3	101,48	315,9		helmi
4 502,2	100,87		1 112,9	120,9	1 387,8	767,1	2 059,1	5 702,5	5 158,3	102,32	337,6		maalis
4 540,5	101,63		1 114,8	118,7	1 400,4	778,0	2 049,4	5 741,9	5 179,5	102,74	327,4		huhti
4 573,2	102,33		1 112,3	115,1	1 406,3	783,0	2 066,2	5 794,0	5 211,8	103,37	288,7		touko
4 596,8	102,80		1 121,9	114,2	1 413,3	793,6	2 052,3	5 883,3	5 305,2	105,25	307,4		kesä
4 606,7	103,10		1 126,6	111,9	1 415,3	797,8	2 032,8	5 918,8	5 340,2	106,00	311,8		heinä
4 587,8	102,63		1 132,6	111,0	1 421,8	796,7	2 033,0	5 920,7	5 335,2	105,88	279,0		elo
4 613,4	102,95		1 134,9	111,2	1 429,7	807,3	2 054,2	5 949,9	5 375,1	106,71	304,0		syys
4 635,5	103,34		1 139,7	110,6	1 444,7	816,6	2 075,6	5 995,7	5 421,3	107,56	271,5		loka
4 685,2	104,33		1 148,7	110,6	1 453,8	821,6	2 086,1	6 082,8	5 486,0	108,79	266,2		marras
4 778,6	106,17		1 162,0	112,8	1 450,4	865,1	2 056,2	6 135,9	5 522,1	109,57	277,1		joulu
4 774,5	105,95		1 164,1	111,8	1 448,3	882,3	2 057,1	6 181,5	5 563,6	110,37	230,5	2000	tammi ⁴⁾

M3			M3:n keskeiset vastaerät										
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	joista lainoja	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
-2,7	-	-	2,3	-1,2	5,6	-2,0	-20,8	42,4	44,7	-	-17,8	1998	heinä
13,5	-	-	5,5	-0,8	4,3	0,2	2,2	-4,6	1,6	-	6,1		elo
3,2	4,7	-	0,9	-0,6	13,8	8,2	-4,0	51,8	46,3	9,0	2,7		syys
28,8	5,0	4,8	-4,1	-0,2	-11,1	-3,3	11,7	37,9	33,1	8,9	-61,9		loka
25,0	4,7	4,8	-5,9	0,4	13,1	-1,9	1,0	57,7	49,6	9,3	-18,1		marras
72,3	4,7	5,1	9,9	5,5	6,0	-3,5	-31,9	72,3	64,3	9,0	-20,6		joulu
39,9	5,8	5,3	1,3	-1,1	25,7	10,3	11,3	91,1	76,7	10,4	-35,8	1999	tammi
16,5	5,2	5,5	4,1	-1,3	11,0	-0,8	15,7	-0,6	-1,2	9,8	-52,7		helmi
15,3	5,4	5,3	4,7	-0,8	5,3	12,5	20,9	63,5	42,4	10,0	-1,7		maalis
33,8	5,2	5,4	1,7	-2,2	14,3	11,2	-10,3	39,4	21,2	9,6	-12,5		huhti
31,5	5,4	5,4	-2,7	-3,6	4,5	5,9	16,7	51,1	31,5	9,9	-39,2		touko
21,0	5,5	5,6	9,3	-1,0	5,6	13,1	-14,8	89,7	94,6	10,4	18,6		kesä
13,3	5,8	5,7	5,2	-2,3	4,5	5,0	-19,2	38,6	37,8	10,2	8,2		heinä
21,2	5,7	5,8	5,7	-0,9	4,0	-0,3	-0,3	0,7	-5,7	10,0	-36,0		elo
14,3	5,9	5,8	2,3	0,2	19,6	5,4	20,9	30,8	41,5	9,9	18,4		syys
17,6	5,6	5,9	6,1	-0,6	12,6	6,9	20,8	42,5	43,2	10,0	-33,9		loka
44,6	6,1	6,0	8,1	0,1	6,2	4,0	9,5	83,6	61,6	10,2	-8,9		marras
82,5	6,2	5,7	13,2	2,1	-3,4	28,5	-34,8	51,4	39,3	9,6	9,4		joulu
-9,9	5,0	-	1,8	-0,9	-3,7	20,3	8,1	43,9	40,3	8,7	-50,8	2000	tammi ⁴⁾

3) Luottoihin kuuluvat lainat ja hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit (ml. osakkeet ja osuudet).

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus sivulla 52*.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihteluista puhdistetut kannat

	M2								M3		Lainat muille euroalueella		
	M1				Yhteensä		Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ²⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾	
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾					
	1	2	3	4					5	6	7	8	9
1998	kesä	1 648,3	92,68	2 079,9	97,52	3 728,1	95,32	599,6	108,79	4 327,7	96,98	4 858,9	94,95
	heinä	1 642,8	92,42	2 078,2	97,50	3 721,0	95,19	626,7	113,82	4 347,7	97,49	4 902,8	95,87
	elo	1 654,6	93,07	2 085,1	97,80	3 739,7	95,64	616,8	111,96	4 356,5	97,66	4 938,9	96,57
	syys	1 665,9	93,82	2 081,8	97,80	3 747,7	95,99	614,1	111,76	4 361,8	97,94	4 973,3	97,37
	loka	1 675,4	94,34	2 087,2	98,04	3 762,7	96,36	634,6	115,44	4 397,2	98,71	5 006,8	98,02
	marras	1 692,8	95,27	2 096,5	98,42	3 789,3	96,99	610,5	110,97	4 399,8	98,71	5 048,9	98,89
	joulu	1 717,2	96,67	2 107,6	99,00	3 824,8	97,94	571,7	103,97	4 396,5	98,68	5 066,2	99,42
1999	tammi	1 782,3	100,43	2 110,7	99,30	3 893,0	99,81	577,5	103,34	4 470,6	100,25	5 090,3	101,11
	helmi	1 784,6	100,49	2 106,9	99,05	3 891,5	99,70	592,1	105,79	4 483,6	100,47	5 114,2	101,54
	maalis	1 804,0	101,51	2 115,0	99,36	3 919,0	100,33	589,4	105,73	4 508,4	101,01	5 161,5	102,39
	huhti	1 815,9	102,15	2 119,1	99,52	3 935,0	100,72	602,7	107,50	4 537,7	101,57	5 190,0	102,95
	touko	1 829,4	102,89	2 122,9	99,67	3 952,3	101,13	606,0	108,03	4 558,3	102,00	5 230,8	103,75
	kesä	1 843,4	103,64	2 117,7	99,40	3 961,1	101,33	614,3	109,28	4 575,4	102,32	5 285,0	104,85
	heinä	1 863,9	104,86	2 130,1	100,04	3 994,0	102,23	608,9	108,48	4 602,9	103,02	5 321,2	105,62
	elo	1 870,5	105,19	2 133,0	100,14	4 003,5	102,43	615,5	109,56	4 619,0	103,32	5 355,1	106,28
	syys	1 880,0	105,75	2 131,8	100,09	4 011,8	102,66	639,4	111,67	4 651,2	103,79	5 390,2	107,01
	loka	1 888,9	106,20	2 137,6	100,23	4 026,4	102,95	647,8	112,98	4 674,2	104,20	5 435,4	107,84
	marras	1 900,6	106,76	2 139,5	100,23	4 040,1	103,20	662,9	115,38	4 703,0	104,73	5 492,6	108,92
	joulu	1 900,5	106,74	2 133,9	99,97	4 034,4	103,05	687,0	117,64	4 721,4	104,90	5 491,3	108,96
2000	tammi ⁴⁾	1 939,6	108,89	2 117,5	99,17	4 057,1	103,59	687,8	117,03	4 744,9	105,29	5 538,7	109,87

4. Kausivaihteluista puhdistetut virrat⁵⁾

	M2								M3		Lainat muille euroalueella		
	M1				Yhteensä		Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ¹⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
	1	2	3	4					5	6	7	8	9
1998	kesä	12,6	0,8	-0,2	0,0	12,4	0,3	-0,6	-0,1	11,8	0,3	30,1	0,6
	heinä	-4,7	-0,3	-0,5	0,0	-5,2	-0,1	27,7	4,6	22,5	0,5	47,3	1,0
	elo	11,5	0,7	6,3	0,3	17,9	0,5	-10,2	-1,6	7,6	0,2	35,7	0,7
	syys	13,5	0,8	0,0	0,0	13,5	0,4	-1,1	-0,2	12,4	0,3	40,9	0,8
	loka	9,1	0,5	5,2	0,2	14,3	0,4	20,2	3,3	34,6	0,8	33,4	0,7
	marras	16,5	1,0	8,1	0,4	24,5	0,7	-24,6	-3,9	-0,1	0,0	44,2	0,9
	joulu	25,0	1,5	12,3	0,6	37,3	1,0	-38,5	-6,3	-1,2	0,0	26,9	0,5
1999	tammi	66,8	3,9	6,3	0,3	73,1	1,9	-3,5	-0,6	69,6	1,6	86,3	1,7
	helmi	1,0	0,1	-5,3	-0,3	-4,3	-0,1	13,7	2,4	9,4	0,2	21,5	0,4
	maalis	18,1	1,0	6,6	0,3	24,7	0,6	-0,4	-0,1	24,3	0,5	42,8	0,8
	huhti	11,4	0,6	3,5	0,2	14,9	0,4	9,9	1,7	24,8	0,6	28,6	0,6
	touko	13,1	0,7	3,2	0,2	16,3	0,4	3,0	0,5	19,3	0,4	39,9	0,8
	kesä	13,4	0,7	-5,9	-0,3	7,6	0,2	7,0	1,1	14,5	0,3	55,5	1,1
	heinä	21,6	1,2	13,8	0,7	35,4	0,9	-4,5	-0,7	31,0	0,7	39,0	0,7
	elo	5,8	0,3	1,9	0,1	7,8	0,2	6,0	1,0	13,8	0,3	33,2	0,6
	syys	10,0	0,5	-0,9	0,0	9,0	0,2	11,9	1,9	20,9	0,5	36,7	0,7
	loka	8,0	0,4	3,0	0,1	11,0	0,3	7,5	1,2	18,5	0,4	42,2	0,8
	marras	10,0	0,5	-0,1	0,0	10,0	0,2	13,8	2,1	23,7	0,5	54,2	1,0
	joulu	-0,3	0,0	-5,5	-0,3	-5,9	-0,1	13,0	2,0	7,1	0,2	1,9	0,0
2000	tammi ⁴⁾	38,3	2,0	-17,1	-0,8	21,1	0,5	-3,6	-0,5	17,6	0,4	46,2	0,8

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 14* alaviite 1.

2) Ks. sivu 14* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus sivulla 52*.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 14* alaviite 3.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ²⁾				Kotitaloudet ²⁾	Kulutusluotot ³⁾			Asuntoluotot ³⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi		Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
														1	
1998 I	2 163,1	770,9	319,8	1 072,5	2 318,2	75,0	119,0	185,9	28,0	49,0	1 320,7	108,2	76,6	355,8	37,7
II	2 200,5	785,1	320,8	1 094,6	2 373,6	78,2	121,8	190,2	28,4	49,3	1 345,1	113,9	79,2	367,6	37,5
III	2 223,8	775,0	324,4	1 124,4	2 420,3	80,2	126,0	195,1	28,9	48,6	1 379,2	111,8	86,6	364,0	36,8
IV	2 287,1	813,0	316,3	1 157,8	2 479,4	84,7	128,2	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,2	82,0	380,6	36,8
1999 I	2 257,5	818,2	338,1	1 101,3	2 525,9	86,4	147,3	187,2	15,4	66,9	1 463,1	135,4	99,2	324,9	35,8
II	2 330,1	844,0	352,6	1 133,5	2 593,0	84,6	152,8	192,9	18,7	63,7	1 513,6	138,3	99,2	329,1	35,8
III	2 344,9	831,5	362,3	1 151,2	2 653,5	86,2	155,6	195,3	19,5	64,3	1 561,4	136,2	97,8	337,3	36,2
IV ⁴⁾	2 416,6	860,8	372,6	1 183,2	2 713,4	87,4	153,0	192,8	19,9	61,4	1 616,2	141,8	98,9	342,0	37,2

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset ²⁾				Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
1998 I	240,4	146,1	50,0	44,3	23,5	17,5	2,0	4,0
II	246,3	148,1	51,4	46,8	23,4	16,4	2,1	4,8
III	247,5	143,3	54,2	50,0	35,2	27,2	2,4	5,6
IV	263,9	157,9	52,9	53,0	27,9	19,1	2,5	6,3
1999 I	302,0	185,3	54,9	61,9	37,0	28,0	3,1	6,0
II	306,0	192,0	52,3	61,7	40,3	28,8	2,7	8,8
III	298,7	181,1	53,3	64,3	41,7	32,9	2,8	6,0
IV ⁴⁾	316,0	191,4	54,5	70,0	38,4	29,8	2,8	5,8

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										
	Valtio ⁴⁾	Muut julkisyhteisöt									Sosiaaliturvarahastot
		Osavaltiohallinto					Paikallishallinto				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta				
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998 I	828,0	221,2	269,2	9,9	14,6	244,6	327,0	19,9	52,4	254,7	10,6
II	830,1	219,1	271,8	8,6	15,6	247,6	333,5	19,8	55,6	258,1	5,6
III	831,5	216,5	273,7	7,8	14,2	251,7	326,1	17,7	50,7	257,7	15,3
IV	841,7	201,7	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	19,1	51,0	264,8	14,0
1999 I	837,2	221,2	276,7	12,1	20,9	243,7	325,8	19,3	12,5	294,0	13,6
II	836,9	212,0	279,2	11,5	20,5	247,1	328,4	20,0	10,9	297,5	17,3
III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
IV ⁴⁾	838,9	197,6	289,9	15,0	22,1	252,7	335,1	21,0	10,9	303,3	16,2

Lähde: EKP.

- 1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi. Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.
- 4) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaumaa.

Taulukko 2.6

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	3 178,4	2 807,2	43,5	327,7	234,5	27,0	44,9	21,3	4 816,8	4 658,3	21,1	137,3	103,3	15,1	10,3	8,6
II	3 280,8	2 937,1	39,2	304,5	213,9	20,9	42,9	26,9	4 897,6	4 742,9	18,7	135,9	99,5	15,8	10,2	10,5
III	3 310,6	2 932,0	41,1	337,4	234,1	27,1	44,2	32,0	4 889,2	4 736,7	19,7	132,7	95,2	12,7	13,7	11,2
IV	3 405,4	3 024,3	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999 I	3 877,0	3 453,2	49,1	374,6	263,6	27,1	54,5	29,4	5 002,5	4 850,6	23,7	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
II	4 111,3	3 712,2	44,0	355,0	252,8	27,0	51,5	23,6	5 059,6	4 899,3	25,7	134,6	96,6	15,0	12,5	10,5
III	3 836,7	3 430,1	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
IV ³⁾	3 880,9	3 467,3	42,4	371,2	262,5	34,2	54,1	20,4	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	1 161,9	470,3	121,0	570,6	448,6	44,0	52,5	25,6	388,7	150,1	39,0	199,6	145,7	22,4	13,9	17,7
II	1 132,3	460,7	121,4	550,3	425,7	40,9	49,9	33,7	372,7	147,8	32,6	192,3	140,3	18,9	11,6	21,5
III	1 168,8	464,3	127,3	577,2	443,6	47,5	54,1	32,0	330,8	143,1	28,8	158,9	122,3	13,8	11,2	11,6
IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999 I	1 294,0	556,5	128,4	609,2	470,4	52,9	53,1	32,7	415,2	178,1	36,8	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
II	1 378,4	613,9	135,3	629,2	501,2	39,2	52,3	36,5	453,2	193,3	40,9	219,0	168,0	24,5	11,7	14,8
III	1 310,8	553,8	130,1	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	161,9	27,5	11,4	14,8
IV ³⁾	1 319,8	539,5	121,1	659,2	526,7	49,0	50,7	32,8	498,9	214,1	46,7	238,1	183,5	27,3	13,0	14,2

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	2 001,2	1 784,0	20,7	196,6	110,7	38,9	31,2	15,8	163,5	151,0	0,3	12,2	10,6	0,9	0,4	0,4
II	2 053,9	1 833,8	22,5	197,6	112,7	37,6	30,6	16,7	160,2	144,2	0,7	15,3	10,9	1,8	1,2	1,3
III	2 105,7	1 891,4	26,0	188,3	105,3	33,9	33,4	15,8	166,1	147,9	0,6	17,6	15,5	1,0	0,7	0,3
IV	2 121,3	1 903,5	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999 I	2 199,2	1 967,3	25,3	206,7	111,5	32,8	31,7	30,7	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
II	2 274,3	2 026,8	30,1	217,3	114,4	31,8	32,2	39,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
III	2 334,5	2 079,9	31,2	223,5	113,4	33,8	31,2	45,0	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
IV ³⁾	2 368,3	2 107,9	32,5	228,0	113,2	37,6	30,8	46,5	255,8	230,5	1,5	23,8	17,5	3,6	2,3	0,4

Lähde: EKP.

- 1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi. Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.
- 3) Termillä "pankit" tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	3 188,6	-	-	-	-	-	-	-	5 604,5	5 437,2	26,5	140,8	86,0	15,3	36,9	2,6
II	3 336,7	-	-	-	-	-	-	-	5 707,9	5 545,5	25,3	137,0	80,8	13,5	38,4	4,4
III	3 355,3	-	-	-	-	-	-	-	5 792,7	5 630,4	26,3	136,0	77,7	12,7	42,8	2,9
IV	3 386,1	-	-	-	-	-	-	-	5 937,5	5 764,0	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999 I	3 865,2	-	-	-	-	-	-	-	5 995,5	5 798,9	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5
II	4 098,8	-	-	-	-	-	-	-	6 142,1	5 931,2	21,3	189,6	108,9	19,5	57,9	3,2
III	3 820,5	-	-	-	-	-	-	-	6 204,9	5 985,0	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2
IV ^(p)	3 869,4	-	-	-	-	-	-	-	6 364,2	6 131,1	22,4	210,7	115,5	28,4	62,6	4,2

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	654,7	625,7	6,7	22,2	14,6	2,7	1,2	3,8	1 407,7	1 366,7	8,2	32,8	16,8	6,9	2,6	6,5
II	683,9	656,0	5,9	22,0	13,8	2,5	1,1	4,6	1 430,3	1 389,7	8,6	32,0	15,6	6,4	2,5	7,6
III	706,8	679,7	7,2	20,0	12,9	2,9	1,4	2,9	1 416,1	1 380,3	10,2	25,6	14,0	7,0	2,3	2,3
IV	722,4	680,9	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 377,8	1 340,9	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999 I	762,3	726,7	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 419,1	1 386,6	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
II	801,7	767,6	6,5	27,6	18,3	5,2	1,1	3,0	1 429,0	1 398,8	3,2	26,9	13,6	10,2	2,1	1,1
III	829,4	795,4	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 442,9	1 412,7	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
IV ^(p)	833,7	799,4	7,3	27,1	18,2	4,8	2,3	1,8	1 436,1	1 403,2	5,4	27,5	14,3	10,1	2,0	1,1

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	1 081,2	441,5	83,8	555,9	426,6	63,7	29,8	35,8	420,7	190,9	25,5	204,3	171,7	5,7	11,0	15,9
II	1 040,6	417,6	84,9	538,1	409,3	62,8	28,7	37,3	386,3	181,5	20,9	183,9	162,9	4,6	11,1	5,3
III	1 020,2	419,3	98,3	502,6	365,2	67,5	26,7	43,2	378,8	174,7	24,5	179,6	156,5	5,3	11,9	5,9
IV	961,5	371,7	74,1	515,7	375,8	74,7	27,0	38,1	372,6	148,1	26,8	197,8	171,6	8,3	13,3	4,5
1999 I	993,5	458,2	76,3	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	384,0	133,7	29,0	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
II	1 024,8	474,7	80,5	469,6	349,1	52,9	26,2	41,4	416,9	139,6	35,0	242,3	211,7	8,0	16,3	6,3
III	949,8	428,5	78,4	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,2	143,0	36,9	233,3	198,7	10,8	18,0	5,8
IV ^(p)	909,0	389,1	75,0	444,9	323,6	53,9	30,0	37,4	431,9	138,6	39,6	253,6	217,1	11,1	18,8	6,7

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	71,5	15,9	4,5	51,1	38,2	3,7	0,6	8,6	262,9	38,8	29,6	194,6	148,1	23,9	3,9	18,8
II	90,4	18,1	5,3	67,1	38,6	4,5	0,7	23,3	278,0	49,3	25,9	202,7	141,3	20,4	3,8	37,3
III	78,2	20,3	4,2	53,7	39,7	5,2	1,0	7,8	290,2	41,5	31,5	217,2	161,1	30,1	4,4	21,6
IV	66,8	19,6	5,6	41,6	28,1	4,9	0,8	7,7	321,2	48,1	31,0	242,2	182,1	35,7	4,2	19,8
1999 I	75,4	19,5	5,6	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	409,8	52,4	31,0	326,4	255,1	37,2	4,3	29,8
II	82,7	21,7	6,4	54,7	39,2	5,6	1,2	8,8	412,9	66,7	33,8	312,4	247,8	37,1	4,9	22,6
III	91,6	33,9	6,1	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,6	80,5	30,9	292,3	237,4	33,5	4,5	16,9
IV ^(p)	99,7	37,9	7,2	54,6	39,6	6,9	1,0	7,1	433,2	91,2	31,5	310,6	253,3	34,5	4,7	18,1

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

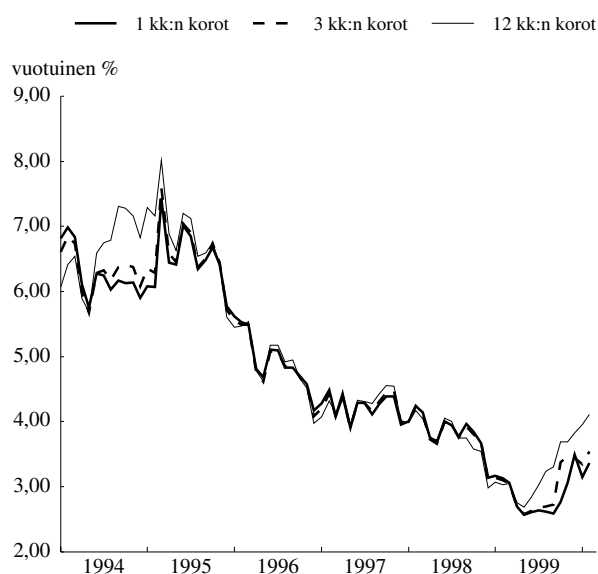
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina) ²⁾

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli- talletukset 1	1 kk:n talletukset 2	3 kk:n talletukset 3	6 kk:n talletukset 4	12 kk:n talletukset 5	3 kk:n talletukset 6	3 kk:n talletukset 7
1995	5,62	6,51	6,59	6,68	6,86	6,04	1,23
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
1999 helmi	3,12	3,13	3,09	3,04	3,03	5,00	0,38
maalis	2,93	3,05	3,05	3,02	3,05	5,01	0,20
huhti	2,71	2,69	2,70	2,70	2,76	5,00	0,15
touko	2,55	2,57	2,58	2,60	2,68	5,02	0,11
kesä	2,56	2,61	2,63	2,68	2,84	5,18	0,10
heinä	2,52	2,63	2,68	2,90	3,03	5,31	0,11
elo	2,44	2,61	2,70	3,05	3,24	5,45	0,09
syys	2,43	2,58	2,73	3,11	3,30	5,57	0,10
loka	2,50	2,76	3,38	3,46	3,68	6,18	0,25
marras	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,10	0,30
joulu	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,13	0,33
2000 tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
2000 tammi 4.	3,26	3,32	3,49	3,69	4,05	6,09	0,13
11.	3,25	3,32	3,49	3,69	4,08	6,10	0,13
18.	3,20	3,35	3,53	3,75	4,16	6,11	0,13
25.	3,34	3,41	3,60	3,78	4,11	6,10	0,13

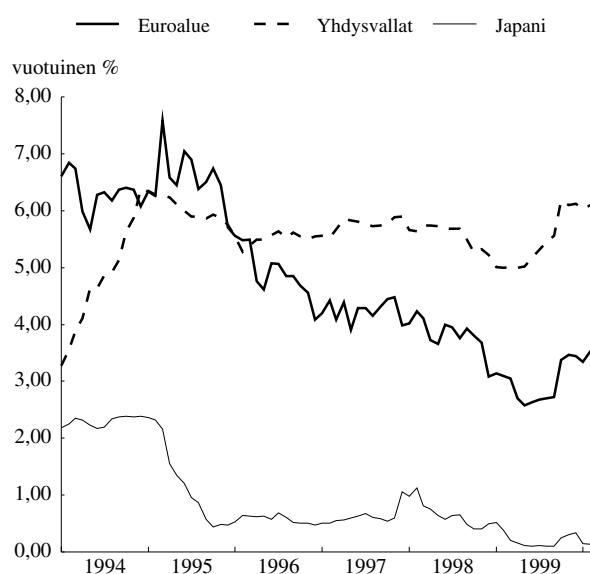
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

1) Kuukausi- ja vuositiedot ajanjakson keskiarvoja pl. yön yli -korot joulukuuhun 1998 asti.

2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.

3) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.

4) Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen; muut euroalueen rahamarkkinakorot ovat euriborkorkoja tammikuusta 1999 alkaen. Vuoden 1999 viimeinen eoniakorko noteerattiin 30.12.

5) Euriborkorko tammikuusta 1999 alkaen. Liborkorko (London interbank offered rate) joulukuuhun 1998 asti milloin saatavissa.

6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

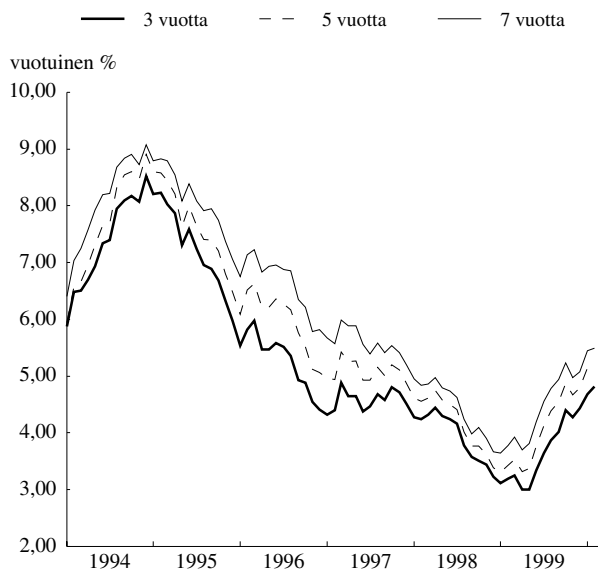
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,39	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1999 helmi	3,05	3,19	3,43	3,78	3,98	4,99	2,09
maalis	3,08	3,25	3,53	3,92	4,18	5,23	1,72
huhti	2,83	3,00	3,31	3,70	4,04	5,18	1,55
touko	2,82	3,00	3,37	3,81	4,21	5,54	1,36
kesä	3,09	3,34	3,77	4,20	4,53	5,90	1,60
heinä	3,30	3,64	4,13	4,55	4,86	5,80	1,69
elo	3,56	3,87	4,39	4,78	5,06	5,94	1,89
syys	3,68	4,02	4,55	4,94	5,24	5,91	1,75
loka	4,07	4,40	4,87	5,23	5,47	6,10	1,78
marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joulu	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
2000 helmi 4.	4,48	4,76	5,21	5,49	5,66	6,53	1,82
11.	4,53	4,83	5,32	5,58	5,75	6,63	1,86
18.	4,68	4,95	5,33	5,56	5,72	6,54	1,82
25.	4,53	4,83	5,16	5,45	5,61	6,36	1,87

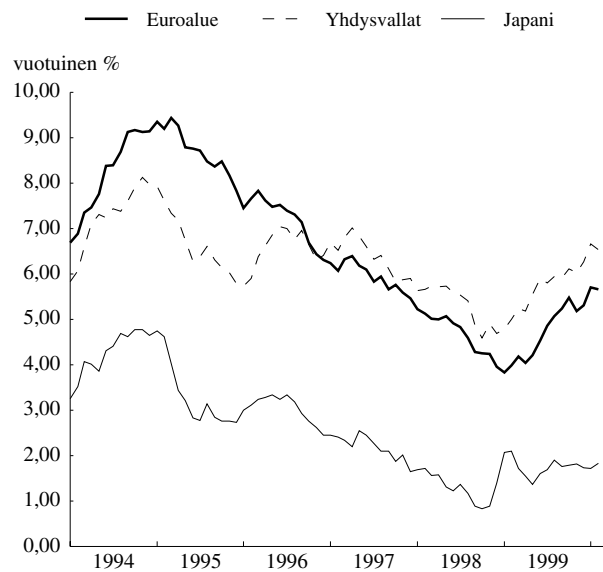
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

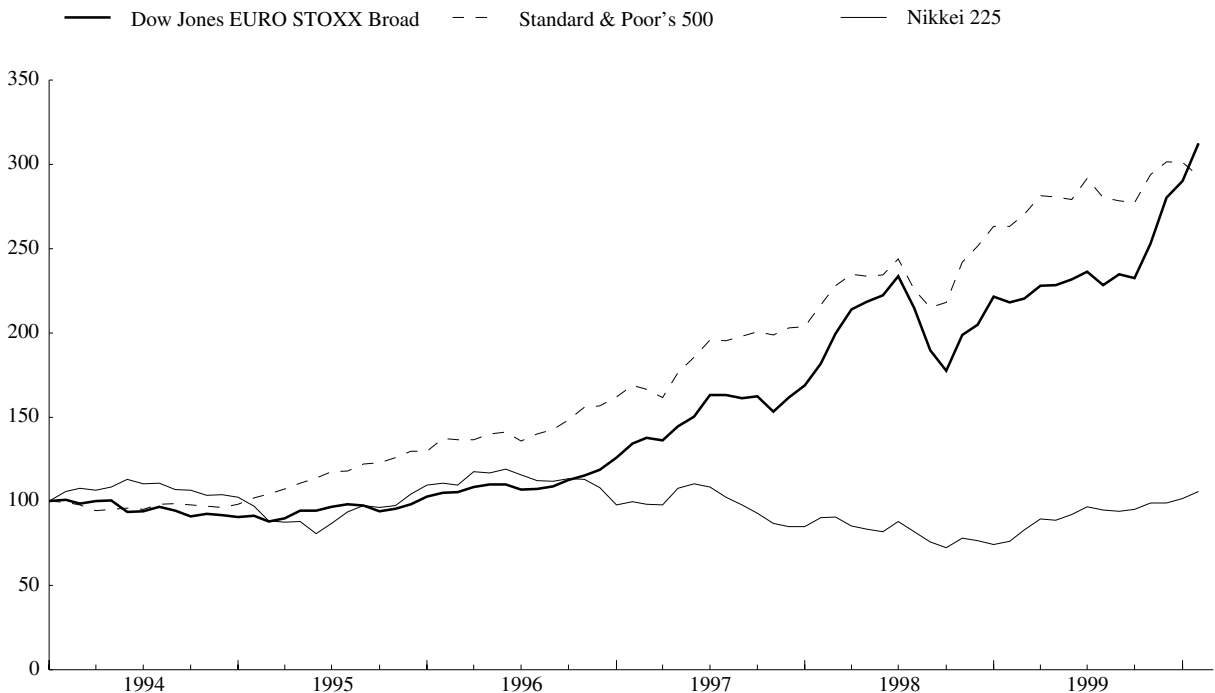
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit											Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit ²⁾										
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (syklinen)	Kulutus- tavarat (ei- syklinen)	Energia	Rahoitus	Moniala	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylli- set yhtiöt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1995	130,54	1 388,06	150,65	127,86	141,06	131,15	116,97	126,01	124,51	145,99	140,12	542,18	17 363,36
1996	151,62	1 657,48	181,08	146,78	180,62	159,49	129,89	146,11	134,66	150,01	175,46	671,22	21 061,69
1997	207,62	2 319,61	233,35	191,87	231,88	227,26	184,42	181,00	167,97	227,74	251,65	873,86	18 373,41
1998	280,49	3 076,25	257,88	244,99	295,52	249,33	281,31	220,55	218,43	333,64	367,85	1 085,34	15 338,37
1999	325,78	3 787,35	279,23	262,90	327,73	286,05	295,66	260,28	285,07	470,38	484,11	1 327,79	16 829,89
1999 helmi	302,69	3 450,87	235,51	259,06	331,75	225,35	288,70	229,59	247,78	366,92	473,00	1 246,96	14 168,83
1999 maal	305,52	3 524,19	241,60	250,68	324,63	254,48	293,55	230,03	248,83	374,95	468,23	1 281,66	15 459,81
1999 huhti	316,39	3 671,80	272,40	266,31	326,99	276,69	299,91	238,46	264,26	404,01	460,33	1 332,56	16 689,65
1999 touko	317,05	3 669,07	275,94	267,89	323,27	291,29	293,23	257,12	271,64	413,34	451,97	1 329,66	16 533,26
1999 kesä	321,66	3 749,45	279,81	265,94	327,34	299,00	288,48	268,06	284,44	440,22	470,02	1 322,55	17 135,96
1999 heinä	328,07	3 846,24	294,65	265,52	330,38	316,01	289,64	277,97	294,47	481,62	467,63	1 380,99	18 008,63
1999 elo	316,78	3 691,33	302,07	251,22	319,26	314,74	279,25	278,08	288,77	455,23	444,22	1 327,49	17 670,31
1999 syys	325,88	3 772,79	294,33	257,51	328,66	312,33	289,78	273,47	297,78	480,77	462,82	1 318,21	17 532,78
1999 loka	322,44	3 742,62	282,74	253,19	321,54	295,41	290,89	262,05	294,41	488,96	461,13	1 312,60	17 697,85
1999 marras	351,17	4 159,97	294,91	264,98	333,23	305,69	310,34	275,80	314,73	589,93	533,31	1 391,61	18 440,35
1999 joul	389,11	4 590,11	334,55	288,43	327,66	307,40	318,64	297,82	366,04	755,74	639,77	1 428,96	18 430,57
2000 tammi	402,38	4 714,71	338,22	296,88	319,81	300,57	318,93	320,65	379,82	836,44	682,75	1 427,47	18 905,63
2000 helmi	433,82	5 090,59	309,26	308,15	307,57	299,65	313,58	314,55	396,45	989,39	832,36	1 388,44	19 700,88
2000 helmi 4.	433,31	5 119,79	314,61	311,07	314,11	295,21	311,54	309,51	383,67	985,72	834,03	1 424,37	19 763,13
2000 helmi 11.	441,47	5 195,67	308,04	312,00	300,78	305,25	313,12	312,26	409,94	1 017,51	865,69	1 387,12	19 710,02
2000 helmi 18.	435,79	5 079,59	312,45	306,20	308,72	307,35	317,29	318,26	404,89	974,19	837,52	1 346,09	19 789,03
2000 helmi 25.	445,47	5 208,87	299,08	315,37	307,01	292,71	316,37	320,30	409,74	1 050,61	872,46	1 333,36	19 817,88

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

- 1) Kuukausi- ja vuositiedot ajanjakson keskiarvoja. Ajanjakson lopun tiedot on Kuukausikatsauksen aiemmissa numeroissa esitetty joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Tilastossa käytetyt toimialakohtaiset indeksit ovat kattavampia ja yksityiskohtaisempia kuin Kuukausikatsauksen aiemmissa numeroissa ja niiden perusajanjaksot ovat muuttuneet.

Taulukko 3.4

Pankkien luotto- ja talletuskorot

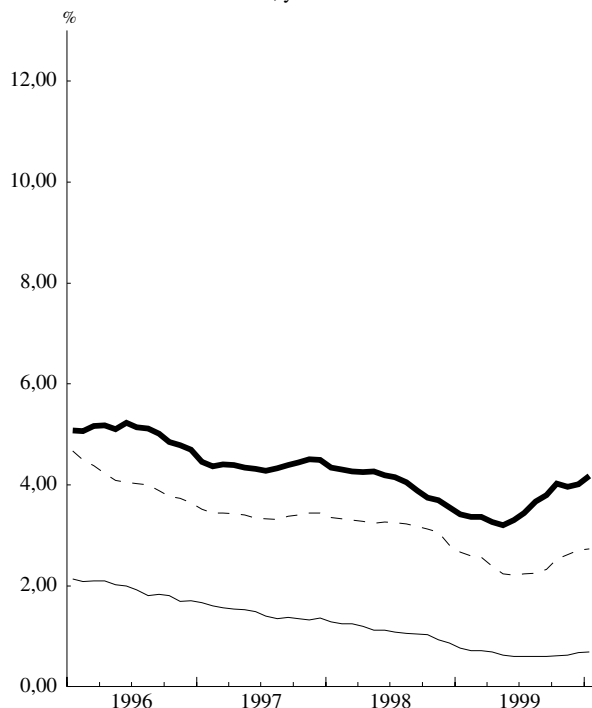
(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,58	6,64	10,61	6,63
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,66	5,10	9,38	5,29
1999 tammi	0,77	2,67	2,67	3,41	2,37	2,86	6,06	5,04	9,61	5,10
1999 helmi	0,72	2,60	2,59	3,37	2,34	2,78	5,97	5,00	9,55	5,02
1999 maaliskuu	0,71	2,57	2,56	3,37	2,31	2,79	5,83	4,98	9,50	5,05
1999 huhti	0,68	2,38	2,39	3,26	2,27	2,61	5,66	4,81	9,37	4,91
1999 touko	0,63	2,24	2,24	3,21	2,16	2,48	5,55	4,72	9,31	4,84
1999 kesä	0,60	2,22	2,22	3,30	2,15	2,45	5,49	4,78	9,29	4,96
1999 heinä	0,60	2,24	2,24	3,45	2,14	2,63	5,40	4,96	9,21	5,18
1999 elokuu	0,60	2,25	2,26	3,67	2,00	2,73	5,42	5,16	9,31	5,47
1999 syys	0,60	2,32	2,32	3,79	1,99	2,80	5,38	5,19	9,29	5,53
1999 loka	0,61	2,52	2,52	4,03	2,00	2,93	5,58	5,55	9,36	5,79
1999 marras	0,63	2,62	2,62	3,96	2,02	3,01	5,75	5,54	9,36	5,77
1999 joulukuu	0,67	2,70	2,70	4,02	2,04	3,05	5,81	5,51	9,38	5,79
2000 tammi	0,69	2,73	2,73	4,18	2,04	3,18	5,84	5,66	9,44	5,98

Talletuskorot

(kuukausittain)

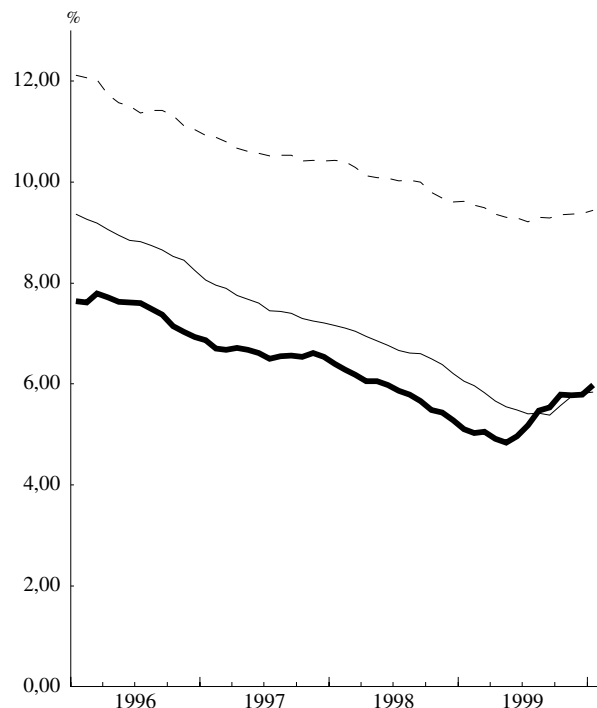
- Yön yli
- - - Määräaikaiset, enintään 1 vuosi
- Määräaikaiset, yli 2 vuotta

Luottokorot

(kuukausittain)

- Yritykset, enintään 1 vuosi
- - - Kulutusluotot
- Asuntoluotot kotitalouksille

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella lasketuista kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan^{1), 2)}

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998 joulukuu	.	.	.	552,4	.	.	.	532,6	.	.	.	19,7
1999 tammi	205,3	195,3	10,0	560,6	198,6	189,8	8,8	540,1	6,7	5,5	1,2	20,5
helmi	174,9	176,8	-1,9	558,5	170,4	174,0	-3,6	536,1	4,5	2,8	1,7	22,5
maalis	184,3	181,2	3,1	561,0	179,6	177,8	1,8	538,4	4,7	3,4	1,3	22,6
huhti	218,3	200,2	18,1	578,9	213,3	196,0	17,2	554,7	5,0	4,1	0,9	24,2
touko	172,2	172,5	-0,2	579,2	165,7	167,6	-1,9	552,8	6,5	4,8	1,7	26,3
kesä	175,4	187,3	-11,9	567,1	169,5	182,5	-13,0	540,2	5,8	4,7	1,1	26,9
heinä	210,5	211,8	-1,4	564,1	203,9	205,7	-1,9	536,6	6,6	6,1	0,5	27,5
elo	181,8	165,3	16,4	581,6	175,0	159,4	15,6	552,4	6,7	5,9	0,8	29,2
syys	192,1	187,9	4,1	585,5	184,9	183,2	1,8	553,5	7,1	4,8	2,4	32,0
loka	198,3	189,9	8,4	596,2	192,4	182,9	9,4	563,4	6,0	7,0	-1,0	32,7
marras	200,3	176,7	23,6	620,2	192,9	170,0	22,8	586,1	7,4	6,6	0,8	34,1
joulukuu	171,1	169,4	1,7	617,9	162,4	163,7	-1,3	580,0	8,7	5,7	3,0	37,9

2. Pitkäaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998 joulukuu	.	.	.	5 443,6	.	.	.	5 085,1	.	.	.	358,6
1999 tammi	159,0	103,2	55,8	5 510,9	145,6	94,0	51,6	5 145,2	13,4	9,2	4,2	365,7
helmi	132,9	76,6	56,3	5 570,6	120,3	74,0	46,2	5 190,8	12,6	2,6	10,0	379,8
maalis	124,9	94,9	30,0	5 605,7	116,9	86,1	30,8	5 222,2	7,9	8,8	-0,8	383,5
huhti	123,5	102,8	20,7	5 628,9	116,0	97,3	18,7	5 241,1	7,5	5,5	2,0	387,8
touko	136,9	86,9	50,0	5 681,1	118,7	71,2	47,5	5 289,3	18,2	15,7	2,5	391,8
kesä	129,2	65,1	64,1	5 747,4	118,4	60,1	58,4	5 347,8	10,8	5,1	5,8	399,7
heinä	127,8	91,0	36,8	5 782,6	119,4	81,1	38,2	5 387,5	8,4	9,9	-1,4	395,1
elo	71,0	58,8	12,1	5 799,3	60,5	51,3	9,2	5 397,5	10,5	7,5	3,0	401,8
syys	155,4	92,2	63,2	5 863,0	118,8	59,3	59,5	5 457,0	36,5	32,9	3,7	406,0
loka	115,3	73,9	41,4	5 908,8	107,2	70,3	36,9	5 495,1	8,0	3,5	4,5	413,8
marras	101,1	84,6	16,6	5 930,8	93,4	73,2	20,2	5 516,0	7,7	11,4	-3,7	414,8
joulukuu	71,6	99,8	-28,2	5 903,9	68,0	91,6	-23,6	5 488,1	3,6	8,2	-4,6	415,9

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998 joulukuu	.	.	.	5 996,0	.	.	.	5 617,7	.	.	.	378,3
1999 tammi	364,3	298,5	65,8	6 071,5	344,2	283,8	60,5	5 685,3	20,1	14,7	5,4	386,2
helmi	307,8	253,4	54,4	6 129,2	290,7	248,0	42,7	5 726,9	17,1	5,4	11,7	402,3
maalis	309,2	276,1	33,1	6 166,7	296,5	263,9	32,6	5 760,6	12,6	12,2	0,5	406,1
huhti	341,8	303,0	38,8	6 207,8	329,3	293,4	36,0	5 795,8	12,5	9,6	2,9	411,9
touko	309,1	259,3	49,8	6 260,3	284,4	238,8	45,6	5 842,2	24,7	20,5	4,1	418,1
kesä	304,6	252,4	52,2	6 314,5	288,0	242,6	45,4	5 887,9	16,7	9,8	6,9	426,6
heinä	338,3	302,8	35,4	6 346,7	323,2	286,9	36,4	5 924,1	15,0	16,0	-0,9	422,6
elo	252,7	224,2	28,6	6 380,9	235,5	210,8	24,8	5 949,9	17,2	13,4	3,8	431,0
syys	347,4	280,1	67,3	6 448,5	303,8	242,5	61,3	6 010,5	43,6	37,6	6,0	438,0
loka	313,6	263,8	49,8	6 505,0	299,6	253,2	46,3	6 058,5	14,0	10,5	3,5	446,5
marras	301,4	261,2	40,1	6 551,1	286,2	243,2	43,0	6 102,1	15,1	18,0	-2,9	448,9
joulukuu	242,7	269,2	-26,5	6 521,9	230,4	255,3	-24,9	6 068,1	12,3	13,9	-1,6	453,8

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastotietoja tarkistetaan, kun uusia tietoja saadaan.

2) Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

Taulukko 3.5

jatkoa

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	12,4	.	.	.	545,0	1998 joul
.	1999 tammi
23,3	11,1	12,2	25,4	571,9	552,7	19,2	563,8	helmi
.	huhti
19,2	22,7	-3,5	22,8	567,7	568,8	-1,1	563,0	touko
.	kesä
.	heinä
27,8	18,4	9,4	31,7	591,7	566,8	24,9	585,2	elo
.	syys
.	loka
21,7	19,9	1,8	34,6	569,3	536,6	32,8	614,6	marras
								joul

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	426,7	.	.	.	5 511,8	1998 joul
.	1999 tammi
53,4	16,8	36,5	462,6	436,2	271,0	165,2	5 684,8	helmi
.	maalis
.	huhti
56,1	11,4	44,7	506,9	409,2	240,0	169,3	5 854,7	touko
.	kesä
.	heinä
62,5	8,3	54,2	561,5	361,2	200,1	161,0	6 018,5	elo
.	syys
.	loka
51,7	19,0	32,7	594,7	320,3	254,1	66,2	6 082,8	marras
								joul

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	439,1	.	.	.	6 056,8	1998 joul
.	1999 tammi
76,7	27,9	48,7	488,0	1 008,1	823,6	184,4	6 248,6	helmi
.	maalis
.	huhti
75,2	34,0	41,2	529,7	976,9	808,8	168,2	6 417,7	touko
.	kesä
.	heinä
90,3	26,7	63,6	593,2	952,8	766,9	186,0	6 603,7	elo
.	syys
.	loka
73,4	38,9	34,4	629,3	889,6	790,7	98,9	6 697,4	marras
								joul

3) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pidempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritely.

4) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joul	532,6	164,9	8,6	46,5	309,0	3,6	12,4	2,7	6,2	2,5
1999 tammi	540,1	171,0	8,7	51,6	305,4	3,4
helmi	536,1	173,2	8,7	54,6	295,9	3,7
maalis	538,4	171,6	8,7	58,1	296,7	3,3	25,4	12,5	7,7	4,2
huhti	554,7	181,2	8,6	61,1	300,7	3,1
touko	552,8	179,9	8,4	59,9	301,8	3,0
kesä	540,2	173,7	8,2	58,8	296,5	3,0	22,8	8,3	8,7	5,0
heinä	536,6	179,2	6,7	61,0	286,5	3,2
elo	552,4	191,3	6,9	62,4	288,8	2,9
syys	553,5	200,7	6,7	64,8	278,6	2,7	31,7	11,2	12,0	7,3
loka	563,4	213,9	6,6	66,2	273,6	3,1
marras	586,1	237,5	6,3	72,6	266,0	3,7
joul	580,0	248,5	5,6	66,6	254,4	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joul	5 085,1	1 851,1	122,4	188,8	2 818,9	103,9	426,7	114,9	47,2	53,5
1999 tammi	5 145,2	1 880,1	125,9	188,4	2 847,1	103,8
helmi	5 190,8	1 889,6	128,6	193,4	2 874,3	104,9
maalis	5 222,2	1 896,3	129,5	199,9	2 890,3	106,3	462,6	123,7	55,4	65,8
huhti	5 241,1	1 910,8	133,0	204,2	2 884,2	108,9
touko	5 289,3	1 933,7	138,5	203,6	2 904,3	109,3
kesä	5 347,8	1 956,0	157,8	206,1	2 918,6	109,3	506,9	134,6	66,2	82,3
heinä	5 387,5	1 958,9	163,9	209,4	2 945,5	109,7
elo	5 397,5	1 958,3	165,2	206,7	2 957,6	109,6
syys	5 457,0	1 990,6	172,9	204,5	2 978,4	110,6	561,5	153,0	75,1	102,6
loka	5 495,1	2 009,0	175,6	207,8	2 993,3	109,3
marras	5 516,0	2 018,0	182,5	207,2	2 998,0	110,3
joul	5 488,1	2 000,2	184,3	206,0	2 988,1	109,4	594,7	160,4	81,2	117,7

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joul	5 617,7	2 016,1	131,0	235,3	3 127,9	107,5	439,1	117,6	53,4	56,1
1999 tammi	5 685,3	2 051,1	134,6	240,0	3 152,5	107,2
helmi	5 726,9	2 062,8	137,3	248,0	3 170,3	108,5
maalis	5 760,6	2 067,8	138,2	258,0	3 187,0	109,6	488,0	136,2	63,2	70,0
huhti	5 795,8	2 092,0	141,6	265,4	3 184,9	111,9
touko	5 842,2	2 113,6	146,8	263,5	3 206,1	112,2
kesä	5 887,9	2 129,7	166,0	264,9	3 215,1	112,3	529,7	143,0	74,9	87,3
heinä	5 924,1	2 138,1	170,6	270,4	3 232,0	112,9
elo	5 949,9	2 149,7	172,1	269,1	3 246,4	112,5
syys	6 010,5	2 191,3	179,5	269,3	3 257,1	113,3	593,2	164,2	87,1	109,9
loka	6 058,5	2 223,0	182,2	274,1	3 266,9	112,4
marras	6 102,1	2 255,5	188,8	279,8	3 264,0	114,0
joul	6 068,1	2 248,7	190,0	272,7	3 242,5	114,2	629,3	174,8	93,3	124,0

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastotietoja tarkistetaan, kun uusia tietoja saadaan.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtionhallinto (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,4	0,5	0,0	545,0	167,7	14,8	49,0	309,4	4,1	0,0	1998 joulu
.	1999 tammi
0,4	0,4	0,2	563,8	184,1	16,4	62,3	297,2	3,6	0,2	helmi
.	maalis
0,3	0,3	0,1	563,0	182,0	16,9	63,8	296,9	3,3	0,1	huhti
.	touko
0,3	0,6	0,3	585,2	211,9	18,6	72,1	279,0	3,3	0,3	kesä
.	heinä
0,3	0,6	0,8	614,6	262,9	17,7	72,9	254,7	5,5	0,8	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
65,5	24,9	120,7	5 511,8	1 966,0	169,5	242,3	2 884,4	128,8	120,7	1998 joulu
.	1999 tammi
69,7	25,8	122,2	5 684,8	2 019,9	184,9	265,7	2 960,0	132,1	122,2	helmi
.	maalis
73,9	27,3	122,6	5 854,7	2 090,6	224,0	288,4	2 992,4	136,6	122,6	huhti
.	touko
78,6	29,1	123,1	6 018,5	2 143,6	248,0	307,1	3 057,0	139,7	123,1	kesä
.	heinä
82,6	29,1	123,7	6 082,8	2 160,6	265,6	323,7	3 070,7	138,5	123,7	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
65,9	25,5	120,7	6 056,8	2 133,7	184,4	291,3	3 193,8	133,0	120,7	1998 joulu
.	1999 tammi
70,1	26,1	122,5	6 248,6	2 204,0	201,3	328,0	3 257,1	135,7	122,5	helmi
.	maalis
74,2	27,6	122,8	6 417,7	2 272,6	240,9	352,2	3 289,3	139,9	122,8	huhti
.	touko
78,9	29,7	123,4	6 603,7	2 355,4	266,6	379,2	3 336,0	143,0	123,4	kesä
.	heinä
82,9	29,7	124,6	6 697,4	2 423,5	283,3	396,6	3 325,4	143,9	124,6	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joulu

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä "pankit (ml. keskuspankit)" tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseen laskut

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joulukuuta
1999 tammi	198,6	105,8	1,7	35,2	54,7	1,2
helmi	170,4	96,5	1,2	31,6	39,8	1,3
maaliskuu	179,6	92,2	1,4	38,7	46,2	1,1	23,3	12,2	6,6	3,7
huhti	213,3	113,7	1,5	40,8	56,0	1,3
touko	165,7	87,9	1,5	34,1	40,4	1,8
kesä	169,5	95,5	1,9	34,9	36,4	0,9	19,2	6,8	7,2	4,5
heinä	203,9	111,4	1,7	42,5	46,9	1,4
elokuu	175,0	92,3	2,0	35,9	43,8	1,1
syys	184,9	105,0	1,2	37,9	40,0	0,9	27,8	9,5	10,5	6,7
lokakuu	192,4	107,3	1,5	41,4	40,7	1,5
marraskuu	192,9	118,0	1,2	38,7	33,1	2,0
joulukuuta	162,4	117,8	0,9	23,0	18,5	2,2	21,7	9,6	6,8	4,2

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joulukuuta
1999 tammi	145,6	61,0	4,9	5,0	74,3	0,6
helmi	120,3	47,1	4,0	9,9	57,1	2,1
maaliskuu	116,9	50,3	2,6	9,1	52,9	2,1	53,4	16,3	9,9	14,3
huhti	116,0	50,3	5,1	7,3	49,7	3,7
touko	118,7	45,9	7,0	1,9	62,8	1,1
kesä	118,4	50,7	20,1	6,1	40,6	0,9	56,1	15,5	11,9	17,7
heinä	119,4	34,7	7,6	8,9	67,1	1,0
elokuu	60,5	27,3	1,7	0,9	30,5	0,2
syys	118,8	51,7	9,1	3,7	53,0	1,4	62,5	21,0	11,2	21,2
lokakuu	107,2	50,7	3,7	5,4	46,5	1,0
marraskuu	93,4	45,9	8,0	2,3	35,3	1,8
joulukuuta	68,0	39,7	3,4	1,5	22,5	0,9	51,7	14,3	7,9	17,2

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998 joulukuuta
1999 tammi	344,2	166,8	6,5	40,2	129,0	1,8
helmi	290,7	143,6	5,2	41,5	96,9	3,4
maaliskuu	296,5	142,5	4,0	47,8	99,1	3,1	76,7	28,6	16,5	18,0
huhti	329,3	164,0	6,5	48,2	105,7	5,0
touko	284,4	133,8	8,5	36,0	103,2	2,9
kesä	288,0	146,2	22,1	40,9	77,0	1,9	75,2	22,3	19,1	22,3
heinä	323,2	146,1	9,3	51,4	114,0	2,4
elokuu	235,5	119,5	3,6	36,7	74,3	1,4
syys	303,8	156,7	10,3	41,6	92,9	2,2	90,3	30,6	21,8	27,9
lokakuu	299,6	158,0	5,2	46,8	87,1	2,5
marraskuu	286,2	163,9	9,2	41,0	68,4	3,8
joulukuuta	230,4	157,5	4,3	24,5	41,0	3,1	73,4	23,9	14,7	21,4

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

- 1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastotietoja tarkistetaan, kun uusia tietoja saadaan.
- 2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.
- 3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtionhallinto (S131); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1998 joul
.	1999 tammi
0,3	0,3	0,2	571,9	306,7	10,8	109,2	141,0	3,9	0,2	helmi
.	maalis
0,3	0,2	0,1	567,7	303,8	12,1	114,3	133,1	4,3	0,1	huhti
.	touko
0,3	0,5	0,2	591,7	318,3	15,4	123,0	131,0	3,8	0,2	kesä
.	heinä
0,2	0,2	0,7	569,3	352,7	10,5	107,2	92,4	5,7	0,7	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joul

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1998 joul
.	1999 tammi
5,3	1,6	5,9	436,2	174,7	21,3	38,3	189,6	6,3	5,9	helmi
.	maalis
5,9	2,1	3,1	409,2	162,4	44,0	33,1	158,9	7,8	3,1	huhti
.	touko
4,1	2,1	2,9	361,2	134,7	29,7	34,6	154,6	4,7	2,9	kesä
.	heinä
6,5	1,0	4,8	320,3	150,5	23,0	26,4	110,8	4,7	4,8	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joul

				Yhteensä						
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1998 joul
.	1999 tammi
5,6	1,9	6,1	1 008,1	481,4	32,2	147,5	330,7	10,2	6,1	helmi
.	maalis
6,2	2,2	3,2	976,9	466,2	56,1	147,4	292,0	12,0	3,2	huhti
.	touko
4,4	2,5	3,2	952,8	453,0	45,0	157,6	285,6	8,5	3,2	kesä
.	heinä
6,7	1,1	5,6	889,6	503,2	33,5	133,7	203,2	10,4	5,6	elo
.	syys
.	loka
.	marras
.	joul

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä "pankit (ml. keskuspankit)" tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan unionin laitokset. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

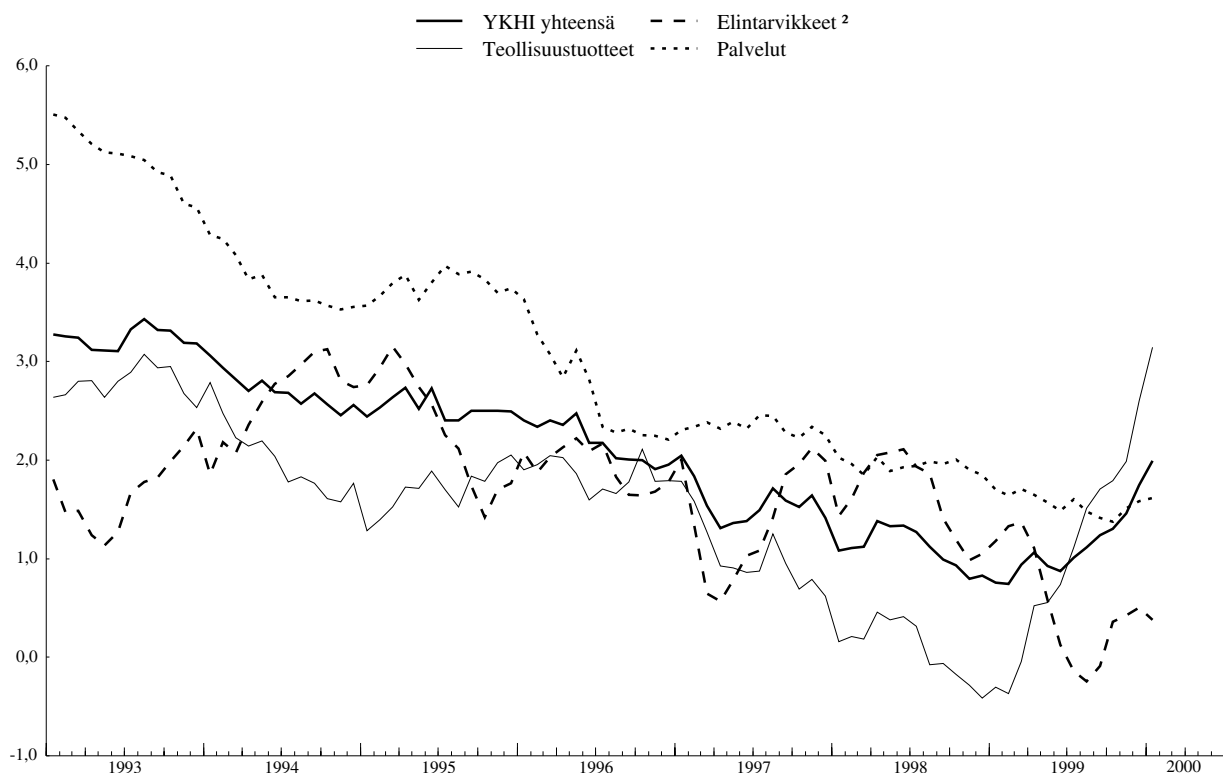
4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ³⁾	100,0	100,0	62,3	20,8	12,6	8,2	41,6	32,6	9,0	37,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,0	2,3	2,5	2,1	1,7	1,6	2,0	3,8
1996	100,0	2,2	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	1,7	2,4	2,7
1997	101,6	1,6	1,2	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,8	2,3
1998	102,7	1,1	0,6	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	1,9
1999	103,8	1,1	0,8	0,5	0,9	0,0	1,0	0,6	2,2	1,6
1998 IV	102,9	0,9	0,2	1,1	1,2	0,9	-0,3	0,9	-4,5	1,9
1999 I	103,1	0,8	0,3	1,3	1,2	1,4	-0,2	0,8	-3,9	1,7
1999 II	103,8	1,0	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,5	1,6
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,2	0,7	-1,4	1,4	0,5	4,6	1,5
1999 IV	104,4	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,5	7,8	1,5
1999 tammi	102,8	0,8	0,2	1,2	1,3	1,1	-0,3	0,9	-4,4	1,7
1999 helmi	103,1	0,7	0,2	1,3	1,2	1,5	-0,4	0,8	-4,4	1,6
1999 maaliskuu	103,4	0,9	0,4	1,4	1,1	1,8	0,0	0,8	-2,9	1,7
1999 huhti	103,7	1,1	0,7	1,1	1,1	1,2	0,5	0,6	0,1	1,6
1999 touko	103,8	0,9	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6	0,6	0,3	1,6
1999 kesä	103,8	0,9	0,5	0,1	0,7	-0,7	0,7	0,6	1,2	1,5
1999 heinä	104,0	1,0	0,7	-0,1	0,7	-1,4	1,1	0,6	2,9	1,6
1999 elokuu	104,1	1,1	0,9	-0,2	0,6	-1,6	1,5	0,6	4,7	1,5
1999 syys	104,1	1,2	1,1	-0,1	0,6	-1,2	1,7	0,5	6,1	1,4
1999 loka	104,2	1,3	1,3	0,4	0,8	-0,4	1,8	0,5	6,3	1,4
1999 marras	104,3	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,2	2,0	0,6	7,2	1,5
1999 joulukuu	104,7	1,7	1,9	0,5	1,0	-0,2	2,6	0,5	10,0	1,6
2000 tammi	104,9	2,0	2,2	0,4	1,0	-0,5	3,1	0,7	12,0	1,6

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

1) Kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisen prosenttimuutokseen vuonna 2000. Muutosta on selitetty lyhyesti tilastoliitteen Yleistä-osassa. Kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

2) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

3) Viittaa ajanjaksoon 1999.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/ barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100		Väli-tuotteet	Pääoma-hyödyk-keet	Kulutus-tavarat	Kesto-kulutus-tavarat						
						7	8					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1995	100,0	3,6	3,9	5,0	1,8	-	-	3,0	-	0,2	2,1	13,0
1996	100,4	0,4	1,0	-1,2	1,2	1,9	1,7	2,1	1,3	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,6	1,2	0,3	0,9	0,1	1,2	1,3	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,8	-0,6	-2,2	0,5	0,5	0,1	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,5	0,0	0,1	-0,6	0,1	0,2	0,2	0,2	.	17,8	-3,1	17,1
1998 IV	99,4	-2,3	-2,0	-4,5	0,4	-0,1	0,1	-0,1	0,1	-30,0	-20,5	10,1
1999 I	98,8	-2,6	-2,1	-4,8	0,2	0,1	0,2	0,0	0,8	-17,6	-16,0	10,3
II	99,7	-1,3	-1,1	-2,7	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,8	5,9	-8,2	15,0
III	101,1	0,7	0,8	0,6	-0,1	0,2	0,2	0,2	1,1	31,0	1,1	19,7
IV	102,6	3,1	2,8	4,7	0,1	0,5	0,4	0,6	.	61,5	14,0	23,0
1999 helmi	98,7	-2,7	-2,3	-5,0	0,3	0,1	0,2	0,1	-	-20,6	-16,0	9,4
maalis	99,0	-2,3	-1,8	-4,3	0,2	0,1	0,2	0,0	-	-8,4	-14,6	11,8
huhti	99,6	-1,6	-1,2	-3,3	0,2	0,0	0,2	-0,1	-	0,3	-12,5	14,4
touko	99,7	-1,3	-1,0	-2,8	-0,1	-0,1	0,1	-0,2	-	5,1	-7,8	14,9
kesä	99,9	-1,0	-1,0	-2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	12,8	-4,2	15,6
heinä	100,6	0,0	0,1	-0,5	-0,1	0,1	0,1	0,1	-	22,7	-2,3	18,1
elo	101,0	0,7	0,9	0,7	-0,1	0,1	0,1	0,2	-	29,2	-0,5	19,2
syys	101,6	1,4	1,5	1,7	-0,1	0,4	0,4	0,4	-	41,4	6,6	21,8
loka	102,0	2,2	2,0	3,2	0,0	0,5	0,4	0,6	-	44,3	10,7	20,8
marras	102,5	3,1	2,8	4,6	0,1	0,6	0,3	0,7	-	60,4	11,9	23,5
joulu	103,2	4,1	3,5	6,4	0,1	0,5	0,5	0,6	-	81,3	19,3	24,8
2000 tammi	-	76,2	19,4	24,9
helmi	-	.	.	27,6

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)							Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pää-oman brutto-muodostus			
	1995 = 100								
	13	14	15	16	17	18	19	20	
1995	100,0	2,6	2,5	2,7	2,9	1,5	2,7	2,4	
1996	102,0	2,0	2,0	2,5	2,2	0,9	0,9	0,8	
1997	103,6	1,6	1,7	1,9	1,7	1,1	2,2	2,8	
1998	105,3	1,6	1,2	1,4	1,4	0,7	0,0	-1,4	
1997 III	103,8	1,6	1,9	2,0	1,6	1,2	2,6	3,8	
IV	104,2	1,6	1,6	1,9	1,8	1,1	2,6	2,9	
1998 I	104,8	1,7	1,5	1,6	1,2	0,8	1,6	1,0	
II	105,1	1,7	1,4	1,6	1,3	0,9	0,7	-0,2	
III	105,5	1,6	1,0	1,2	1,7	0,7	-0,5	-2,5	
IV	105,8	1,5	0,8	1,0	1,5	0,4	-1,8	-4,0	
1999 I	106,2	1,4	0,8	1,1	1,7	0,3	-2,2	-4,0	
II	106,3	1,1	1,0	1,3	1,9	0,4	-1,3	-1,7	
III	106,5	1,0	1,4	1,3	1,9	0,8	-0,2	1,1	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een; vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavariin ja palveluihin ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT	Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
1995	5 307,9	5 220,0	2 995,8	1 097,2	1 094,1	32,8	1 548,8	1 460,9
1996	5 527,7	5 411,8	3 138,4	1 147,7	1 119,9	5,9	1 636,4	1 520,5
1997	5 641,5	5 503,0	3 189,6	1 153,4	1 135,2	24,9	1 803,4	1 664,9
1998	5 864,6	5 729,9	3 313,7	1 181,0	1 189,0	46,1	1 910,2	1 775,5
1998 II	1 458,6	1 423,0	823,2	294,2	292,2	13,3	480,6	445,0
1998 III	1 473,4	1 438,2	832,9	296,1	299,8	9,4	478,9	443,7
1998 IV	1 487,7	1 456,6	843,8	298,5	302,7	11,6	473,0	441,9
1999 I	1 501,9	1 474,0	852,0	304,1	308,6	9,3	471,1	443,2
1999 II	1 511,6	1 486,5	859,4	305,6	311,1	10,3	483,5	458,4
1999 III	1 528,8	1 503,6	868,1	308,4	317,6	9,5	500,1	475,0

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT	Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	9	10	11	12	13	14	15	16
1995	5 307,9	5 220,0	2 995,8	1 097,2	1 094,1	32,8	1 548,8	1 460,9
1996	5 379,0	5 266,5	3 038,9	1 117,8	1 104,2	5,7	1 618,6	1 506,1
1997	5 498,6	5 356,0	3 081,2	1 125,0	1 127,4	22,4	1 779,4	1 636,8
1998	5 647,4	5 531,7	3 170,9	1 140,3	1 175,4	45,1	1 892,9	1 777,2
1998 II	1 409,7	1 377,7	790,0	285,2	289,7	12,8	475,3	443,3
1998 III	1 415,9	1 387,2	795,6	285,3	296,0	10,2	474,9	446,1
1998 IV	1 419,0	1 396,0	800,7	285,1	297,0	13,2	471,7	448,7
1999 I	1 426,7	1 407,2	806,5	288,9	302,5	9,3	471,5	451,9
1999 II	1 434,1	1 413,1	808,7	288,5	303,8	12,1	481,7	460,7
1999 III	1 447,7	1 421,0	814,7	290,0	308,5	7,8	496,0	469,2

(prosenttia edellisvuotisesta)

1995	2,2	2,2	1,8	1,0	2,5	—	6,5	6,8
1996	1,3	0,9	1,4	1,9	0,9	—	4,5	3,1
1997	2,2	1,7	1,4	0,6	2,1	—	9,9	8,7
1998	2,7	3,3	2,9	1,4	4,3	—	6,4	8,6
1998 II	2,8	3,0	2,7	1,5	2,9	—	8,4	9,6
1998 III	2,6	3,5	3,3	1,2	4,8	—	4,5	7,6
1998 IV	1,9	3,0	3,0	1,2	3,5	—	1,8	5,2
1999 I	1,7	2,7	2,8	1,5	3,4	—	0,1	2,9
1999 II	1,7	2,6	2,4	1,2	4,9	—	1,3	3,9
1999 III	2,2	2,4	2,4	1,6	4,2	—	4,4	5,2

Lähde: Eurostat.

1) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnoin ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaalisuuden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat		
	1	2	3	4						5	
1995	100,1	2,8	100,1	3,4	3,5	.	.	0,8	.	.	-0,4
1996	100,1	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,4	-0,2	-0,2	-0,4	-2,0
1997	103,9	3,8	104,8	4,4	5,0	5,4	5,0	2,7	2,8	2,6	-0,4
1998	107,5	3,5	109,2	4,1	4,6	3,7	6,8	3,1	6,4	1,5	-0,5
1999	.	.	110,9	1,6	1,6	1,5	1,5	1,7	2,3	1,5	.
1998 IV	107,3	1,0	109,1	1,6	1,4	0,3	4,3	1,3	4,6	-0,3	-2,3
1999 I	107,8	0,3	109,3	0,5	0,2	-0,1	1,1	1,1	1,9	0,8	-0,5
II	108,3	0,6	109,9	0,4	0,3	0,2	-0,3	1,2	2,8	0,1	1,7
III	109,3	1,8	111,5	2,1	2,1	2,7	1,3	2,0	2,3	2,3	1,4
IV	.	.	112,8	3,3	3,6	3,6	3,6	2,5	2,4	2,6	.
1999 tammi	108,2	1,5	109,3	1,4	1,4	0,2	3,5	2,4	4,7	1,3	1,8
helmi	107,3	-0,7	108,9	-0,3	-0,9	-0,8	0,4	-0,1	0,9	-0,4	-4,0
maalis	108,1	0,3	109,9	0,3	0,1	0,2	-0,3	1,1	0,6	1,7	0,5
huhti	108,0	-0,1	109,2	-0,3	-0,3	-0,7	0,0	0,1	1,1	-0,3	1,6
touko	108,2	0,2	110,0	0,1	-0,1	-0,2	-1,1	1,3	3,2	-0,2	1,0
kesä	108,8	1,6	110,7	1,5	1,3	1,3	0,3	2,1	3,9	0,8	2,4
heinä	109,1	1,4	111,0	1,1	0,9	1,8	-0,6	1,2	0,6	1,7	1,8
elo	108,9	1,6	111,5	3,3	3,3	3,4	1,8	4,6	9,7	3,6	1,4
syys	109,7	2,3	111,9	2,2	2,3	3,1	2,8	0,9	-0,2	1,7	1,1
loka	109,8	2,1	112,1	2,0	2,2	1,9	2,5	1,4	0,0	2,2	1,2
marras	.	.	113,1	3,4	3,8	3,5	3,5	2,9	2,2	3,0	.
joulu	.	.	113,1	4,5	5,1	5,5	5,0	3,3	5,8	2,5	.
2000 tammi

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti								Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin				Kiintein hinnoin				Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1995	100,0	.	100,0	777	0,8
1996	102,1	2,1	100,5	0,5	0,6	.	-1,0	0,0	826	6,2
1997	104,4	2,3	101,7	1,2	1,2	0,9	0,6	1,1	861	4,2
1998	108,1	3,5	104,4	2,7	1,9	2,8	1,8	3,8	924	7,2
1999	974	5,4
1998 IV	109,1	3,4	105,3	3,0	3,2	2,6	0,4	2,9	951	6,3
1999 I	110,1	3,2	105,9	2,5	2,4	2,0	1,9	1,3	973	6,6
II	110,8	2,7	106,6	2,2	2,9	1,6	1,9	2,5	979	8,3
III	111,9	2,7	107,3	2,0	3,0	0,7	-2,2	3,4	989	6,3
IV	952	0,0
1999 tammi	109,5	2,5	105,7	2,2	1,5	0,8	1,7	2,7	972	7,0
helmi	109,7	2,5	105,8	1,8	2,4	1,0	-2,2	0,4	961	5,2
maalis	111,0	4,6	106,3	3,4	3,4	4,2	5,6	1,0	987	7,2
huhti	110,2	2,3	106,2	1,7	1,4	1,7	2,6	3,4	991	11,2
touko	110,5	1,6	106,5	1,4	1,1	0,5	-0,2	1,2	969	5,8
kesä	111,7	4,1	107,0	3,4	6,3	2,6	3,5	3,1	978	7,9
heinä	111,7	2,7	107,1	2,2	2,8	1,4	0,1	3,3	1 043	10,4
elo	112,2	3,2	107,4	2,5	2,8	2,2	0,9	4,0	961	5,2
syys	111,8	2,1	107,4	1,2	3,4	-1,2	-6,7	2,8	964	2,1
loka	113,5	5,3	108,3	4,5	6,0	2,2	5,0	2,8	970	2,8
marras	113,7	3,9	108,3	2,4	3,1	2,1	2,2	2,4	959	-1,1
joulu	929	-2,4
2000 tammi	976	0,6

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

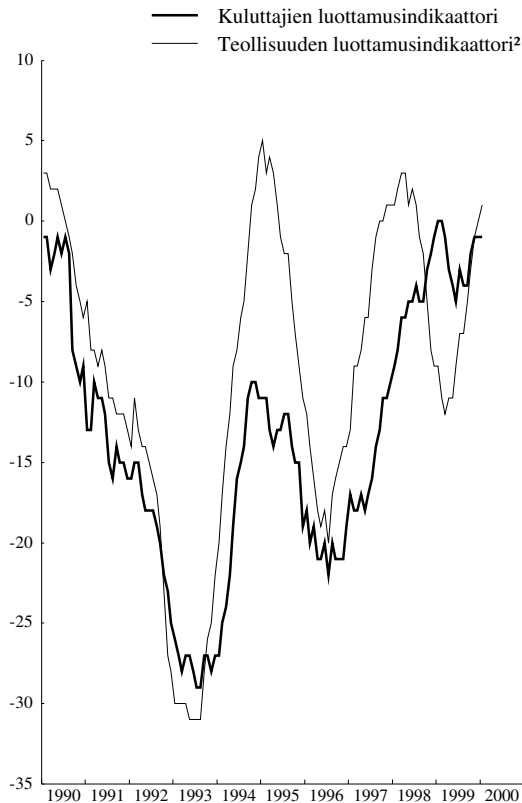
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihteluista puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamusindikaattori	Vähittäiskaupan luottamusindikaattori	Kuluttajien luottamusindikaattori
	Luottamusindikaattori	Tuotanto-odotukset	Tilauskanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-2	10	-8	82,6	-27	-12	-14
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-20
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-2
1999 I	-11	1	-20	82,0	-9	-3	0
1999 II	-10	3	-21	81,8	-7	-4	-4
1999 III	-6	8	-17	81,6	-7	-7	-4
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	.	.	.	82,9	.	.	.
1999 tammi	-9	2	-16	-	-9	0	0
1999 helmi	-11	1	-20	-	-9	-4	0
1999 maaliskuu	-12	0	-23	-	-9	-6	-1
1999 huhti	-11	2	-20	-	-7	-1	-3
1999 touko	-11	3	-22	-	-8	-3	-4
1999 kesä	-9	5	-22	-	-6	-9	-5
1999 heinä	-7	7	-18	-	-5	-6	-3
1999 elokuu	-7	7	-17	-	-9	-7	-4
1999 syys	-5	10	-15	-	-8	-7	-4
1999 loka	-3	13	-11	-	-6	-9	-2
1999 marraskuu	-1	15	-9	-	0	-9	-1
1999 joulukuu	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-3	-1

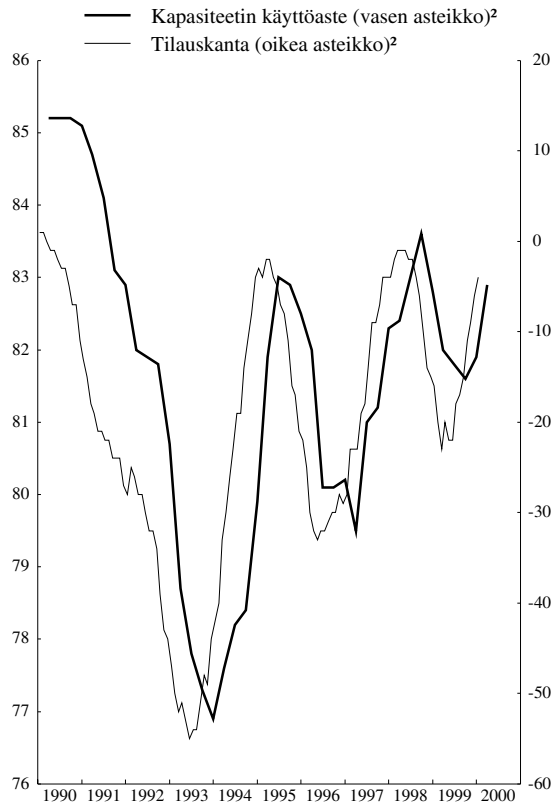
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihteluista puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilauskanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilauskanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihteluista puhdistettu)

Lähde: Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys					Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus- tuotanto (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ²⁾
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1995	100,0	14,287	11,3	9,5	23,2
1996	100,3	0,3	0,3	0,4	-1,2	1,3	14,702	11,6	9,8	23,9
1997	100,8	0,5	0,7	0,0	-0,4	1,1	14,787	11,6	9,9	23,2
1998	102,1	1,3	1,4	0,6	0,9	1,7	14,002	10,9	9,4	21,3
1999	12,909	10,0	8,8	19,1
1998 IV	.	.	1,6	.	.	.	13,607	10,6	9,1	20,7
1999 I	.	.	1,6	.	.	.	13,265	10,3	9,0	20,0
II	.	.	1,7	.	.	.	13,025	10,1	8,9	19,3
III	.	.	1,5	.	.	.	12,834	10,0	8,7	18,9
IV	12,511	9,7	8,6	18,3
1999 tammi	-	-	-	-	-	-	13,363	10,4	9,0	20,3
helmi	-	-	-	-	-	-	13,298	10,3	9,0	20,1
maalis	-	-	-	-	-	-	13,134	10,2	8,9	19,7
huhti	-	-	-	-	-	-	13,085	10,2	8,9	19,4
touko	-	-	-	-	-	-	13,005	10,1	8,9	19,2
kesä	-	-	-	-	-	-	12,986	10,1	8,8	19,2
heinä	-	-	-	-	-	-	12,906	10,0	8,8	19,1
elo	-	-	-	-	-	-	12,894	10,0	8,8	19,1
syys	-	-	-	-	-	-	12,703	9,9	8,7	18,5
loka	-	-	-	-	-	-	12,623	9,8	8,6	18,4
marras	-	-	-	-	-	-	12,543	9,7	8,6	18,3
joulu	-	-	-	-	-	-	12,368	9,6	8,5	18,0
2000 tammi	-	-	-	-	-	-	12,333	9,6	8,4	18,2

2. Työkustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosentimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työkustannusindeksit ja aluerät ³⁾						Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työkustan- nukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus	Palvelut		
							Yhteensä	Yhteensä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19		
1995	1,5	3,4	1,9	-	-	-	-	-	3,7	
1996	2,0	3,2	1,2	3,4	3,1	4,5	3,6	3,9	3,7	
1997	0,7	2,4	1,7	2,5	2,4	3,0	2,3	2,6	2,8	
1998	0,0	1,5	1,5	1,7	1,9	3,3	1,8	1,2	2,4	
1997 III	0,4	2,2	1,8	2,1	2,1	2,4	2,2	1,9	2,6	
IV	0,0	2,0	2,1	2,4	2,3	3,0	2,4	2,1	2,7	
1998 I	-1,5	1,2	2,8	1,7	1,9	3,0	1,5	1,3	2,0	
II	-0,1	1,4	1,4	1,8	2,0	3,5	2,0	1,3	2,5	
III	0,3	1,5	1,2	1,6	1,7	3,6	1,9	1,1	2,3	
IV	0,8	1,4	0,5	1,8	1,9	3,1	2,0	1,2	2,6	
1999 I	1,7	1,8	0,1	2,0	2,1	2,0	2,1	1,4	2,4	
II	1,6	2,0	0,5	2,0	2,2	1,8	1,9	1,9	2,2	
III	0,8	1,7	0,9	2,4	2,5	2,1	2,3	2,0	.	

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystiedot perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työkustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

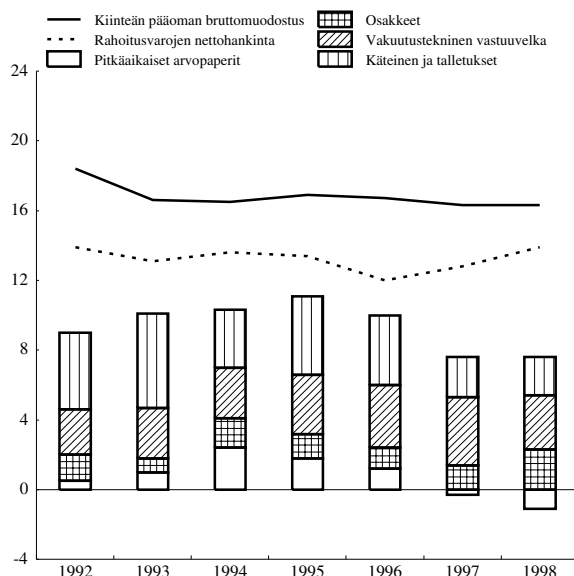
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1) 2)}							
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuustekninen vastuuvelka
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1991	21,9	23,0	-1,3	19,1	14,3	16,6	3,9	3,0	2,5	1,7	2,5
1992	20,9	22,2	-1,0	18,4	13,7	13,9	4,4	1,7	0,5	1,5	2,6
1993	20,0	20,2	0,5	16,6	12,3	13,1	5,4	0,5	1,0	0,8	2,9
1994	20,4	19,8	0,3	16,5	12,3	13,6	3,3	2,2	2,4	1,7	2,9
1995	21,5	20,2	0,5	16,9	12,7	13,4	4,5	2,0	1,8	1,4	3,4
1996	21,0	19,9	0,9	16,7	12,3	12,0	4,0	0,1	1,2	1,2	3,6
1997	21,7	19,4	1,5	16,3	12,1	12,8	2,3	-0,8	-0,3	1,4	3,9
1998	22,0	19,4	1,1	16,3	12,1	13,9	2,2	-1,9	-1,1	2,3	3,1

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1) 2)}						Nettorahoitusinvestoinnit ³⁾	Rahoitusinvestoinnit, % bruttoinvestoinneista ⁴⁾	Nettovelkaantuminen, % rahoituksesta ⁵⁾		
	Brutto-säästäminen	Kotitaloudet	Nettovelkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet				Lainat	Pitkäaikaiset lainat
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1991	21,0	12,1	13,2	0,4	0,4	1,6	9,1	5,0	3,4	46,5	38,6
1992	20,7	12,1	10,3	0,7	0,6	1,4	6,8	4,7	3,6	43,0	33,2
1993	20,4	11,5	7,6	1,3	1,4	1,6	3,6	4,3	5,5	44,1	27,1
1994	20,3	10,6	9,5	1,0	1,1	1,8	3,6	3,5	4,1	45,2	31,9
1995	21,2	10,8	7,1	-1,8	-1,8	1,4	5,4	3,6	6,3	44,2	25,1
1996	20,4	10,7	8,2	0,2	0,0	1,7	5,4	4,4	3,8	41,8	28,7
1997	19,9	9,4	9,4	0,1	0,0	1,5	6,6	4,8	3,4	44,0	32,1
1998	18,9	8,8	12,0	0,5	0,2	2,6	7,6	5,6	1,9	46,0	38,8

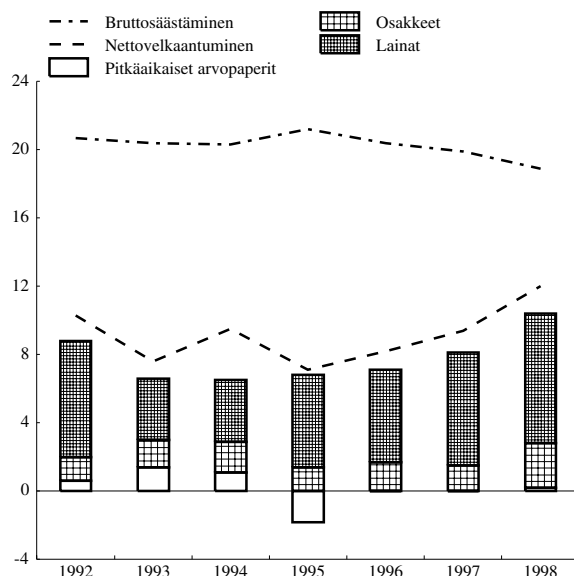
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1) 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6-14.

4) Sarake 6: (sarake 4+sarake 6).

5) Sarake 14:(sarake 12+sarake 14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7

Julkisen talouden rahoitusasema

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue¹⁾ – tulot ja menot

	Tulot							Menot							
	Yhteensä	Tulot	Välittömät verot	Välilliset verot	Sosiaaliturvamaksut	Myyntit	Pääomatulot	Yhteensä	Menot	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot koti-talouksille	Pääoma-menot	Investoinnit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1991	46,4	46,1	11,9	12,9	16,8	2,2	0,4	50,9	46,1	11,2	5,4	5,0	20,5	4,8	3,1
1992	47,6	46,8	12,0	12,9	17,1	2,3	0,7	52,2	47,5	11,4	5,5	5,5	21,4	4,7	3,1
1993	48,3	47,8	12,1	13,2	17,6	2,4	0,5	53,9	49,2	11,6	5,7	5,8	22,3	4,7	2,9
1994	47,7	47,2	11,6	13,4	17,5	2,3	0,4	52,7	48,3	11,3	5,5	5,4	22,3	4,4	2,8
1995	47,4	46,8	11,7	13,3	17,4	2,4	0,5	52,4	48,0	11,2	5,3	5,7	22,3	4,5	2,6
1996	48,2	47,7	12,1	13,4	17,7	2,5	0,5	52,4	48,5	11,2	5,4	5,6	22,8	3,9	2,5
1997	48,5	47,8	12,3	13,5	17,6	2,4	0,7	51,0	47,3	11,0	5,3	5,1	22,6	3,7	2,3
1998	48,0	47,5	12,5	14,1	16,6	2,4	0,5	50,0	46,2	10,7	5,2	4,6	22,1	3,8	2,3

2. Euroalue¹⁾ – säästäminen, rahoitusjäämä ja velka

	Brutto-säästäminen	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)				Perus-alijäämä/-ylijäämä	Alijäämä-/velka-oikaisu ²⁾	Velan muutos ³⁾				Konsolidoitu nimellinen bruttovelka			
		Yhteensä	Valtion-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaaliturvamaksut			Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Keskipit-kät/pitkä-aikaiset arvo-paperit	Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Keskipit-kät / pitkä-aikaiset arvo-paperit
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1991	0,0	-4,4	-4,3	-0,4	0,3	0,5	0,7	5,1	1,3	0,0	3,9	58,1	18,5	8,5	31,2
1992	-0,7	-4,6	-4,1	-0,5	-0,1	0,8	2,1	6,7	1,7	0,8	4,2	61,7	19,2	8,9	33,6
1993	-1,4	-5,6	-4,9	-0,6	0,0	0,2	2,5	8,1	1,5	-0,3	6,9	68,2	20,2	8,3	39,7
1994	-1,1	-5,1	-4,4	-0,7	0,0	0,4	0,9	5,9	0,2	0,6	5,1	70,7	19,4	8,5	42,8
1995	-1,1	-5,1	-4,3	-0,5	-0,3	0,6	2,1	7,2	2,0	-0,2	5,4	74,7	20,5	7,9	46,3
1996	-0,8	-4,2	-3,6	-0,4	-0,2	1,4	-0,3	4,0	0,3	0,2	3,4	76,0	20,2	7,8	48,0
1997	0,5	-2,5	-2,3	-0,3	0,1	2,6	-0,3	2,2	-0,1	-1,0	3,2	75,3	19,3	6,5	49,4
1998	1,4	-2,0	-2,1	0,1	0,1	2,7	-0,5	1,5	-0,3	-0,7	2,5	73,5	18,1	5,6	49,8

3. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1991	-6,3	-3,1	-4,4	-2,0	-2,3	-10,1	1,9	-2,9	-3,0	-6,0	-1,0
1992	-7,0	-2,6	-4,0	-3,8	-2,5	-9,6	0,7	-3,9	-2,0	-3,0	-5,9
1993	-7,3	-3,2	-6,8	-5,7	-2,2	-9,5	1,6	-3,2	-4,2	-6,1	-7,1
1994	-4,9	-2,4	-6,2	-5,8	-1,7	-9,2	2,7	-3,8	-5,0	-6,0	-6,4
1995	-3,8	-3,3	-7,1	-4,9	-2,1	-7,7	1,8	-4,1	-5,1	-5,7	-4,6
1996	-3,1	-3,4	-4,5	-4,1	-0,2	-6,6	2,8	-1,8	-3,7	-3,3	-3,1
1997	-1,6	-2,7	-2,5	-3,0	1,0	-2,7	3,8	-1,0	-1,8	-2,5	-1,2
1998	-0,9	-2,0	-1,7	-2,9	2,4	-2,7	2,5	-0,7	-2,2	-2,2	0,9

4. Euromaat – konsolidoitu nimellinen bruttovelka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1991	128,5	41,4	44,6	35,7	94,3	101,5	4,0	79,0	57,9	62,9	23,1
1992	130,1	44,0	47,1	39,6	91,1	108,7	4,9	80,0	57,9	56,3	41,3
1993	136,8	48,0	59,0	45,7	92,6	119,1	5,9	81,2	62,7	61,0	57,6
1994	135,1	50,2	61,3	48,5	86,1	124,9	5,5	77,9	65,4	63,8	59,3
1995	132,0	58,3	64,2	52,8	78,4	125,3	5,8	77,9	69,4	65,9	58,1
1996	128,8	60,8	68,5	55,7	68,6	124,6	6,3	76,1	69,8	64,9	57,6
1997	123,4	61,5	67,1	58,1	59,9	122,4	6,4	70,8	64,1	61,7	55,0
1998	118,2	61,1	65,1	58,8	49,5	118,7	6,9	67,5	63,0	57,8	49,7

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP; euroalueen maiden ali-/ylijäämä ja velkaa koskevat tiedot: vuosilta 1995–1998: Euroopan komissio (talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto ja Eurostat) ja vuosilta 1991–1994: EKP.

1) Tuloja, menoja ja alijäämää koskevat tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Euroalue pl. Luxemburg. Euroalueen jäsenmaiden keskinäisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Alijäämän vuosimuutos / nimellisen konsolidoidun bruttovelan muutos, % BKT:stä.

3) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka}[t] - \text{velka}[t-1]) / \text{BKT}(t)$.

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

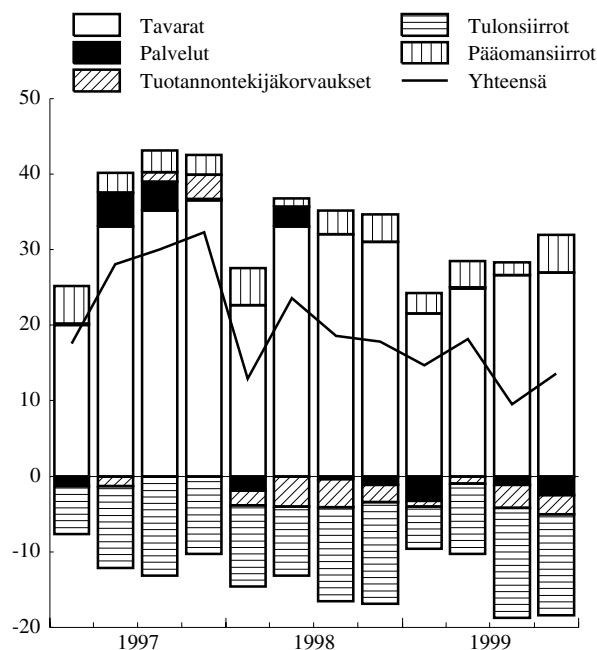
Maksutase

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Rahoitustase ¹⁾						Virheelli- set ja tunnis- tamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuo- tannon- tekijä- kor- vaukset	Tulon- siirrot		Yhteen- sä	Suorat sijoi- tukset	Arvo- paperi- sijoi- tukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set ⁴⁾	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997 ²⁾	94,7	124,8	7,1	3,3	-40,5	13,1	.	-48,1	-22,8
1998 ³⁾	60,3	118,8	-0,9	-11,9	-45,8	12,7	-69,1	-102,6	-85,3	-8,2	118,5	8,5	-3,8
1999	43,2	99,9	-6,6	-7,3	-42,8	12,8	-62,7	-147,2	-21,3	-0,8	93,2	13,4	6,7
1998 IV	14,2	31,0	-1,2	-2,3	-13,4	3,7	-36,2	-56,5	-39,7	-5,3	58,7	6,7	18,3
1999 I	11,9	21,5	-3,2	-0,8	-5,5	2,8	-33,1	-15,6	-54,7	-1,4	33,0	5,5	18,4
II	14,8	24,8	0,2	-0,9	-9,3	3,4	-28,3	-52,6	-7,0	-0,6	25,3	6,6	10,1
III	7,9	26,6	-1,1	-3,0	-14,6	1,6	-6,7	-23,3	29,8	1,5	-16,1	1,4	-2,9
IV	8,6	26,9	-2,5	-2,5	-13,3	5,0	5,4	-55,8	10,6	-0,2	50,9	-0,1	-19,0
1998 loka	3,7	10,6	-1,0	-1,0	-4,9	0,8	-9,7	-18,0	-30,7	-2,9	44,8	-2,9	5,3
marras	4,4	10,2	-0,3	-1,0	-4,6	0,9	7,4	-35,3	3,1	-2,3	47,8	-5,8	-12,6
joulu	6,1	10,3	0,1	-0,3	-3,9	2,0	-33,8	-3,2	-12,0	-0,1	-33,9	15,4	25,7
1999 tammi	-0,5	4,8	-2,9	-0,4	-2,0	2,7	0,4	-4,7	8,8	-1,9	0,3	-2,1	-2,6
helmi	4,1	6,9	0,0	-0,6	-2,2	-0,1	6,8	-6,2	-26,4	-0,4	34,8	5,0	-10,8
maalis	8,3	9,8	-0,4	0,2	-1,4	0,2	-40,3	-4,6	-37,1	0,9	-2,1	2,7	31,8
huhti	6,8	8,0	-0,4	2,1	-2,9	0,5	-5,1	-14,6	13,6	3,5	-9,3	1,8	-2,3
touko	0,5	5,9	0,7	-2,9	-3,2	1,4	-11,0	-19,1	-28,5	-3,9	37,0	3,5	9,1
kesä	7,4	11,0	-0,1	-0,2	-3,2	1,4	-12,2	-18,9	7,9	-0,1	-2,3	1,3	3,3
heinä	7,6	14,6	-0,1	-2,4	-4,5	0,7	-24,4	-9,8	-3,2	0,8	-11,5	-0,8	16,2
elo	2,4	6,5	-0,5	1,2	-4,8	0,6	27,2	-7,2	12,0	1,9	20,0	0,5	-30,2
syys	-2,0	5,6	-0,6	-1,8	-5,2	0,4	-9,5	-6,3	20,9	-1,2	-24,6	1,7	11,1
loka	3,6	10,2	-0,6	-1,9	-4,0	1,6	12,0	-11,6	-14,4	-1,4	39,4	0,1	-17,2
marras	2,4	8,3	-1,1	-0,3	-4,5	0,8	-0,6	-17,5	18,0	1,6	-3,2	0,6	-2,6
joulu	2,6	8,4	-0,7	-0,3	-4,8	2,6	-6,1	-26,6	7,0	-0,4	14,7	-0,8	0,9

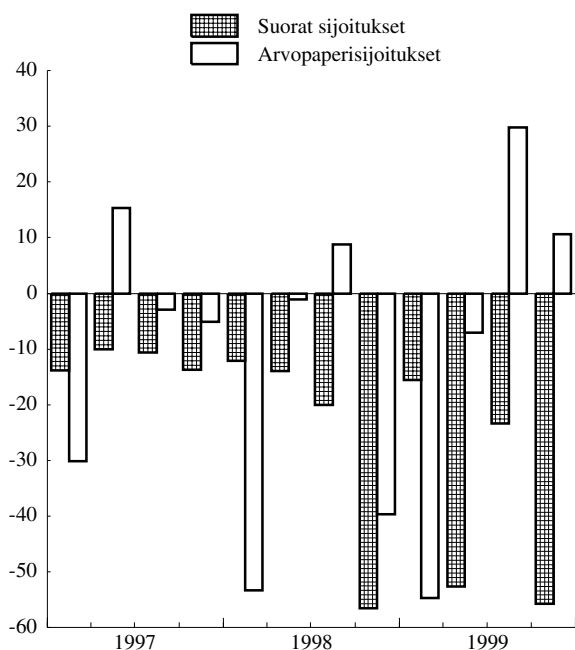
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Palveluja ja tuotannontekijäkorvauksia koskevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

3) Arvopaperisijoituksia, johdannaisia, muita sijoituksia ja valuuttavarantoja koskevat tiedot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

4) Tiedot tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta sisältävät arvioita.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1997 ¹⁾	1 212,2	1 117,5	744,1	619,3	217,9	210,8	189,5	186,2	60,7	101,1	18,9	5,8
1998	1 264,0	1 203,7	772,4	653,6	232,0	232,8	198,5	210,4	61,1	106,9	17,8	5,1
1999	1 288,2	1 245,0	791,3	691,4	232,4	239,0	199,1	206,4	65,4	108,2	19,1	6,3
1998 IV	316,6	302,4	195,7	164,7	58,1	59,3	50,3	52,6	12,4	25,9	5,2	1,6
1999 I	299,7	287,7	179,7	158,2	50,7	53,9	45,5	46,3	23,8	29,3	4,4	1,7
II	324,0	309,2	193,1	168,2	59,3	59,1	56,8	57,8	14,8	24,2	4,6	1,2
III	322,0	314,1	199,9	173,2	62,5	63,6	46,8	49,8	12,9	27,5	3,1	1,5
IV	342,5	333,9	218,7	191,8	59,9	62,4	50,0	52,5	13,9	27,2	6,9	2,0
1998 loka	105,7	101,9	67,1	56,5	19,4	20,4	15,7	16,7	3,4	8,4	1,2	0,4
marras	101,5	97,1	64,4	54,2	17,9	18,1	15,3	16,3	4,0	8,5	1,3	0,5
joulu	109,4	103,3	64,3	54,0	20,8	20,8	19,3	19,6	5,0	9,0	2,7	0,6
1999 tammi	95,0	95,5	53,5	48,7	14,9	17,8	14,4	14,8	12,3	14,3	3,1	0,4
helmi	94,7	90,5	57,4	50,5	17,2	17,2	13,8	14,5	6,2	8,4	0,7	0,8
maalis	110,0	101,7	68,8	59,0	18,7	19,0	17,3	17,1	5,3	6,6	0,6	0,5
huhti	105,4	98,5	63,3	55,3	18,5	18,9	18,7	16,6	4,9	7,8	1,0	0,4
touko	102,2	101,7	60,7	54,9	19,2	18,5	16,9	19,7	5,4	8,6	1,8	0,3
kesä	116,4	109,0	69,1	58,1	21,6	21,7	21,2	21,4	4,6	7,8	1,9	0,5
heinä	115,5	107,9	72,8	58,2	22,7	22,8	15,3	17,8	4,6	9,1	1,3	0,6
elo	97,9	95,5	58,8	52,3	19,1	19,6	15,8	14,6	4,2	9,0	1,0	0,4
syys	108,7	110,7	68,2	62,7	20,6	21,2	15,7	17,5	4,1	9,4	0,8	0,5
loka	111,2	107,6	71,7	61,6	19,7	20,4	15,1	17,1	4,6	8,6	2,1	0,5
marras	113,1	110,7	73,6	65,2	19,1	20,3	16,5	16,8	4,0	8,5	1,5	0,6
joulu	118,2	115,6	73,4	65,0	21,1	21,8	18,4	18,7	5,3	10,2	3,4	0,8

Lähde: EKP.

1) Palveluja ja tuotannontekijäkorvauksia koskevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999 I	45,5	46,3	2,3	0,9	43,2	45,4	7,8	8,8	12,5	15,0	23,0	21,6
II	56,8	57,8	2,3	1,3	54,5	56,5	12,7	8,1	16,2	24,1	25,5	24,3
III	46,8	49,8	2,3	1,4	44,5	48,4	9,5	9,8	14,6	17,9	20,4	20,7

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1999 I	6,9	8,0	0,9	0,9	1,6	3,6	10,9	11,3	10,5	10,9	0,5	0,5
II	11,5	7,0	1,2	1,1	3,4	10,9	12,9	13,1	12,3	12,5	0,6	0,7
III	8,2	8,6	1,3	1,2	2,4	5,5	12,2	12,4	11,7	11,9	0,6	0,5

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Suorat sijoitukset; arvopaperisijoitukset vaateittain

	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset ²⁾										
			Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit						
	Ulko- maille	Euro- alueelle	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat			
							Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit	Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1997	-93,4	45,3
1998	-183,0	80,4	-302,1	216,8	-98,7	98,3	-203,3	-187,1	-16,3	118,5	102,7	15,8	.
1999	-212,5	65,2	-280,5	259,2	-150,0	93,9	-130,5	-120,5	-10,0	165,3	82,9	82,4	.
1998 IV	-70,0	13,5	-61,4	21,7	-20,1	41,6	-41,2	-29,2	-12,0	-19,9	-18,0	-1,9	.
1999 I	-36,3	20,8	-65,3	10,7	-21,7	-5,4	-43,6	-43,8	0,1	16,1	2,9	13,2	.
II	-76,9	24,3	-85,6	78,6	-40,9	31,3	-44,7	-52,5	7,8	47,3	33,7	13,7	.
III	-26,9	3,6	-64,3	94,1	-37,2	27,1	-27,0	-21,0	-6,1	67,0	42,3	24,7	.
IV	-72,3	16,6	-65,3	75,9	-50,2	41,0	-15,1	-3,2	-11,9	34,9	4,1	30,9	.
1998 loka	-13,0	-5,0	-9,6	-21,1	-2,0	-2,0	-7,6	-6,7	-0,9	-19,1	-24,7	5,6	.
marras	-42,7	7,4	-32,0	35,0	-10,0	36,4	-21,9	-13,8	-8,2	-1,4	-0,8	-0,6	.
joulu	-14,2	11,0	-19,8	7,7	-8,1	7,1	-11,7	-8,8	-2,9	0,6	7,5	-6,9	.
1999 tammi	-11,8	7,1	-19,1	27,9	-6,4	9,5	-12,7	-9,3	-3,4	18,4	15,7	2,7	.
helmi	-12,0	5,8	-16,2	-10,2	-4,3	1,9	-11,9	-13,2	1,3	-12,1	-18,0	6,0	.
maalis	-12,5	7,9	-30,0	-7,1	-11,0	-16,9	-19,0	-21,2	2,3	9,7	5,2	4,5	.
huhti	-23,3	8,7	-22,2	35,8	-11,7	8,2	-10,5	-14,8	4,3	27,6	27,7	-0,1	.
touko	-28,3	9,1	-37,9	9,4	-15,7	10,8	-22,2	-23,3	1,1	-1,4	-9,2	7,8	.
kesä	-25,3	6,4	-25,5	33,4	-13,5	12,3	-12,0	-14,4	2,4	21,1	15,2	5,9	.
heinä	-3,6	-6,2	-22,0	18,8	-9,8	11,0	-12,2	-11,8	-0,3	7,8	0,4	7,4	.
elo	-12,8	5,6	-22,8	34,8	-14,8	5,5	-8,0	-6,5	-1,5	29,3	21,8	7,5	.
syys	-10,5	4,3	-19,5	40,4	-12,6	10,5	-6,9	-2,7	-4,2	29,9	20,1	9,8	.
loka	-18,5	6,9	-15,3	0,8	-12,2	9,2	-3,0	2,7	-5,7	-8,4	-13,3	4,9	.
marras	-19,9	2,4	-31,1	49,1	-17,5	14,9	-13,7	-9,2	-4,5	34,3	15,7	18,6	.
joulu	-33,8	7,2	-18,9	25,9	-20,5	16,9	1,6	3,2	-1,6	9,0	1,6	7,4	.

2. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999 Q1	0,1	-0,4	1,1	-22,5	0,1	-0,4	5,1	-48,6	1,4	-0,2	-1,1	0,0
Q2	0,0	-0,3	-3,0	-37,7	0,8	-0,3	-10,5	-42,5	0,5	-0,5	1,1	6,6
Q3	0,0	-0,5	6,1	-42,9	0,1	-0,6	-4,4	-16,1	-1,0	0,4	-1,0	-4,4

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa ja sisältävät arvioita.

Taulukko 8.5

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain²⁾

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmät)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
	1	2	3	4	5	6	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	13	14
1998	-67,5	186,0	-0,7	3,5	-1,4	-7,7	-22,6	178,1	-34,2	34,8	11,6	143,3	-42,8	12,1
1999	-63,3	156,5	12,0	0,0	-1,2	-12,2	-27,9	138,8	-51,2	40,9	23,3	97,9	-46,3	29,9
1998 IV	59,1	-0,4	-0,5	2,9	3,0	-2,5	53,7	-4,1	-3,7	14,2	57,4	-18,3	2,9	3,2
1999 I	-34,6	67,7	2,9	0,0	-3,3	-4,2	-13,4	58,6	-13,9	7,1	0,6	51,5	-20,9	13,3
II	1,0	24,4	4,4	0,0	3,9	-2,9	8,2	19,4	-15,6	13,2	23,9	6,2	-15,6	7,8
III	-28,1	12,0	-0,3	0,0	-1,6	-2,4	-8,6	10,3	-14,3	8,1	5,7	2,2	-17,7	4,1
IV	-1,6	52,5	4,9	0,0	-0,1	-2,7	-14,2	50,5	-7,4	12,6	-6,8	37,9	7,8	4,7
1998 loka	3,5	41,3	0,0	0,4	0,0	0,2	13,5	38,5	-1,3	2,8	14,8	35,7	-10,1	2,2
marras	6,7	41,1	-0,1	-2,6	1,2	2,2	1,6	39,8	-0,8	1,8	2,4	38,0	4,1	1,7
joulu	49,0	-82,8	-0,4	5,2	1,9	-4,9	38,6	-82,4	-1,6	9,6	40,3	-92,0	8,9	-0,7
1999 tammi	-64,7	65,1	8,4	0,0	0,0	-4,8	-65,0	65,2	-6,2	3,4	-58,8	61,7	-8,2	4,6
helmi	30,9	3,9	-4,5	0,0	-2,2	-0,6	48,5	1,5	-0,6	-3,2	49,1	4,6	-10,9	3,1
maalis	-0,8	-1,3	-1,0	0,0	-1,1	1,2	3,2	-8,1	-7,1	6,8	10,3	-14,9	-1,8	5,6
huhti	10,5	-19,8	0,4	0,0	-0,2	0,3	15,0	-20,8	-4,7	2,7	19,7	-23,5	-4,8	0,7
touko	-10,7	47,6	3,1	0,0	1,0	-0,9	-13,4	50,4	-3,9	6,1	-9,5	44,3	-1,4	-1,9
kesä	1,1	-3,5	0,9	0,0	3,0	-2,3	6,6	-10,1	-7,1	4,5	13,7	-14,6	-9,4	9,0
heinä	-14,2	2,7	0,8	0,0	-1,7	-1,2	-8,2	0,4	-2,1	3,7	-6,0	-3,2	-5,1	3,5
elo	-5,1	25,1	-1,5	0,0	0,2	-0,1	-2,6	26,3	-5,4	0,1	2,8	26,2	-1,2	-1,1
syys	-8,8	-15,8	0,5	0,0	-0,1	-1,1	2,2	-16,4	-6,8	4,3	9,0	-20,7	-11,4	1,7
loka	-20,0	59,4	-0,1	0,0	-1,1	-0,6	-22,9	54,7	-4,7	4,2	-18,1	50,4	4,1	5,4
marras	-66,1	62,9	2,6	0,0	1,0	-1,8	-66,3	61,8	2,4	-1,1	-68,7	62,9	-3,5	2,8
joulu	84,5	-69,8	2,4	0,0	0,0	-0,4	74,9	-66,0	-5,0	9,4	79,9	-75,4	7,3	-3,5

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999 I	3,6	0,0	3,6	-0,7	0,0	-0,7
II	4,3	0,0	4,3	0,1	0,0	0,1
III	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa ja sisältävät arvioita.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999 I	-0,2	0,0	-0,2	-2,9	-4,1	-7,0	-0,3	-0,1	-0,4
II	-0,1	0,0	-0,1	5,7	-2,7	3,0	-1,8	-0,2	-2,0
III	-0,1	0,0	-0,1	-1,2	-2,5	-3,7	-0,3	0,1	-0,2

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999 I	-17,1	61,3	44,2	3,7	-2,7	1,0
II	9,1	18,4	27,4	-0,8	1,1	0,2
III	-6,8	9,8	3,0	-1,8	0,5	-1,3

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999 I	-3,5	4,1	0,6	-11,8	3,4	-8,4	-5,5	5,8	0,2
II	-6,2	-2,9	-9,1	1,4	9,6	11,1	-10,8	1,0	-9,7
III	-2,9	-0,1	-3,0	-11,9	2,7	-9,2	-2,9	1,5	-1,4

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999 I	5,5	0,0	2,5	0,0	3,3	1,5	3,0	0,0	1,3	-2,5	0,0	-0,3
II	6,6	0,0	-1,1	0,8	6,8	-4,6	-2,4	0,0	11,0	2,8	0,0	0,1
III	1,4	0,0	0,2	1,9	-0,9	5,3	-2,7	0,2	-3,2	-0,5	0,0	0,2

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.6

Ulkomainen varallisuus

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset ²⁾	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto ²⁾
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit ²⁾				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset ²⁾	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukko- lainat	Rahamarkkina- paperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	42,2	114,4	129,9	-15,5	-599,6	-361,8	-237,8	-210,7	-27,0	-5,7	169,8	80,0	0,4	89,3	363,3
1998	-132,4	164,6	175,4	-10,8	-609,1	-475,5	-133,6	-125,5	-8,2	-3,6	-13,8	86,5	-172,2	71,9	329,4

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset³⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset						Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset			
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Rahamarkkina- paperit				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998 joul ⁴⁾	329,4	99,6	404,131	5,1	23,4	199,8	12,5	18,3	0,0	116,7	52,4	0,0	1,5	7,6
1999 tammi	337,3	101,3	404,084	5,3	23,0	206,5	-	-	-	-	-	0,0	1,2	7,6
helmi	339,6	105,3	404,084	2,3	23,0	208,7	-	-	-	-	-	0,0	0,2	9,6
maalis	348,6	105,1	404,084	3,8	23,3	215,1	-	-	-	-	-	0,0	1,3	10,4
huhti	352,0	109,3	404,084	5,4	23,8	212,4	-	-	-	-	-	0,0	1,2	11,7
touko	344,3	103,8	404,083	4,9	23,9	210,4	-	-	-	-	-	0,0	1,2	12,7
kesä	346,8	102,0	403,730	3,9	25,1	214,8	-	-	-	-	-	0,0	1,1	12,6
heinä	339,4	96,5	403,730	3,6	24,3	213,8	-	-	-	-	-	0,0	1,2	12,7
elo	340,9	96,9	403,730	3,7	24,1	215,0	-	-	-	-	-	0,0	1,1	12,4
syys	353,5	113,2	403,730	3,7	23,6	212,2	-	-	-	-	-	0,0	0,9	12,9
loka	357,5	115,5	403,730	3,7	23,5	214,0	-	-	-	-	-	0,0	0,8	13,5
marras	362,5	116,5	403,730	3,8	23,5	217,9	-	-	-	-	-	0,0	0,9	12,5
joul ⁵⁾	371,1	116,4	402,769	4,5	24,3	224,9	-	-	-	-	-	0,0	0,9	14,4
2000 tammi ⁵⁾	375,6	116,2	401,650	4,3	24,2	229,8	-	-	-	-	-	0,0	1,1	14,5

Lähde: EKP.

1) Tiedot on saatu laskemalla yhteen kansalliset tilastot.

2) Vuoden 1997 lopun ja vuoden 1998 lopun tiedot eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

3) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

4) Tilanne 1.1.1999.

5) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	825,1	132,6	.	.
1997 I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
III	196,0	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
IV	201,3	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,9	12,3	3,8	2,6	25,8	51,0	86,6	5,7	120,7	112,5	107,3
II	202,9	13,4	4,0	3,1	27,9	54,8	93,9	5,8	130,4	119,6	109,0
III	209,1	13,8	4,1	3,8	29,6	56,5	95,4	6,0	134,4	122,7	109,5
IV	225,2	144,7	.	.
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,9	107,7
helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
maalis	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
elo	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,3	105,9
syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,4	1,2	133,1	125,8	105,8
marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
joulu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,6	3,7	1,1	0,8	7,8	14,7	25,0	1,5	105,3	98,6	106,8
helmi	60,2	4,0	1,2	0,8	8,2	16,5	27,4	2,1	116,0	108,6	106,9
maalis	73,1	4,7	1,4	1,0	9,8	19,9	34,3	2,1	140,9	130,5	108,0
huhti	65,9	4,3	1,3	1,0	9,1	17,7	30,6	1,7	127,0	116,5	109,0
touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,3	28,8	1,8	122,7	113,0	108,6
kesä	73,4	4,6	1,3	1,1	9,8	19,8	34,5	2,2	141,5	129,3	109,4
heinä	76,2	4,5	1,4	1,2	10,3	20,8	35,7	2,4	147,0	133,0	110,5
elo	60,9	4,2	1,3	1,1	9,2	16,0	27,4	1,8	117,5	106,9	109,9
syys	72,0	5,0	1,4	1,5	10,1	19,7	32,3	1,9	138,7	128,5	108,0
loka	75,6	5,2	1,5	1,4	10,1	20,6	34,9	2,0	145,8	132,9	109,7
marras	76,2	5,2	1,5	1,2	10,4	20,4	35,5	1,9	146,8	.	.
joulu	73,4	141,5	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutaseilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6
1998	714,6	55,1	41,3	62,2	67,9	202,1	270,0	16,1	127,0	123,7	102,7
1999	767,1	136,3	.	.
1997 I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998 I	181,0	13,7	10,9	17,5	17,7	51,6	65,3	4,3	128,7	119,9	107,3
II	180,1	13,7	11,1	16,0	17,3	50,4	67,2	4,3	128,0	122,3	104,7
III	172,1	13,4	9,7	14,7	16,4	50,8	63,4	3,6	122,3	120,1	101,8
IV	181,4	14,3	9,6	13,9	16,5	49,3	74,0	3,8	129,0	132,4	97,4
1999 I	177,2	12,0	9,1	13,4	17,0	49,8	70,5	5,5	126,0	127,4	98,9
II	188,0	12,6	10,0	16,8	17,6	50,4	74,7	5,8	133,6	128,6	103,9
III	192,4	12,6	9,4	21,2	17,1	53,9	72,4	5,7	136,7	125,1	109,3
IV	209,5	148,9	.	.
1998 tammi	58,1	4,5	3,5	6,2	5,6	16,6	20,4	1,4	124,0	115,2	107,6
helmi	58,3	4,3	3,5	5,7	5,6	16,7	20,8	1,6	124,3	115,2	107,9
maalis	64,6	4,9	3,8	5,6	6,5	18,3	24,1	1,3	137,7	129,2	106,6
huhti	60,4	4,7	3,7	5,5	5,8	16,8	22,6	1,3	128,9	122,2	105,5
touko	57,3	4,4	3,5	5,5	5,6	15,8	21,2	1,2	122,1	116,4	104,9
kesä	62,4	4,6	3,9	4,9	6,0	17,8	23,4	1,8	133,1	128,3	103,7
heinä	59,5	4,7	3,6	5,0	6,0	17,8	21,2	1,3	126,9	124,2	102,2
elo	50,5	4,1	2,8	4,7	4,7	15,0	18,1	1,0	107,6	106,4	101,1
syys	62,1	4,6	3,3	5,0	5,8	17,9	24,1	1,4	132,4	129,9	101,9
loka	62,7	4,8	3,3	5,0	5,8	17,4	25,1	1,4	133,8	134,5	99,5
marras	59,9	4,6	3,2	4,4	5,4	16,2	24,8	1,3	127,8	132,3	96,6
joulu	58,8	4,9	3,1	4,5	5,3	15,7	24,1	1,1	125,4	130,6	96,0
1999 tammi	54,5	3,7	2,9	4,5	5,1	15,3	21,2	1,7	116,2	118,3	98,2
helmi	55,8	3,7	2,9	4,1	5,5	16,0	21,8	1,9	119,1	121,0	98,4
maalis	66,9	4,5	3,3	4,9	6,4	18,4	27,5	1,9	142,6	142,9	99,8
huhti	61,0	4,1	3,3	5,6	5,7	15,9	24,4	1,9	130,1	127,1	102,4
touko	61,9	4,2	3,3	5,7	5,7	16,4	24,7	1,8	132,0	126,3	104,5
kesä	65,0	4,4	3,5	5,4	6,2	18,1	25,6	2,0	138,7	132,3	104,8
heinä	64,1	4,3	3,3	6,7	5,7	18,3	23,9	1,9	136,6	126,3	108,2
elo	57,9	4,0	2,6	6,9	5,2	16,2	21,2	1,7	123,5	112,6	109,7
syys	70,4	4,4	3,4	7,6	6,3	19,4	27,2	2,1	150,1	136,5	109,9
loka	68,8	4,4	3,3	7,7	6,3	17,9	26,9	2,3	146,7	131,9	111,2
marras	72,1	4,7	3,6	8,1	6,6	18,6	28,3	2,2	153,7	.	.
joulu	68,7	146,5	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	81,7	1,0	-25,5	-49,6	36,5	19,6	101,1	-1,4
1999	58,0
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	13,5	0,1	-6,7	-14,1	9,0	3,2	22,7	-0,7
II	24,4	0,9	-7,2	-12,6	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	23,9	0,1	-5,8	-11,8	9,4	4,5	27,5	0,0
IV	19,9	-0,1	-5,7	-11,1	8,5	5,8	22,6	-0,2
1999 I	10,7	0,4	-5,3	-10,8	8,9	1,2	16,2	0,2
II	14,9	0,8	-6,1	-13,7	10,3	4,5	19,2	0,0
III	16,8	1,2	-5,3	-17,4	12,4	2,5	23,0	0,3
IV	15,6
1998 tammi	0,5	-0,2	-2,2	-5,0	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,5	0,3	-2,2	-4,7	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,5	0,1	-2,3	-4,4	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	7,7	0,1	-2,4	-4,4	3,4	2,2	8,7	0,0
touko	8,7	0,4	-2,3	-4,4	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,1	0,3	-2,6	-3,8	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,5	0,1	-2,2	-3,9	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,3	0,1	-1,6	-3,8	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,1	-0,1	-2,0	-4,1	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,3	0,0	-2,0	-4,0	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,1	0,2	-1,9	-3,5	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,5	-0,3	-1,9	-3,6	2,9	1,7	7,6	0,1
1999 tammi	0,1	0,0	-1,8	-3,7	2,7	-0,7	3,8	-0,2
helmi	4,4	0,2	-1,7	-3,2	2,8	0,5	5,6	0,2
maalis	6,2	0,1	-1,8	-3,9	3,4	1,4	6,8	0,2
huhti	4,8	0,2	-1,9	-4,6	3,4	1,8	6,2	-0,2
touko	1,8	0,3	-2,0	-4,8	3,2	1,0	4,0	0,0
kesä	8,3	0,3	-2,1	-4,3	3,7	1,8	8,9	0,2
heinä	12,2	0,3	-1,9	-5,5	4,7	2,5	11,7	0,5
elo	3,0	0,3	-1,3	-5,8	4,0	-0,2	6,1	0,0
syys	1,6	0,7	-2,0	-6,1	3,8	0,3	5,1	-0,2
loka	6,8	0,8	-1,8	-6,3	3,8	2,7	8,0	-0,2
marras	4,1	0,5	-2,1	-6,9	3,9	1,8	7,2	-0,2
joulu	4,7

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999 I = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾		Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾					
		Nimellinen 1	Reaalinen 2	USA:n dollari 3	Japanin jeni 4	Sveitsin frangi 5	Englannin punta 6	Ruotsin kruunu 7	Tanskan kruunu 8
1996		107,9	108,8	1,270	138,1	1,568	0,814	8,51	7,36
1997		99,1	99,4	1,134	137,1	1,644	0,692	8,65	7,48
1998		101,5	101,3	1,121	146,4	1,622	0,676	8,92	7,50
1999		95,7	95,7	1,066	121,3	1,600	0,659	8,81	7,44
1998	IV	104,2	103,8	1,177	140,6	1,600	0,702	9,38	7,44
1999	I	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687	8,98	7,44
	II	96,1	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658	8,90	7,43
	III	94,6	94,7	1,049	118,7	1,602	0,655	8,71	7,44
	IV	92,2	92,2	1,038	108,4	1,600	0,636	8,65	7,44
1999	tammi	102,0	101,8	1,161	131,3	1,605	0,703	9,08	7,44
	helmi	99,9	99,9	1,121	130,8	1,598	0,689	8,91	7,44
	maalis	98,3	98,3	1,088	130,2	1,595	0,671	8,94	7,43
	huhti	97,1	96,9	1,070	128,2	1,602	0,665	8,91	7,43
	touko	96,6	96,5	1,063	129,7	1,603	0,658	8,97	7,43
	kesä	94,7	94,6	1,038	125,3	1,595	0,650	8,83	7,43
	heinä	94,8	95,2	1,035	123,7	1,604	0,658	8,74	7,44
	elo	95,4	95,6	1,060	120,1	1,600	0,660	8,75	7,44
	syys	93,6	93,4	1,050	112,4	1,602	0,647	8,63	7,43
	loka	94,4	94,2	1,071	113,5	1,594	0,646	8,73	7,43
	marras	92,0	92,0	1,034	108,2	1,605	0,637	8,63	7,44
	joulu	90,1	90,3	1,011	103,7	1,601	0,627	8,59	7,44
2000	tammi	90,2	90,6	1,014	106,5	1,610	0,618	8,60	7,44
	helmi	89,2	89,6	0,983	107,6	1,607	0,615	8,51	7,45
Muutos ed. kuukaudesta, % ³⁾									
2000 helmi		-1,2	-1,1	-3,0	1,0	-0,2	-0,6	-1,0	0,0
Muutos ed. vuodesta, % ³⁾									
2000 helmi		-10,7	-10,3	-12,3	-17,7	0,6	-10,7	-4,4	0,1

		Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾						
		Kreikan drakma 9	Norjan kruunu 10	Kanadan dollari 11	Australian dollari 12	Hongkongin dollari ⁴⁾ 13	Etelä-Korean won ⁴⁾ 14	Singaporen dollari ⁴⁾ 15
1996		305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765
1997		309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678
1998		330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876
1999		325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806
1998	IV	331,5	8,82	1,814	1,887	9,16	1 516,6	1,942
1999	I	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911
	II	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810
	III	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772
	IV	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737
1999	tammi	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950
	helmi	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905
	maalis	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881
	huhti	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834
	touko	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820
	kesä	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775
	heinä	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756
	elo	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779
	syys	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781
	loka	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793
	marras	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727
	joulu	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694
2000	tammi	331,1	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697
	helmi	333,2	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674
Muutos ed. kuukaudesta, % ³⁾								
2000 helmi		0,6	-0,3	-2,8	1,4	-3,0	-3,1	-1,4
Muutos ed. vuodesta, % ³⁾								
2000 helmi		3,5	-6,4	-15,0	-10,7	-11,9	-16,5	-12,1

Lähde: EKP.

1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäynti-tilastoihin vuosilta 1995–1997, ja laskelmissa ovat mukana ne kauppakumppanit, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Painoissa on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Reaaliset kurssit on laskettu käyttäen kansallisia kuluttajahintaindeksiä (KHI). Euroalueen ja muiden EU-maiden osalta käytetään yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (YKHI). Jos KHI-tilastot eivät ole vielä saatavissa, käytetään arvioita.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuvaluuttakurssit (lähde BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

3) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja (ainoastaan efektiivisten valuuttakurssien osalta) vuotta aikaisempiin tietoihin.

4) Koska EKP ei ilmoita virallisia viitekursseja, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit.

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(prosenttia edellisvuotisesta, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), BKT:stä %	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkäaikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomataase ³⁾ , % BKT:stä	Yksikkötyö-kustannukset ⁴⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymindeksi ⁵⁾	Standardoitu työttö-myysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁶⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,4	63,9	6,25	7,48	0,6	2,8	3,1	5,6	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,0	58,0	4,94	7,50	-1,2	2,4	2,7	2,2	5,1	4,6	4,27
1999	2,1	.	.	4,91	7,44	.	.	.	2,4	4,5	4,2	3,44
1998	IV	1,1	-	4,51	7,44	-4,0	3,5	2,5	-0,3	4,7	3,7	4,50
1999	I	1,4	-	4,22	7,44	1,7	6,3	0,5	-0,9	4,8	4,5	3,65
	II	1,8	-	4,50	7,43	1,4	4,3	1,8	5,7	4,5	4,9	3,13
	III	2,3	-	5,35	7,44	1,6	3,6	1,0	0,0	4,4	3,4	3,19
	IV	2,8	-	5,57	7,44	.	.	.	5,2	4,2	4,1	3,78
1999	elo	2,4	-	5,38	7,44	-	-	-	-1,8	4,4	4,9	3,21
	syys	2,4	-	5,56	7,43	-	-	-	4,6	4,3	2,1	3,18
	loka	2,6	-	5,76	7,43	-	-	-	1,8	4,2	2,0	3,69
	marras	2,7	-	5,45	7,44	-	-	-	5,4	4,1	6,3	3,85
	joulu	3,1	-	5,50	7,44	-	-	-	8,4	4,1	4,2	3,80
2000	tammi	2,8	-	5,87	7,44	-	-	-	.	.	.	3,72
	helmi	.	-	.	7,45	-	-	-	.	.	.	3,93
Kreikka												
1997	5,4	-4,0	109,5	9,92	309,3	-3,9	7,2	3,4	1,0	7,9	14,5	12,48
1998	4,5	-2,5	106,3	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,7	3,4	10,0	4,0	13,53
1999	2,3	.	.	6,30	325,8	.	1,8	10,08
1998	I	4,0	-	7,76	331,5	-	-	-	0,8	9,8	5,7	11,94
1999	I	3,4	-	6,08	322,7	-	-	-	-0,8	.	.	10,56
	II	2,2	-	5,87	325,0	-	-	-	0,5	.	.	9,80
	III	1,7	-	6,56	326,1	-	-	-	1,5	.	.	9,86
	IV	2,2	-	6,68	329,2	-	-	-	.	.	.	10,13
1999	elo	1,6	-	6,66	326,4	-	-	-	4,7	.	.	9,90
	syys	1,5	-	6,64	327,0	-	-	-	0,2	.	.	9,85
	loka	1,9	-	7,03	329,2	-	-	-	1,9	.	.	10,11
	marras	2,2	-	6,61	328,7	-	-	-	-2,2	.	.	10,71
	joulu	2,4	-	6,39	329,7	-	-	-	.	.	.	9,57
2000	tammi	1,6	-	6,60	331,1	-	-	-	.	.	.	8,92
	helmi	.	-	.	333,2	-	-	-	.	.	.	8,51
Ruotsi												
1997	1,8	-0,7	76,1	6,62	8,65	-	0,4	2,0	7,2	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	74,2	4,99	8,92	3,4	1,5	3,0	4,2	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	.	.	4,98	8,81	.	.	.	1,3	7,0	6,8	3,32
1998	IV	0,1	-	4,50	9,38	3,7	2,1	3,5	1,3	7,6	4,5	3,92
1999	I	0,2	-	4,21	8,98	2,5	0,3	3,6	1,3	7,5	5,4	3,31
	II	0,3	-	4,54	8,90	1,1	0,3	3,2	1,0	7,0	6,5	3,07
	III	0,7	-	5,48	8,71	3,3	-0,7	4,1	-0,6	6,9	6,1	3,22
	IV	1,0	-	5,69	8,65	.	.	.	3,3	6,6	9,1	3,69
1999	elo	0,8	-	5,49	8,75	-	-	-	-6,2	6,9	6,5	3,25
	syys	1,1	-	5,69	8,63	-	-	-	4,3	6,8	7,3	3,20
	loka	1,0	-	5,92	8,73	-	-	-	4,5	6,6	10,0	3,74
	marras	0,8	-	5,56	8,63	-	-	-	4,2	6,6	7,4	3,72
	joulu	1,2	-	5,59	8,59	-	-	-	1,1	6,5	9,9	3,63
2000	tammi	1,0	-	5,95	8,60	-	-	-	.	6,4	.	3,70
	helmi	.	-	5,90	8,51	-	-	-	.	.	.	4,10
Iso-Britannia												
1997	-	-1,9	51,5	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,5	48,7	5,60	0,676	0,0	3,8	2,2	0,3	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	.	.	5,01	0,659	5,54
1998	IV	1,4	1,5	48,1	4,82	0,702	-0,2	4,3	1,5	-0,5	6,2	6,87
1999	I	1,6	4,0	46,6	4,39	0,687	-1,9	4,3	1,4	-1,2	6,3	7,4
	II	1,4	-2,0	46,7	4,82	0,658	-1,0	4,0	1,6	-1,2	6,1	5,30
	III	1,2	1,8	45,9	5,39	0,655	-1,5	3,4	1,9	0,2	5,9	5,28
	IV	1,2	-0,1	45,8	5,46	0,636	5,98
1999	elo	1,3	-1,5	45,9	5,31	0,660	-	-	-	0,3	5,9	4,2
	syys	1,2	1,2	45,9	5,60	0,647	-	-	-	0,9	5,9	2,7
	loka	1,2	8,6	44,8	5,78	0,646	-	-	-	1,3	5,9	3,0
	marras	1,3	-4,2	44,9	5,23	0,637	-	-	-	5,9	3,1	5,87
	joulu	1,2	-4,9	45,8	5,36	0,627	-	-	-	.	.	6,06
2000	tammi	0,8	.	.	5,80	0,618	-	-	-	.	.	6,14
	helmi	.	.	.	0,615	-	-	-	-	.	.	6,24

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8 ja 10 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain]), 4, 5, 7 [pl. Ruotsi], 9, 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

1) Ajanjakson keskiarvoja.

4) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.

6) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Tehdasteollisuus; korjattu työpäivien määrällä.

3) BPM5; BPM4 Kreikan osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

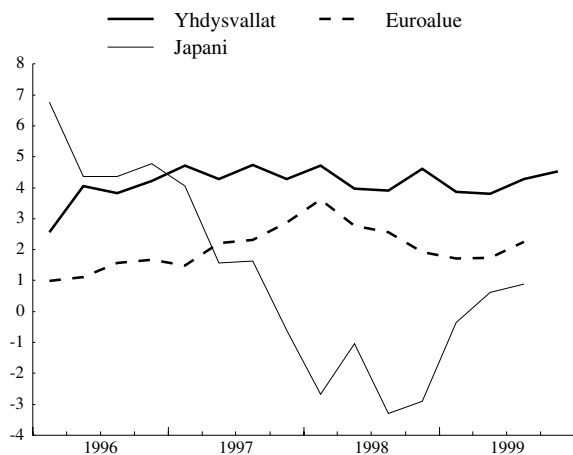
Taloudellinen kehitys

(prosenttia edellisvuotisesta, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korke ³⁾ , vuotuinen korke	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korke	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julksen talouden rahoitus- asema alijäämä (-)/ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1996	2,9	-2,3	3,7	4,7	5,4	4,8	5,51	6,54	1,270	-2,2	58,8
1997	2,3	0,0	4,5	7,0	4,9	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,5
1998	1,6	0,7	4,3	4,9	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,4	53,5
1999	2,2	-1,7	4,1	4,2	4,2	7,6	5,42	5,64	1,066	.	.
1998 III	1,6	1,4	3,9	4,2	4,5	7,3	5,62	5,27	1,118	0,6	53,7
1998 IV	1,5	-0,8	4,6	3,7	4,4	8,5	5,27	4,72	1,177	0,7	53,5
1999 I	1,7	-1,6	3,9	3,5	4,3	8,5	5,00	5,00	1,122	0,8	53,1
1999 II	2,1	-1,4	3,8	4,1	4,3	8,0	5,07	5,54	1,057	1,0	51,4
1999 III	2,3	-0,8	4,3	4,4	4,2	7,6	5,44	5,88	1,049	1,2	50,6
1999 IV	2,6	-3,1	4,5	4,7	4,1	6,3	6,14	6,13	1,038	.	.
1999 syys	2,6	-	-	4,1	4,2	7,1	5,57	5,91	1,050	-	-
1999 loka	2,6	-	-	4,3	4,1	6,6	6,18	6,10	1,071	-	-
1999 marras	2,6	-	-	4,8	4,1	6,1	6,10	6,03	1,034	-	-
1999 joul	2,7	-	-	4,9	4,1	6,0	6,13	6,26	1,011	-	-
2000 tammi	2,7	-	-	5,8	4,0	5,9	6,04	6,66	1,014	-	-
2000 helmi	.	-	-	.	.	.	6,10	6,52	0,983	-	-
Japani											
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,57	3,03	138,1	-4,2	-
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-3,4	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-6,0	-
1999	-0,3	.	.	0,4	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	.	-
1998 III	-0,2	7,6	-3,3	-8,5	4,3	4,2	0,59	1,14	156,3	-	-
1998 IV	0,5	5,1	-2,9	-6,8	4,4	4,5	0,43	1,03	140,6	-	-
1999 I	-0,1	3,6	-0,4	-4,2	4,6	4,0	0,36	1,96	130,7	-	-
1999 II	-0,3	-1,3	0,6	-1,0	4,8	4,1	0,12	1,50	127,7	-	-
1999 III	0,0	-4,6	0,9	2,6	4,7	3,6	0,10	1,78	118,7	-	-
1999 IV	-1,0	.	.	4,4	4,6	3,0	0,29	1,78	108,4	-	-
1999 syys	-0,2	-4,0	-	2,7	4,6	3,3	0,10	1,75	112,4	-	-
1999 loka	-0,7	-3,2	-	1,3	4,6	3,6	0,25	1,79	113,5	-	-
1999 marras	-1,2	-7,3	-	6,7	4,5	2,9	0,30	1,81	108,2	-	-
1999 joul	-1,1	.	-	5,3	4,6	2,6	0,33	1,73	103,7	-	-
2000 tammi	-0,9	.	-	.	.	2,6	0,15	1,71	106,5	-	-
2000 helmi	.	.	-	.	.	.	0,13	1,83	107,6	-	-

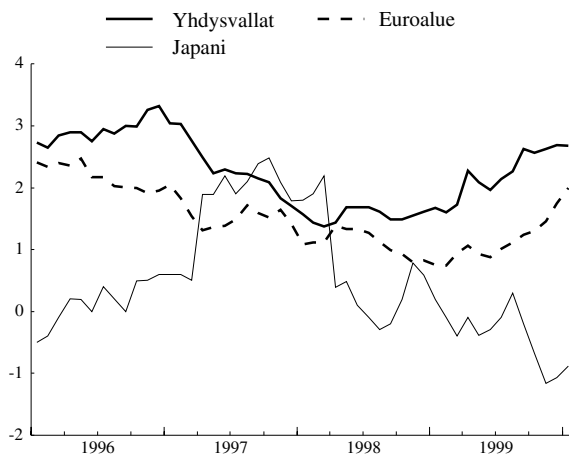
Bruttokansantuotteen määrä

(prosenttia edellisvuotisesta; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(prosenttia edellisvuotisesta; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10 [Yhdysvallat]), OECD (sarake 2 [Japani] ja sarake 10 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

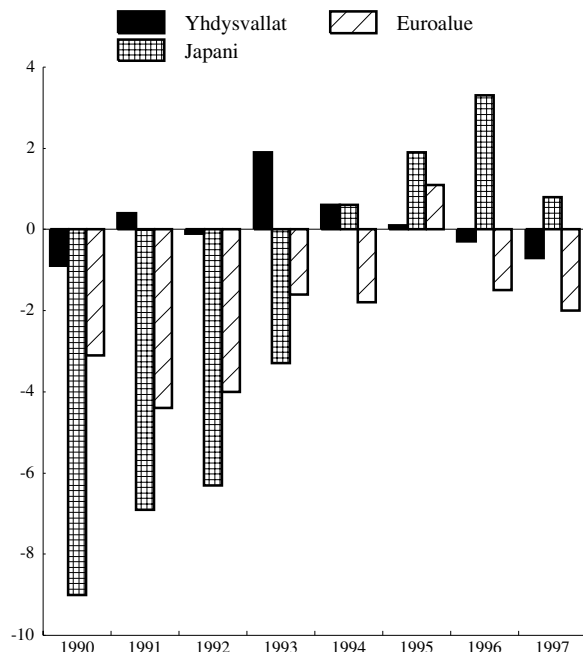
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1995	17,0	18,7	-1,3	8,6	7,9	5,4	8,4	5,3	2,5	11,7	6,3	13,6	4,9
1996	17,3	19,1	-1,4	8,7	8,3	4,8	8,7	5,1	1,2	11,8	5,2	12,9	4,9
1997	18,3	19,8	-1,5	9,1	8,3	3,5	8,8	4,2	2,2	11,6	4,0	12,5	4,5
1998	18,8	20,5	-2,3	9,5	8,7	3,1	8,7	4,2	1,7	12,1	5,4	12,1	5,7
1997 IV	18,6	19,9	-1,7	8,9	8,1	2,7	8,8	3,3	3,3	11,6	3,5	12,5	4,1
1998 I	18,9	20,6	-1,8	9,8	8,6	4,1	8,8	5,8	3,3	11,9	3,8	12,3	5,8
II	18,6	20,3	-2,2	9,3	8,7	3,3	8,7	4,0	3,9	12,1	8,9	12,1	5,6
III	18,9	20,6	-2,6	9,4	8,5	4,1	8,7	4,4	0,7	12,0	5,1	12,0	5,4
IV	18,8	20,7	-2,6	9,5	8,9	1,1	8,6	2,6	-0,9	12,3	3,6	12,2	6,1
1999 I	19,0	20,8	-2,8	9,4	8,9	6,3	8,7	7,8	6,0	12,5	3,0	11,8	6,5
II	18,7	20,5	-3,3	9,6	9,4	4,2	8,7	5,6	-0,5	12,8	6,9	11,6	6,7
III	18,7	20,8	-3,6	9,7	9,2	4,4	8,7	5,9	3,4	12,6	5,9	11,2	6,1
Japani													
1995	30,8	28,6	2,1	14,9	14,9	3,0	13,5	2,3	0,5	5,3	10,2	13,1	1,9
1996	31,5	30,0	1,4	14,6	15,3	1,7	15,2	0,3	1,0	6,7	6,4	12,7	1,1
1997	30,9	28,7	2,2	15,5	16,1	3,3	15,2	1,2	0,1	5,6	7,1	12,3	0,7
1998	-6,9	.	-8,8	-1,4	.	5,9	.	-0,3
1997 IV	29,0	29,3	2,6	.	.	6,6	.	10,7	-0,3	.	19,8	.	1,5
1998 I	33,2	27,9	2,4	.	.	-16,0	.	-18,6	-0,7	.	-4,3	.	3,2
II	.	24,1	.	.	.	-25,6	.	-10,4	0,4	.	11,5	.	-6,3
III	.	26,7	.	.	.	2,6	.	-2,0	1,3	.	2,7	.	0,8
IV	9,6	.	-4,4	-6,3	.	13,1	.	1,0
1999 I	3,6	.	-17,7	-3,3	.	-4,4	.	12,5
II	-13,4	.	-3,0	2,1	.	15,9	.	-3,5
III	9,7	.	-2,3	1,3	.	0,1	.	2,8

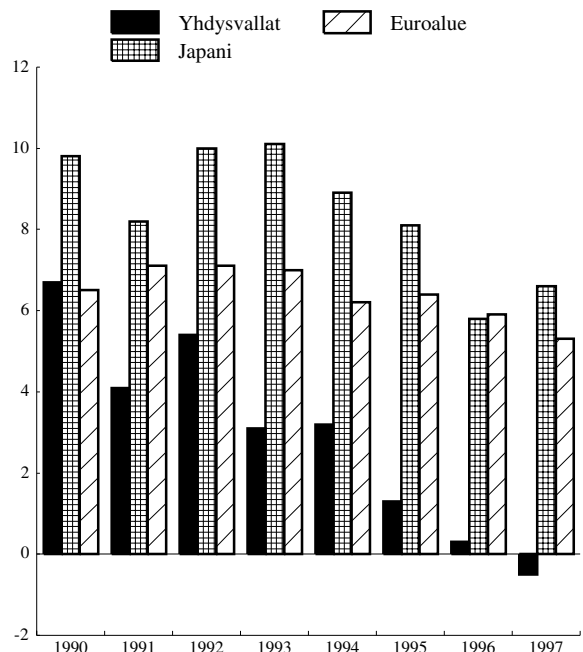
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat yhteisöt. Japanin osalta kotitalouksia palvelevien voittoja tavoittelemattomien yhteisöjen säästäminen sisältyy yritysten (pl. rahoitussektori) säästämiseen.

Tekninen huomautus

taulukkoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihteluista

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihteluista joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMA:n tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihteluista epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihteluista puhdistetut sarjat, jotta alaerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihteluista puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauseriä. Näin saadaan kantojen, korjauserien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1.).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihteluista puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihteluista puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyörästysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihteluista puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun ”Euro area statistics-download” csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2” (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat asiakirjaan ”Implementation package (Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union)”. Euroopan rahapoliittinen instituutti (EMI) ja kansalliset keskuspankit saattoivat tämän asiakirjan pankkiyhdistysten ja muiden kolmannen vaiheen tilastoinnin valmisteluun osallistuvien saataville heinäkuussa 1996. Asiakirjassa käsitellään raha- ja pankkitilastoja, maksutasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja, rahoitustilinpitoa, hinta- ja kustannustilastoja sekä muita taloustilastoja.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pidemmän aikavälin yksityiskohtaisempia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>) ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.6 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on laskettu yhteen ja/tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi) tarpeen mukaan.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 1.3.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan liittyviä tilastoja. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 esitetään rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuosittilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 tarkastellaan joitakin rahalaitossektorin tase-eriä valuutoittain. Laajemmat neljännesvuosittilastot tullaan julkaisemaan piakkoin. Tilastoinnissa käytettävien rahalaitosten luettelo on kokonaisuudessaan EKP:n kotisivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsi-kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EMI, huhtikuu 1998). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EKP, marraskuu 1999) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot kerätään ja tilastot laaditaan 1.1.1999 alkaen Euroopan keskuspankin rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (taulukot 3.1–3.3) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohtat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

Arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, kuoletuksia ja kantoja koskevat tilastot esitetään taulukossa 3.5. Taulukossa 3.6 on euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden (sekä euroalueella että sen ulkopuolella sijaitsevien) erittely sektoreittain. Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20) ja liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.6.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi. Näistä tilastoista kerrotaan tarkemmin Kuukausikatsauksen marraskuun 1999 numeron sivuilla 17–18.

Hinnat ja reaalitalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten tietojen saatavuus vaihtelee tilastosta toiseen, mutta yleisesti ottaen vertailukelpoista tietoa on paremmin saatavissa viime ajoilta kuin aikaisemmilta ajanjaksoilta.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tiedot tammikuusta 2000 alkaen sisältävät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHIn mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vieraillevien henkilöiden kulutuksen, joka ei aiemmin sisältynyt YKHIn joissakin jäsenvaltioissa.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat pääasiassa EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 esitetään muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano tulee kasvattamaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Tilastovaatimusten toteutusta koskevassa julkaisussa ("Implementation package") todetaan, että rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot tul-
ta-

neen julkaisemaan EKP:n Kuukausikatsauksessa tämän vuoden aikana.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukossa 7 esitetään BKT:hen suhteutettuna euroalueen julkisen talouden rahoitusasemaa kuvaavat julkisen talouden tuloja ja menoja, sääntämistä, alijäämää ja velkaa koskevat tilastot. Tiedot perustuvat jäsenvaltioiden toimittamiin yhdenmukaistettuihin tilastoihin, jotka lasketaan yhteen EKP:ssä.

Euroopan komission toimittamat julkistalouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot esitetään lisäksi maittain, koska ne ovat tärkeitä vakausta ja kasvusopimuksen kannalta.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto) ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.5) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät ovat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitoksen (lokakuu 1993), EKP:n I.12.1998 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/1998/17) ja Eurostatin ohjeiden mukaisia. Yhteistä metodologiaa, josta EKP ja Euroopan komissio (Eurostat) ovat keskenään sopineet, sekä maksutasetilastojen aggregointimenetelmää esiteltiin Kuukausikatsauksen toukokuun 1999 numeron sivuilla 26–27.

Euroalueen maksutasetilastot ovat EKP:n laatimia. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecuina. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat luonteeltaan ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.6.) on saatu laskemalla kansalliset nettomääräiset tiedot yhteen. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja lukuun ottamatta suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kir-

janpitoarvoihin. Vuoden 1997 lopun tilannetta osoittavat tilastot ja erityisesti valuuttavarantoa koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 1998 lopun tilannetta osoittavien tilastojen kanssa. Ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmä esiteltiin Kuukausikatsauksen joulukuun 1999 numeron sivulla 56.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.6.2. Näitä vastaavat nettovirrat esitetään taulukossa 8.1 ja yksityiskohtaiset neljännesvuositilastot taulukossa 8.5.3. Joulukuuhun 1998 asti ulottuvat tilastot on laadittu laskemalla yhteen kansallisten määritelmien mukaiset tiedot, ja niihin sisältyy euroalueella liikkeeseen laskettuja vaateita, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientiä ja -tuontia koskevat indeksit (arvo, määrä ja yksikköarvo). Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilastojen tavarakaupan erien kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laatima euron nimellinen ja efektiivinen valuuttakurssi-indeksi. Taulukossa esitetään euron kurssi suhteessa laskelmissa käytettyihin kolmeentoista valuuttaan. Kurssit ovat Hongkongin ja Singaporen dollaria ja Etelä-Korean wonia lukuun ottamatta EKP:n julkaisemia päivän viitekursseja. EKP:n uutta efektiivistä valuuttakurssi-indeksiä esiteltiin lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen sivuilla 29–31 olevassa kehikossa 5.

Euroalueen maksutasetta, ulkomaista varallisuutta, ulkomaankauppaa ja valuuttakursseja koskevien tilastojen laatimisessa käytettyjä menetelmiä esitellään yksityiskohtaisesti EKP:n verkkosivuilla. Lisäksi täydelliset maksutase-, ulkomaankauppa- ja valuuttakurssitilastot mahdollisimman kattavine historiatietoineen, joita kuukausikatsauksessa ei esitetä, ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilla (csv-muodossa).

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot/kuviot 12.1 ja 12.2) pe-

rustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko/kuvio 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa/kuviossa 6.

Taulukkomerkitöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihteluista puhdistettu.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet

22.12.1998

EKP:n neuvosto päättää, että eurojärjestelmän ensimmäinen perusrahoitusoperaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppana 3,0 prosentin korolla, millä tasolla se aikoo pitää koron näköpiirissä olevan ajan. Rahoitusoperaatio käynnistetään 4.1.1999, likviditeetin jaosta päätetään 5.1.1999 ja maksut suoritetaan 7.1.1999. Lisäksi päätetään, että ensimmäisestä pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta ilmoitetaan 12.1.1999 (maksupäivänä on 14.1.1999) ja että se toteutetaan vaihtuvakorkoisena huutokauppana siten, että jakomenettelyssä käytetään yksikorkoista huutokauppaa.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko asetetaan 4,5 prosenttiin ja talletuskorko 2,0 prosenttiin kolmannen vaiheen alusta eli 1.1.1999 alkaen. Ajanjaksona 4.–21.1.1999 maksuvalmiusluoton korko asetetaan tilapäisesti 3,25 prosenttiin ja talletuskorko 2,75 prosenttiin. EKP:n neuvosto aikoo lopettaa tämän tilapäisjärjestelyn 21.1.1999 pidettävän kokouksen jälkeen.

31.12.1998

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 109 I kohdan 4 mukaisesti EU:n neuvosto yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kanssa, joita ei koske poikkeus, Euroopan komission ehdotuksesta ja ottaen huomioon EKP:n lausunnon hyväksyy euron peruuttamat muuntokurssit, jotka ovat voimassa 1.1.1999 klo 0.00 (paikallista aikaa) alkaen.

Euroalueen jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät keskinäisellä menettelyllä yhdessä Euroopan komission kanssa ja EU:n rahasiain komiteaa kuultuaan määrätä 1.1.1999 voimaan tulleeseen valuuttakurssimekanismiin osallistuvien valuuttojen keskuskurssit euroa vastaan. Tämän eurokeskuskurssija koskevan päätöksen lisäksi EKP sekä Tanskan ja Kreikan keskuspankit asettavat yhteisellä sopimuksella Tanskan kruunun ja Kreikan drakman pakolliset interventio-
kurssit. Tanskan kruunun vaihteluväli eurokeskus-
kurssiin nähden on $\pm 2,25$ %. Kreikan drakman

vaihteluväli eurokeskuskurssiin nähden on normaali ± 15 %.

7.1.1999

EKP:n neuvosto päättää, että 11.1. ja 18.1.1999 ilmoitettaviin perusrahoitusoperaatioihin sovelletaan samoja ehtoja kuin ensimmäiseen perusrahoitusoperaatioon, jonka maksut suoritettiin 7.1.1999, eli ne toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla.

12.1.1999

EKP:n neuvoston 22.12.1998 tekemän päätöksen mukaisesti EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmän ensimmäiset pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa noudatetaan yksikorkoista menettelyä. Jotta pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot voitaisiin ottaa käyttöön vaiheittain, ensimmäinen operaatio toteutetaan kolmena rinnakkaisena huutokauppana, joiden eräpäivät ovat 25.2., 25.3. ja 29.4.1999. EKP ilmoittaa, että se aikoo jakaa 15 miljardia euroa kussakin näistä huutokaupoista. Sama 15 miljardin euron suuruinen määrä aiotaan jakaa jatkosakin kussakin vuoden 1999 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa.

21.1.1999

EKP:n neuvosto päättää, että sen kolmannen vaiheen alkaessa eurojärjestelmän maksuvalmiusluoton koroksi asettama 4,5 prosentin korko ja talletuskoroksi asettama 2 prosentin korko otetaan jälleen käyttöön 22.1.1999 lukien. Neuvosto päättää niin ikään, että kahteen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritetaan 27.1.1999 ja 3.2.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin niihin kolmeen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritettiin aikaisemmin tammikuussa. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla.

4.2.1999

EKP:n neuvosto päättää, että kahteen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritetaan 10.2. ja 17.2.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin ensimmäisiin perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut on suoritettu aikaisemmin tänä vuonna. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

18.2.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 24.2. ja 3.3.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin edellisiin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

4.3.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 10.3. ja 17.3.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin edellisiin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että eurojärjestelmän pitempiäaikaisen rahoitusoperaatioiden likviditeetin jaossa käytetään jatkossa monikorkoista menettelyä seuraavasta pitempiäaikaisesta rahoitusoperaatiosta (jonka maksut suoritetaan 25.3.1999) lähtien, kunnes toisin ilmoitetaan.

18.3.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 24.3., 31.3. ja 7.4.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin aiempiinkin tänä vuonna toteutettuihin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

8.4.1999

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaation korkoa 0,5 prosenttiyksiköllä 2,5 prosenttiin alkaen perusrahoitusoperaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.4.1999. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa lasketaan 1 prosenttiyksiköllä 3,5 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,5 prosenttiyksiköllä 1,5 prosenttiin 9.4.1999 lähtien.

22.4.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %. Lisäksi EKP:n neuvosto ilmoittaa, että pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritetaan seuraavien kuuden kuukauden aikana, aiotaan edelleen jakaa 15 miljardia euroa kussakin.

6.5.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

20.5.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää muuttaa sen pitempiäaikaisen rahoitusoperaation maturiteettia, jonka maksut on tarkoitus suorittaa 30.9.1999. Tämän operaation lunastuspäivää aikaistetaan joulukuun 30. päivästä joulukuun 23. päivään 1999. Vastavasti muutetaan myös sen pitempiäaikaisen rahoitusoperaation aikataulua, josta oli alun perin tarkoitus ilmoittaa 27.12.1999 ja jonka likviditeetti oli tarkoitus jakaa ja maksut suorittaa 30.12.1999. Tästä pitempiäaikaisesta rahoitusoperaatiosta ilmoitetaankin jo 21.12.1999, likviditeetti jaetaan 22.12. ja maksut suoritetaan 23.12.1999. Tällä aikataulumuutoksella on tarkoitus helpottaa rahoitusmarkkinaosapuolten työtä vuodenvaihteessa.

2.6., 17.6., 1.7., 15.7., 29.7., 26.8., 9.9.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

23.9.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

EKP julkaisee eurojärjestelmän ohjeellisen huutokauppakalenterin vuodeksi 2000. Se myös ilmoittaa, että vuoden 2000 ensimmäisellä viikolla ei toteuteta uusia perusrahoitusoperaatioita ja että sillä viikolla ei myöskään eräänny yhtään perusrahoitusoperaatiota. Joulukuun 21. päivänä 1999 toteutettavan perusrahoitusoperaation maturiteetti pidennetään tästä syystä poikkeuksellisesti kolmeksi viikoksi. Jotta kaksi perusrahoitusoperaatiota ei eräänny samana päivänä eli 12.1.2000, myös 30.12.1999 toteutettavan perusrahoitusoperaation maturiteetti pidennetään kolmeksi viikoksi. Muutokset tehdään, jotta ongelmat, joita vastapuolille ja rahoitusmarkkinoille voi aiheutua suuren operaation toteuttamisesta ja sen maksujen suorituksesta heti uudelle vuosituhannele siirtymisen jälkeen, olisivat mahdollisimman pienet.

7.10.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

21.10.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

Se myös päättää, että pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritetaan 28.10.1999, 25.11.1999 ja 23.12.1999, aiotaan jakaa 25 miljardia euroa kussakin. Tämä määrä

on suurempi kuin kaikissa aikaisemmissa vuonna 1999 toteutetuissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaettu määrä, joka on ollut 15 miljardia euroa. Tässä päätöksessä on otettu huomioon EKP:n aikomus myötävaikuttaa siihen, että siirtyminen vuoteen 2000 sujuisi ongelmitta.

4.11.1999

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,5 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 10.11.1999. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,5 prosenttiyksikköä 4,0 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,5 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin 5.11.1999 lähtien.

18.11.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

2.12.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon $4\frac{1}{2}$ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että ne tekijät, joiden perusteella viitearvo ensimmäisen kerran laskettiin, eli eurojärjestelmän hintavakauden määritelmä (euroalueen YKH:n vuotuinen nousuvauhti on alle 2 %) sekä BKT:n määrän trendikasvua ($2-2\frac{1}{2}$ % vuodessa) ja M3:n kiertonopeuden hidastumista ($\frac{1}{2}-1$ prosenttiin vuodessa) koskevat arviot, ovat periaatteessa pysyneet ennallaan. EKP:n neuvosto tulee entiseen tapaan arvioimaan rahan määrän kehitystä suhteessa viitearvoon vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon perusteella. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää tästä lähtien tarkistaa viitearvon vuosittain. Seuraava tarkistus on joulukuussa 2000.

Tarkasteltuaan eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmää uusimman saatavissa olevan tilastoaineiston valossa EKP:n neuvosto päättää suurentaa varantopohjaan kuuluviin rahamarkkinapapereihin ja maturiteetiltaan enintään kahden vuoden velkapapereihin sovellettavan vakiovähennyksen 10 prosentista 30 prosenttiin. Päätös astuu voimaan siitä ajankohdasta, jolloin 24.1.2000 alkavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson varantovelvoite määritellään.

15.12.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

TARGET-maksujärjestelmä

TARGET-järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer, Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä) on nyt toiminut yli vuoden. Tänä aikana TARGET on paitsi edistänyt euromääräisten rahamarkkinoiden integraatiota myös merkittävästi kehittänyt EU:n sisäisen maasta toiseen suoritettavan maksuliikenteen luotettavuutta ja tehokkuutta.

Vuonna 1999 kaikkien kotimaisten ja maasta toiseen TARGET-järjestelmässä suoritettujen maksujen lukumäärän päivittäinen keskiarvo oli 163 157 ja arvo 925 miljardia euroa. Maasta toiseen suoritettujen maksujen määrä kasvoi tasaisesti koko vuoden 1999 ajan. Vuoden 1999 ensimmäisen ja viimeisen neljänneksen välisenä aikana maksujen lukumäärä kasvoi 28,6 % ja arvo 10,6 %. Maasta toiseen suoritettavien maksujen määrällinen osuus kaikista vuonna 1999 suoritetuista TARGET-maksuista oli 18 % (päivittäinen

keskiarvo oli 28 777 maksua) ja osuus kokonaisarvosta 39 % (päivittäinen keskimääräinen arvo oli 360 miljardia euroa). Maasta toiseen suoritettujen maksujen määrä ja arvo kasvoivat edelleen tammikuussa 2000, jolloin maksujen lukumäärän päivittäinen keskiarvo oli 33 936 maksua ja keskimääräinen päivittäinen arvo 388 miljardia euroa. Lukumääräisesti eniten maksuja suoritettiin 22.2.2000 eli noin 52 000 maksua. Arvolla mitattuna eniten maksuja suoritettiin 31.1.2000, jolloin suoritettujen maksujen yhteisarvo oli 522 miljardia euroa.

TARGETin ja muiden suuria euromääräisiä maksuja välittävien järjestelmien kautta suoritettujen yksittäisten maksujen keskimääräinen arvo on tähän asti laskenut jatkuvasti. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että asiakasmaksut suoritetaan yhä useammin yhteisten maksujärjestelmien (kuten TARGETin) kuin kirjeenvaihtajapankkien kautta. Tammikuussa 2000 maasta toiseen suo-

Taulukko I.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten määrä

(maksujen lukumäärä)

	1999				2000
	I	II	III	IV	Tammi
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	9 756 845	10 289 259	10 759 496	11 452 184	3 535 001
Päivittäinen keskiarvo	154 871	158 296	163 023	176 187	168 333
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	1 562 233	1 837 435	1 980 267	2 073 391	712 651
Päivittäinen keskiarvo	24 797	28 268	30 004	31 898	33 936
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	8 194 612	8 451 824	8 779 229	9 378 793	2 822 350
Päivittäinen keskiarvo	130 073	130 028	133 019	144 289	134 398
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	3 306 689	4 250 282	4 726 750	5 362 563	1 719 422
Päivittäinen keskiarvo	52 487	65 389	71 617	82 501	81 877
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	2 996 555	2 948 742	3 037 469	3 114 109	989 715
Päivittäinen keskiarvo	47 564	45 365	46 022	47 909	47 129
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	1 370 755	1 318 159	1 248 698	1 259 603	391 497
Päivittäinen keskiarvo	21 758	20 279	18 920	19 379	18 643
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	299 860	289 174	260 327	252 381	81 954
Päivittäinen keskiarvo	4 760	4 449	3 944	3 883	3 903

¹⁾ PNS korvasi *Système Net Protégé*n (SNP) 19.4.1999.

ritetuista TARGET-maksuista asiakasmaksujen osuus oli yli 30 %, kun se tammikuussa 1999 oli ollut vain 15 %. TARGETin ja muiden suurten maksujen järjestelmien käyttäminen asiakasmaksujen suorittamiseen kirjeenvaihtajapankkien asemesta helpottaa yritysasiakkaiden kassanhallintaa.

Vuoteen 2000 siirtymiseen liittynyt huolellinen valmistautuminen vuonna 1999 osoittautui hyödylliseksi, kun sekä siirtymäviikonlopun toimet että toiminnan käynnistäminen 3.1.2000 sujivat hyvin. Myöskään karkauspäivä ei aiheuttanut vaikeuksia TARGETissa: järjestelmä toimi ongelmitta 29.2.2000.

Eurojärjestelmä pyytää vastakin aktiivisesti palautetta TARGETin kansallisilta käyttäjäryhmiltä ja yleisemmin pankki- ja rahoitussektorilta. EKP:ssä järjestettiin tähän asiaan liittyvä tapaaminen pankkien edustajien kanssa 21.1.2000. Osallistujia pyydettiin tuolloin esittämään mielipiteensä mm. seuraavista asioista: likviditeetin päivänsisäiset siirrot maasta toiseen TARGETissa sekä EKP:n ja kansallisten keskuspankkien antamien, TARGETin osia ja yksittäisten maksumääräysten suorittamista koskevien tilannetiedotusten oikea-aikaisuus.

Lisätietoja TARGETista on saatavissa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>).

Taulukko 2.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten arvo

(mrd. euroa)

	1999				2000
	I	II	III	IV	Tammi
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	60 704	58 861	58 346	61 561	20 313
Päivittäinen keskiarvo	964	906	884	947	967
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	21 970	22 838	23 365	25 063	8 138
Päivittäinen keskiarvo	349	351	354	386	388
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	38 734	36 023	34 981	36 498	12 175
Päivittäinen keskiarvo	615	554	530	562	580
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 000	10 777	11 056	11 382	3 469
Päivittäinen keskiarvo	175	166	168	175	165
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	10 823	9 587	9 331	9 300	3 059
Päivittäinen keskiarvo	172	147	141	143	146
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	5 767	6 125	5 869	6 280	1 900
Päivittäinen keskiarvo	92	94	89	97	90
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	340	226	204	171	45
Päivittäinen keskiarvo	5	3	3	3	2

¹⁾ PNS korvasi Système Net Protégén (SNP) 19.4.1999.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösvivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdyntymisen. Helmikuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 de Bandt, O. ja Davis E.P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET:A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

Eurosetelit ja -metallirahat. Heinäkuu 1999.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.